Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

2. července 2026 *

Obsah

I. Právní rámec . . . 6

II. Skutečnosti předcházející sporu a sporné rozhodnutí . . . 6

A. Skutkový rámec . . . 6

B. Řízení před Komisí a sporné rozhodnutí . . . 7

1. Vázaný prodej aplikace Google Search . . . 8

2. Vázaný prodej prohlížeče Chrome . . . 8

3. Udělení licencí pro Play Store a aplikaci Google Search podmíněné antifragmentačními závazky stanovenými v AFS . . . 9

4. Vyplacení procentního podílu z příjmů podmíněné tím, že na daném portfoliu produktů nebudou předinstalovány konkurenční služby obecného vyhledávání . . . 9

5. Doba trvání sporných omezení a pokuta . . . 10

III. Řízení před Tribunálem a napadený rozsudek . . . 10

A. K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nesprávného posouzení vymezení relevantního trhu a existence dominantního postavení . . . 11

B. Ke druhému žalobnímu důvodu, týkajícímu se prvního a druhého zneužití a vycházejícímu z nesprávného posouzení zneužívající povahy podmínek pro předinstalaci stanovených v SDMA . . . 12

1. Poznámky Tribunálu ke kontextuálním prvkům . . . 12

2. K první části, týkající se „omezení hospodářské soutěže“ . . . 13

3. Ke druhé části, týkající se objektivních odůvodnění . . . 18

* Jednací jazyk: angličtina.

C. Ke třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nesprávného posouzení zneužívající povahy jediné podmínky pro předinstalaci obsažené v SRP v rámci portfolia 18

D. Ke čtvrtému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nesprávného posouzení zneužívající povahy podmínění udělení licencí pro Play Store a aplikaci Google Search dodržením AFZ 19

1. K první části, týkající se omezení hospodářské soutěže 19

2. Ke druhé části týkající se existence objektivních odůvodnění 21

E. K pátému žalobnímu důvodu 23

F. K šestému žalobnímu důvodu 24

IV. Návrhová žádání účastníků řízení o kasačním opravném prostředku a řízení před Soudním dvorem 27

V. Ke kasačnímu opravnému prostředku 28

A. K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku 28

1. Argumentace účastníků řízení 28

a) K první části 29

b) K druhé části 30

c) K třetí části 30

d) Ke čtvrté části 32

2. Závěry Soudního dvora 33

a) K přípustnosti a relevanci prvního důvodu prvního kasačního opravného prostředku 33

b) K první části 34

c) K druhé části 36

d) K třetí části 39

e) Ke čtvrté části 40

B. K druhému důvodu kasačního opravného prostředku 41

1. Argumentace účastníků řízení 41

a) K první části 42

1) K první výtce 42

2) K druhé výtce 43

3) Ke třetí výtce . . . 44
b) K druhé části . . . 44
1) K první výtce . . . 44
2) Ke druhé výtce . . . 44
2. Závěry Soudního dvora . . . 45
a) Obecné úvahy . . . 45
b) K první části . . . 48
c) K druhé části . . . 49
C. K *třetímu důvodu kasačního opravného prostředku* . . . 50
1. Argumentace účastníků řízení . . . 50
a) K první části . . . 50
b) K druhé části . . . 52
2. Závěry Soudního dvora . . . 53
a) K první části . . . 53
b) K druhé části . . . 56
D. *Ke čtvrtému důvodu kasačního opravného prostředku* . . . 58
1. Argumentace účastníků řízení . . . 58
2. Závěry Soudního dvora . . . 59
E. K pátému žalobnímu důvodu . . . 61
1. Argumentace účastníků řízení . . . 61
2. Závěry Soudního dvora . . . 62
F. K šestému žalobnímu důvodu . . . 64
1. Argumentace účastníků řízení . . . 64
2. Závěry Soudního dvora . . . 64
VI. K nákladům řízení . . . 68

„Kasační opravný prostředek – Hospodářská soutěž – Zneužití dominantního postavení – Trh se službami obecného vyhledávání na internetu – Trh s licencovanými operačními systémy

pro chytrá mobilní zařízení – Trh s on-line obchody s aplikacemi pro operační systém Android pro mobilní zařízení – Rozhodnutí, kterým se konstatuje porušení článku 102 SFEU a článku 54 Dohody o EHP – Smluvní omezení – Vázané prodeje – Účinky vyloučení z trhu – Relevance kontextu – Kontrafaktuální scénář – Stejně výkonný konkurent – Platby podmíněné výlučnou předinstalací – Bránění vývoji a distribuci odnoží Android – Jediné a trvající protiprávní jednání – Pokuta – Soudní přezkum v plné jurisdikci“

Ve věci C-738/22 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek podaný na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie dne 30. listopadu 2022,

Google LLC, se sídlem v Mountain View (Spojené státy),

Alphabet Inc., se sídlem v Mountain View,

zástupci: původně G. Forwood, J. Killick a N. Levy, avocats, D. Gregory, BL, a P. Stuart, BL, A. Komninos, dikigoros, A. Lamadrid de Pablo, abogado, H. Mostyn, barrister, M. Pickford, KC, jakož i J. Schindler, Rechtsanwalt, poté G. Forwood, J. Killick a N. Levy, avocats, D. Gregory, BL, a P. Stuart, BL, A. Komninos, dikigoros, A. Lamadrid de Pablo, abogado, H. Mostyn, barrister, jakož i M. Pickford, KC,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelky),

přičemž dalšími účastníky řízení jsou:

Evropská komise, zástupci: původně F. Castillo de la Torre, A. Dawes, N. Khan a C. Urraca Caviedes, jako zmocněnci, poté F. Castillo de la Torre, A. Dawes a C. Urraca Caviedes, jako zmocněnci,

žalovaná v prvním stupni,

Application Developers Alliance, se sídlem ve Washingtonu (Spojené státy), zástupci: R. Baena Zapatero, abogado, A. Parr a S. Vaz, solicitors,

Computer & Communications Industry Association, se sídlem ve Washingtonu, zástupci: B. Byrne, solicitor, M. Levitt, avocat, a P. Lugard, advocaat,

Gigaset Communications GmbH, se sídlem v Bocholtu (Německo), zástupci: J.-F. Bellis, avocat,

HMD global Oy, se sídlem v Helsinkách (Finsko),

Opera Norway AS, dříve Opera Software AS, se sídlem v Oslu (Norsko),

zástupci: M. Glader a M. Johansson, advokater,

BDZV – Bundesverband Digitalpublisher und Zeitungsverleger eV, dříve Bundesverband Deutscher Zeitungsverleger eV, se sídlem v Berlíně (Německo), zástupci: T. Höppner a P. Westerhoff, Rechtsanwälte,

Evropská organizace spotřebitelů (BEUC), se sídlem v Bruselu (Belgie), zástupci: A. Fratini, avvocata,

FairSearch AISBL, se sídlem v Bruselu, zástupci: K. Missenden, D. Paemen, avocats, a T. Vinje, advocaat,

Qwant, se sídlem v Paříži (Francie),

Seznam.cz, a.s., se sídlem v Praze (Česká republika), zástupci: J. Dobrý a M. Felgr, advokáti,

Verband Deutscher Zeitschriftenverleger eV, se sídlem v Berlíně (Německo), zástupci: T. Höppner a P. Westerhoff, Rechtsanwälte,

vedlejší účastníci řízení v první stupni,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení: K. Jürimäe (zpravodajka), předsedkyně senátu, K. Lenaerts, předseda Soudního dvora vykonávající funkci soudce druhého senátu, F. Schalin, M. Gavalec a Z. Csehi, soudci,

generální advokátka: J. Kokott,

za soudní kancelář: M. Longar, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 28. ledna 2025,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 19. června 2025,

vydává tento

Rozsudek

1 Svým kasačním opravným prostředkem se společnosti Google LLC a Alphabet Inc. domáhají zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 14. září 2022, Google a Alphabet v. Komise (Google Android) (T-604/18, dále jen „napadený rozsudek“, EU:T:2022:541), kterým Tribunál:

– zrušil články 1, 3 a 4 rozhodnutí Komise C(2018) 4761 final ze dne 18. července 2018 v řízení podle článku 102 SFEU a článku 54 Dohody o EHP (Věc AT.40099 – Google Android) (dále jen „sporné rozhodnutí“) v rozsahu, v němž se týkají čtvrtého zneužití v rámci jediného a trvajícího protiprávního jednání spočívajícího v podmiňování uzavření dohod o rozdělení příjmů (dále jen „SRP“) s některými výrobci originálního zařízení (dále jen „VOZ“) a operátory mobilních sítí (dále jen „OMS“) tím, že na předem definovaném portfoliu zařízení dojde k výlučnému předinstalování aplikace Google Search;

– stanovil výši pokuty uložené společnosti Google v článku 2 sporného rozhodnutí za jediné a trvající protiprávní jednání, kterého se dopustila tak, jak plyne z předchozí odrážky, na částku 4 125 000 000 eur, za jejíž zaplacení odpovídá společnost Alphabet společně a nerozdílně do výše 1 520 605 895 eur;

– ve zbývající části jejich žalobu zamítl.

I. Právní rámec

2 Článek 102 SFEU stanoví:

„S vnitřním trhem je neslučitelné, a proto zakázané, pokud to může ovlivnit obchod mezi členskými státy, aby jeden nebo více podniků zneužívaly dominantního postavení na vnitřním trhu nebo jeho podstatné části.

Takové zneužívání může zejména spočívat:

a) v přímém nebo nepřímém vynucování nepřiměřených nákupních nebo prodejních cen anebo jiných nerovných obchodních podmínek;

b) v omezování výroby, odbytu nebo technického vývoje na úkor spotřebitelů;

c) v uplatňování rozdílných podmínek vůči obchodním partnerům při plnění stejné povahy, čímž jsou někteří partneři znevýhodňováni v hospodářské soutěži;

d) v podmiňování uzavření smluv tím, že druhá strana přijme další plnění, která ani věcně, ani podle obchodních zvyklostí s předmětem těchto smluv nesouvisejí.“

3 Článek 23 odst. 2 první pododstavec písm. a) a odstavec 3 nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích [101] a [102 SFEU] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1; Zvl. vyd. 08/02, s. 205), stanoví:

„2. [Evropská] [k]omise může rozhodnutím uložit podnikům a sdružením podniků pokuty, pokud úmyslně nebo z nedbalosti:

a) se dopouštějí jednání v rozporu s články [101] nebo [102 SFEU] […]

[…]

3. Při stanovování výše pokuty se přihlíží k závažnosti a k délce trvání protiprávního jednání.“

4 Článek 31 tohoto nařízení stanoví:

„Soudní dvůr má neomezenou příslušnost přezkoumávat rozhodnutí, kterými Komise stanovila pokutu nebo penále. Může uloženou pokutu nebo penále zrušit, snížit nebo zvýšit.“

II. Skutečnosti předcházející sporu a sporné rozhodnutí

5 Skutečnosti předcházející sporu a obsah sporného rozhodnutí lze pro účely projednávaného kasačního opravného prostředku shrnout následovně.

A. Skutkový rámec

6 Společnost Google je podnikem, který působí v Evropském hospodářském prostoru (EHP) v odvětví informačních a komunikačních technologií a specializuje se na produkty a služby související s internetem.

7 V průběhu roku 2005 společnost Google s cílem zohlednit vznik a rozvoj mobilního internetu a pravděpodobnou změnu chování uživatelů, pokud jde o obecné vyhledávání na internetu, koupila podnik, který původně vyvinul operační systém Android pro chytrá mobilní zařízení (dále jen „OS“). Podle Komise bylo v červenci 2018 přibližně 80 % chytrých mobilních zařízení používaných v Evropě a na celém světě vybaveno systémem Android.

8 Když společnost Google vyvíjí novou verzi systému Android, zveřejňuje její zdrojový kód na internetu. To umožňuje třetím osobám stahovat a upravovat tento kód, a vytvářet tak „odnože“ systému Android (odnož je nový OS vytvořený ze zdrojového kódu existujícího softwaru). Zdrojový kód systému Android šířený volně pod licencí („licence Android Open Source Project“) obsahuje základní prvky OS, nikoli však aplikace a služby systému Android, které vlastní společnost Google. VOZ, kteří chtějí od společnosti Google získávat aplikace a služby, proto musí se společností Google uzavřít smlouvy. Takové smlouvy uzavírá společnost Google také s OMS, kteří chtějí mít možnost instalovat aplikace a služby, které vlastní společnost Google, do zařízení prodávaných koncovým uživatelům.

B. Řízení před Komisí a sporné rozhodnutí

9 Dne 25. března 2013 podalo FairSearch AISBL, sdružení podniků působících v odvětví informačních a komunikačních technologií, Komisi stížnost týkající se některých obchodních praktik společnosti Google v oblasti mobilního internetu. V návaznosti na tuto stížnost zaslala Komise společnosti Google, jejím zákazníkům, konkurentům a dalším subjektům působícím v tomto odvětví žádosti o informace. Na chování společnosti Google v oblasti mobilního internetu si Komisi stěžovaly i další subjekty.

10 Dne 15. dubna 2015 zahájila Komise řízení proti společnosti Google týkající se systému Android, které vedlo dne 18. července 2018 k přijetí sporného rozhodnutí. Komise tímto rozhodnutím uložila společnosti Google, a částečně i společnosti Alphabet, pokutu za to, že porušily pravidla hospodářské soutěže tím, že uložily VOZ a OMS protisoutěžní smluvní omezení s cílem chránit a upevnit dominantní postavení společnosti Google na vnitrostátních trzích v EHP v oblasti služeb obecného vyhledávání.

11 V tomto rozhodnutí Komise společnosti Google vytýká, že do svých dohod o používání systému Android a některých proprietárních mobilních služeb a aplikací zahrnula určité podmínky.

12 Ve sporném rozhodnutí jsou tak uvedeny čtyři řady smluvních omezení:

– dvě řady omezení obsažených ve smlouvách o distribuci mobilních aplikací (dále jen „SDMA“), na jejichž základě společnost Google uložila VOZ, aby si předinstalovali její aplikace pro obecné vyhledávání (Google Search) a prohlížení (Chrome) před tím, než mohli získat licenci k provozování jejího obchodu s aplikacemi (Play Store);

– omezení obsažená v antifragmentačních smlouvách (dále jen „AFS“), na jejichž základě VOZ, kteří si chtěli předinstalovat aplikace Google, nemohli prodávat zařízení s verzemi systému Android, které nebyly schváleny společností Google;

– omezení obsažená v SRP, na jejichž základě společnost Google poskytovala VOZ a OMS procentní podíl ze svých příjmů z reklamy, pokud tito výrobci nebo operátoři souhlasili s tím, že si na žádné ze zařízení ve vzájemně dohodnutém portfoliu nepředinstalují konkurenční službu obecného vyhledávání (dále jen „SRP v rámci portfolia“).

13 Komise měla za to, že tato jednotlivá smluvní omezení (dále jen společně „sporná omezení“) představují čtyři samostatná protiprávní jednání v rozporu s článkem 102 SFEU, jakož i článkem 54 Dohody o Evropském hospodářském prostoru ze dne 2. května 1992 a představují rovněž jediné a trvající protiprávní jednání v rozporu s těmito ustanoveními, a to vzhledem k jejich vzájemné závislosti a společnému cíli.

1. Vázaný prodej aplikace Google Search

14 Společnost Google váže přinejmenším od 1. ledna 2011 aplikaci Google Search na Play Store. Komise dospěla k závěru, že toto jednání představuje zneužití dominantního postavení společnosti Google na celosvětovém trhu (s výjimkou Číny) s on-line obchody s aplikacemi pro OS Android (dále jen „obchody s aplikacemi Android“).

15 V první řadě zastává Komise názor, že Play Store a aplikace Google Search jsou zaprvé dva odlišné produkty. Zadruhé má společnost Google podle Komise dominantní postavení na trhu vázajícího výrobku (Play Store), tedy na celosvětovém trhu s obchody s aplikacemi Android, a to s výjimkou Číny. Zatřetí vázající výrobek nelze získat bez vázaného výrobku, a to aplikace Google Search.

16 Ve druhé řadě dospěla Komise ve sporném rozhodnutí k závěru, že vázaný prodej aplikace Google Search a Play Store může omezit hospodářskou soutěž. Vázaný prodej totiž poskytuje společnosti Google významnou konkurenční výhodu, kterou konkurenční poskytovatelé služeb obecného vyhledávání nemohou vyvážit. Kromě toho vázaný prodej přispívá k udržení a posílení dominantního postavení společnosti Google na jednotlivých vnitrostátních trzích se službami obecného vyhledávání, zvyšuje překážky vstupu na trh, odrazuje od inovací a má tendenci přímo či nepřímo poškozovat spotřebitele.

17 Ve třetí řadě se Komise ve sporném rozhodnutí domnívala, že Google neprokázala, že existuje objektivní odůvodnění pro vázaný prodej aplikace Google Search a Play Store.

2. Vázaný prodej prohlížeče Chrome

18 Od 1. srpna 2012 společnost Google váže prohlížeč Chrome na Play Store a aplikaci Google Search. Komise dospěla k závěru, že toto jednání představuje zneužití dominantního postavení společnosti Google na celosvětovém trhu (s výjimkou Číny) s obchody s aplikacemi Android a na vnitrostátních trzích se službami obecného vyhledávání.

19 Na prvním místě se Komise domnívá, že prohlížeč Chrome je zaprvé odlišným produktem od Play Store a aplikace Google Search. Společnost Google má zadruhé dominantní postavení na trzích vázajících výrobků (Play Store a aplikace Google Search), a to na celosvětovém trhu, s výjimkou Číny, s obchody s aplikacemi Android a na vnitrostátních trzích se službami obecného vyhledávání. Zatřetí vázající výrobky nelze získat bez vázaného výrobku, kterým je prohlížeč Chrome.

20 Na druhém místě má Komise za to, že vázaný prodej prohlížeče Chrome a Play Store, jakož i aplikace Google Search může omezit hospodářskou soutěž. Vázaný prodej totiž poskytuje společnosti Google významnou výhodu, kterou internetové prohlížeče určené pro mobilní použití (dále jen „mobilní internetové prohlížeče“), které nejsou specifické pro konkurenční OS, nemohou

vyrovnat. Vázaný prodej navíc odrazuje od inovací, má tendenci přímo či nepřímo poškozovat spotřebitele mobilních internetových prohlížečů a přispívá k udržení a posílení dominantního postavení společnosti Google na každém vnitrostátním trhu se službami obecného vyhledávání.

21 Na třetím místě Komise dospěla k závěru, že společnost Google neprokázala, že existuje objektivní odůvodnění pro vázaný prodej prohlížeče Chrome s Play Store a aplikací Google Search.

3. Udělení licencí pro Play Store a aplikaci Google Search podmíněné antifragmentačními závazky stanovenými v AFS

22 Přinejmenším od 1. ledna 2011 podmiňuje společnost Google udělení licence pro Play Store a aplikaci Google Search tím, že výrobci hardwaru přijmou antifragmentační závazky uvedené v AFS (dále jen „AFZ“).

23 Komise dospěla k závěru, že toto jednání představuje zneužití dominantního postavení společnosti Google na celosvětovém trhu (s výjimkou Číny) s obchody s aplikacemi Android a na vnitrostátních trzích se službami obecného vyhledávání.

24 V první řadě se Komise domnívá, že přijetí AFZ nesouvisí s udělením licencí pro Play Store a aplikaci Google Search. Tyto licence však nelze získat bez přijetí AFZ.

25 V druhé řadě Komise ve sporném rozhodnutí uvádí, že AFZ mohou omezit hospodářskou soutěž. Odnože Android totiž zaprvé představují pro společnost Google reálnou konkurenční hrozbu. Společnost Google zadruhé aktivně sleduje dodržování AFZ a uplatňuje je. Zatřetí AFZ narušují vývoj odnoží Android. Začtvrté kompatibilní odnože Android nepředstavují pro společnost Google reálnou konkurenční hrozbu. Zapáté způsobilost AFZ omezit hospodářskou soutěž je posílena nedostupností proprietárních programovacích rozhraní (dále jen „proprietární API“) společnosti Google pro vývojáře odnoží. Zašesté jednání společnosti Google přispívá k udržení a posílení jejího dominantního postavení na jednotlivých vnitrostátních trzích se službami obecného vyhledávání, odrazuje od inovací a má tendenci přímo či nepřímo poškozovat spotřebitele.

26 Ve třetí řadě společnost Google neprokázala, že existuje objektivní odůvodnění pro to, aby udělení licencí pro Play Store a aplikaci Google Search bylo podmíněno přijetím AFZ.

4. Vyplacení procentního podílu z příjmů podmíněné tím, že na daném portfoliu produktů nebudou předinstalovány konkurenční služby obecného vyhledávání

27 V období od 1. ledna 2011 do 31. března 2014 poskytovala společnost Google platby VOZ a OMS pod podmínkou, že nepředinstalují žádnou konkurenční službu obecného vyhledávání na jakémkoli zařízení v rámci dohodnutého portfolia produktů. Komise ve sporném rozhodnutí kvalifikuje toto jednání jako zneužití dominantního postavení společnosti Google na vnitrostátních trzích se službami obecného vyhledávání.

28 Zaprvé se Komise domnívá, že vyplácení podílů z příjmů společnosti Google za portfolio produktů představovalo platby za výlučnost.

29 Zadruhé má Komise za to, že vyplácení podílů z příjmů společnosti Google za portfolio produktů mohlo omezit hospodářskou soutěž. Toto vyplácení totiž zaprvé snížilo zájem VOZ a OMS na tom, aby si předinstalovali konkurenční služby obecného vyhledávání. Uvedené vyplácení zadruhé ztížilo přístup na vnitrostátní trhy se službami obecného vyhledávání. Uvedené vyplácení zatřetí bránilo inovacím.

30 Zatřetí dospělo sporné rozhodnutí k závěru, že společnost Google neprokázala, že existuje objektivní odůvodnění pro vyplácení podílů ze svých příjmů za dohodnuté portfolio produktů.

31 Podle Komise bylo cílem sporných omezení chránit a posílit dominantní postavení společnosti Google v oblasti služeb obecného vyhledávání, a tedy i příjmy, kterých tento podnik dosáhl z reklamy při vyhledávání. Společný cíl a vzájemná závislost sporných omezení vedly Komisi k tomu, že je kvalifikovala jako jediné a trvající protiprávní jednání v rozporu s článkem 102 SFEU a článkem 54 Dohody o EHP.

5. Doba trvání sporných omezení a pokuta

32 Pokud jde o dobu trvání sporných omezení, omezení související se SDMA trvala v případě vázaného prodeje aplikace Google Search a Play Store od 1. ledna 2011 do data přijetí sporného rozhodnutí, a pokud jde o vázaný prodej prohlížeče Chrome a aplikace Google Search, jakož i Play Store, od 1. srpna 2012 do data přijetí tohoto rozhodnutí. Omezení spojená s AFS trvala od 1. ledna 2011 do přijetí sporného rozhodnutí. Konečně omezení spojená se SRP trvala od 1. ledna 2011 do 31. března 2014, kdy skončila platnost poslední SRP v rámci portfolia.

33 Komise uložila společnosti Google pokutu ve výši 4 342 865 000 eur, aby sankcionovala tyto praktiky považované za zneužívající, z čehož 1 921 666 000 eur uložila společně a nerozdílně se společností Alphabet. Pro určení této částky vzala Komise v úvahu hodnotu relevantních tržeb společnosti Google v EHP v souvislosti s jediným a trvajícím protiprávním jednáním v posledním roce účasti na protiprávním jednání (2017) a na ně použila koeficient závažnosti (11 %). Komise poté vynásobila výslednou částku počtem let účasti na protiprávním jednání (přibližně 7,52) a připočetla k ní dodatečnou částku odpovídající 11 % hodnoty tržeb dosažených v roce 2017 proto, aby odradila podobné podniky od stejných praktik. Komise měla rovněž za to, že neexistovaly žádné polehčující nebo přitěžující okolnosti, ani že bylo potřeba zvláště přihlédnout k významné finanční schopnosti společnosti Google za účelem snížení nebo zvýšení částky pokuty.

34 Komise rovněž společnostem Google a Alphabet uložila, aby tyto praktiky ukončily do 90 dnů od oznámení sporného rozhodnutí.

III. Řízení před Tribunálem a napadený rozsudek

35 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 9. října 2018 podaly Google a Alphabet žalobu směřující ke zrušení sporného rozhodnutí a podpůrně ke zrušení nebo snížení pokuty, která jim byla tímto rozhodnutím uložena.

36 Usnesením předsedy třetího senátu Tribunálu ze dne 23. září 2019, Google a Alphabet v. Komise (T-604/18, EU:T:2019:743), bylo povoleno vedlejší účastenství společností Application Developers Alliance (dále jen „ADA“), Computer & Communications Industry Association (dále jen „CCIA“), Gigaset Communications GmbH (dále jen „Gigaset“), HMD global Oy (dále jen „HMD“) a Opera Norway AS, dříve Opera Software AS (dále jen „Opera“) na podporu návrhových žádání

společností Google a Alphabet na straně jedné, jakož i vedlejší účastenství Evropské organizace spotřebitelů (BEUC), Verband Deutscher Zeitschriftenverleger eV, BDZV – Bundesverband Digitalpublisher und Zeitungsverleger eV, společností Seznam.cz, a.s. (dále jen „Seznam“), FairSearch a Qwant na podporu návrhových žádání Komise na straně druhé. S některými informacemi ve sporném rozhodnutí a kasační odpovědí Komise bylo nakládáno jako s důvěrnými.

37 Na podporu své žaloby uplatnily společnosti Google a Alphabet šest žalobních důvodů, z nichž první vycházel z nesprávného posouzení vymezení trhu a existence dominantního postavení, druhý žalobní důvod z nesprávného posouzení zneužívající povahy podmínek pro předinstalaci stanovených v SDMA a třetí žalobní důvod z nesprávného posouzení zneužívající povahy jediné podmínky pro předinstalaci obsažené v SRP v rámci portfolia, čtvrtý žalobní důvod vycházel z nesprávného posouzení zneužívající povahy podmínění udělení licencí pro Play Store a aplikace Google Search dodržením AFZ, pátý žalobní důvod z porušení práva na obhajobu a šestý žalobní důvod z nesprávného posouzení různých skutečností, které byly zohledněny při výpočtu pokuty.

A. K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nesprávného posouzení vymezení relevantního trhu a existence dominantního postavení

38 V prvním žalobním důvodu společnosti Google a Alphabet vytýkaly Komisi, že se dopustila několika nesprávných posouzení při vymezení relevantních trhů a při následném posouzení dominantního postavení společnosti Google na těchto trzích.

39 Ve sporném rozhodnutí Komise určila čtyři druhy relevantních trhů, a to zaprvé celosvětový trh (s výjimkou Číny) licencovaných OS ve smyslu licencí operačních systémů pro chytrá mobilní zařízení, zadruhé celosvětový trh (s výjimkou Číny) s obchody s aplikacemi Android, zatřetí různé vnitrostátní trhy v rámci EHP pro poskytování služeb obecného vyhledávání a začtvrté celosvětový trh internetových prohlížečů určených pro mobilní použití, které nejsou specifické pro OS.

40 V tomto ohledu Tribunál v bodech 125 a 126 napadeného rozsudku konstatoval, že pro účely věci, která mu byla předložena, je třeba mít v první řadě za to, že Komise ve sporném rozhodnutí řádně prokázala, že společnost Google, která se dokonce mohla chovat do značné míry nezávisle na svých konkurentech, svých zákaznících a na spotřebitelích, měla dominantní postavení na různých vnitrostátních trzích v rámci EHP se službami obecného vyhledávání. V druhé řadě zdůraznil, že ačkoli jsou relevantní trhy ve sporném rozhodnutí uvedeny odlišně, nelze je uměle oddělovat, neboť všechny tyto trhy vykazovaly doplňující se aspekty, které Komise řádně zmínila.

41 Jak vyplývá z bodu 129 napadeného rozsudku, právě na pozadí tohoto skutkového kontextu odlišných, ale vzájemně propojených relevantních trhů a provádění celosvětové strategie, jejímž cílem bylo podle Komise především zajistit dominantní postavení společnosti Google na vnitrostátních trzích se službami obecného vyhledávání, měl Tribunál za to, že je třeba zkoumat argumenty týkající se prvního žalobního důvodu. Po tomto přezkoumání Tribunál v bodech 234, 254 a 267 uvedeného rozsudku zamítl tři části tohoto žalobního důvodu jako neopodstatněné, a zamítl tedy první žalobní důvod v plném rozsahu.

B. Ke druhému žalobnímu důvodu, týkajícímu se prvního a druhého zneužití a vycházejícímu z nesprávného posouzení zneužívající povahy podmínek pro předinstalaci stanovených v SDMA

42 Ve druhém žalobním důvodu, rozděleném do dvou částí, společnosti Google a Alphabet tvrdily, že Komise dospěla nesprávně k závěru, že podmínky pro předinstalaci stanovené v SDMA, které podmiňují zaprvé získání Play Store předinstalací aplikace Google Search a zadruhé získání Play Store a aplikace Google Search předinstalací prohlížeče Chrome (dále jen „první zneužití“), jsou zneužívající.

1. Poznámky Tribunálu ke kontextuálním prvkům

43 Tribunál nejprve v bodech 275 až 316 napadeného rozsudku uvedl zaprvé podmínky nutné k závěru, že dotčené praktiky představují zneužití dominantního postavení, zadruhé různé skutečnosti, které Komise uvedla ve sporném rozhodnutí, aby charakterizovala účinky vyloučení z trhu způsobené těmito praktikami, a zatřetí vztahy mezi uvedenými praktikami.

44 Pokud jde o tyto podmínky, Tribunál v bodech 278 až 280 napadeného rozsudku připomněl, přičemž vycházel z bodů 134 až 136 rozsudku ze dne 6. září 2017, Intel v. Komise (C-413/14 P, EU:C:2017:632), že každý účinek spočívající ve vyloučení z trhu nutně neznamená narušení hospodářské soutěže. Podnik v dominantním postavení má odpovědnost za to, že jeho chování nebude na újmu hospodářské soutěži na základě výkonnosti na vnitřním trhu. Článek 102 SFEU proto podniku s dominantním postavením zakazuje zejména používat praktiky mající za následek vyloučení jeho konkurentů považovaných za stejně výkonné jako on sám z trhu posilováním svého dominantního postavení využitím jiných prostředků, než jsou ty, které spadají do hospodářské soutěže na základě výkonnosti. Z tohoto hlediska tedy nelze za legitimní považovat stejně jako každou cenovou soutěž každou soutěž na základě jiných parametrů.

45 V projednávané věci jsou praktikami, které jsou předmětem prvního zneužití, vázané prodeje. Za účelem posouzení zneužívající povahy takových praktik Tribunál v bodě 284 napadeného rozsudku připomněl pět kritérií, na která odkazuje bod 869 jeho rozsudku ze dne 17. září 2007, Microsoft v. Komise (T-201/04, EU:T:2007:289), z nichž Komise mohla vycházet:

– zaprvé vázající výrobek a vázaný výrobek jsou dva odlišné výrobky;

– zadruhé dotčený podnik má na trhu vázajícího výrobku dominantní postavení;

– zatřetí tento podnik nedává spotřebitelům volbu získat vázající výrobek bez vázaného výrobku;

– začtvrté dotčené jednání „omezuje hospodářskou soutěž“; a

– zapáté toto jednání není objektivně odůvodněné.

46 Pokud jde o čtvrté kritérium, měl Tribunál v bodě 295 napadeného rozsudku za to, že se Komise správně domnívala, stejně jako v rozhodnutí, které bylo předmětem rozsudku Tribunálu ze dne 17. září 2007, Microsoft v. Komise (T-201/04, EU:T:2007:289), že předtím než dospěje k závěru, že dotčený vázaný prodej je škodlivý pro hospodářskou soutěž, je třeba pečlivě přezkoumat konkrétní účinky nebo provést další analýzu, podle terminologie používané v minulosti v tomto ohledu. Tribunál konstatoval, že výhodou takového zkoumání je zaprvé snížení rizika

sankcionování jednání, které ve skutečnosti není škodlivé pro hospodářskou soutěž na základě výkonnosti, a zadruhé lepší upřesnění závažnosti daného jednání, což usnadňuje stanovení přiměřené výše případné sankce.

47 Tribunál však zdůraznil v bodě 297 napadeného rozsudku, že nejde o to, aby Komise prováděla výhledovou analýzu založenou na účincích, které se projeví s ohledem na předpoklady, které ještě nelze ověřit v praxi, jak tomu může být za jiných okolností, přičemž Tribunál v tomto ohledu odkázal na rozsudek ze dne 30. ledna 2020, Generics (UK) a další (C-307/18, EU:C:2020:52, bod 145).

48 Tribunál v bodě 299 napadeného rozsudku na závěr svých úvodních poznámek k použitelným pojmům nejprve rozhodl, že rozdíl mezi „omezením hospodářské soutěže“ a „způsobilostí omezit hospodářskou soutěž“ nemá vliv na prokázání omezení hospodářské soutěže v případech, kdy Komise, jako v projednávaném případě, charakterizovala takové omezení s ohledem na účinky způsobené prováděním dotčených praktik po značnou dobu, neboť tyto účinky lze pozorovat a umožňují Komisi určit povahu a rozsah protisoutěžního vyloučení z trhu, které způsobují, a Tribunálu tato posouzení přezkoumat.

49 Tribunál dále v bodě 300 tohoto rozsudku konstatoval, že Komise měla ve sporném rozhodnutí za to, že první zneužití byla tvořena dvěma vázanými prodeji. Tyto vázané prodeje se projevily v podmínkách pro předinstalaci stanovených v SDMA, jež museli přijmout VOZ a OMS, kteří chtěli moci uvádět na trh zařízení se všemi službami Google Mobile (dále jen „balíček SMG“). Tedy:

– prvním vázaným prodejem, který spojil aplikaci Google Search s Play Store, zneužila společnost Google své dominantní postavení na celosvětovém trhu (mimo Čínu) s obchody s aplikacemi Android od 1. ledna 2011 do dne přijetí sporného rozhodnutí (body 752 a 1009 odůvodnění sporného rozhodnutí);

– druhým vázaným prodejem, který spojil prohlížeč Chrome s aplikací Google Search a Play Store, společnost Google zneužila svá dominantní postavení na celosvětovém trhu (mimo Čínu) s obchody s aplikacemi Android a na vnitrostátních trzích v EHP se službami obecného vyhledávání od 1. srpna 2012 do data přijetí sporného rozhodnutí (body 753 a 1010 odůvodnění sporného rozhodnutí).

50 Tribunál konečně v bodě 301 uvedeného rozsudku konstatoval, že argumenty předložené společnostmi Google a Alphabet v rámci druhého žalobního důvodu se v podstatě týkají skutečností uvedených ve sporném rozhodnutí, pokud jde o čtvrté a páté kritérium rozsudku Tribunálu ze dne 17. září 2007, Microsoft v. Komise (T-201/04, EU:T:2007:289), které se týkají omezení hospodářské soutěže a objektivních odůvodnění, která v tomto ohledu tyto společnosti uvedly.

2. K první části, týkající se „omezení hospodářské soutěže“

51 Na podporu první části druhého žalobního důvodu společnosti Google a Alphabet tvrdily, že Komise ve sporném rozhodnutí neprokázala, že podmínky pro předinstalaci stanovené v SDMA vyloučily hospodářskou soutěž.

52 Společnosti Google a Alphabet na podporu své argumentace předložily pět výtek a spornému rozhodnutí vytýkaly, že zaprvé neprokázalo, že podmínky pro předinstalaci vytvářely „status quo bias“; zadruhé nebralo v potaz, že SDMA ponechaly VOZ možnost předinstalovat si konkurenční služby a nastavit je jako výchozí službu; zatřetí rovněž nebralo v potaz, že konkurenti měli jiné účinné prostředky, jak oslovit uživatele; začtvrté neprokázalo, že podíl používání služby vyhledávání a prohlížeče společnosti Google bylo možné přičíst zpochybněným podmínkám pro předinstalaci, a zapáté řádně nezohlednilo všechny hospodářské a právní souvislosti, aby dospělo k závěru, že podmínky pro předinstalaci poskytly konkurentům nové příležitosti, a nikoli je o ně připravily.

53 Pokud jde o první výtku týkající se „*statu quo bias*“, který způsobily podmínky pro předinstalaci, Tribunál formuloval dvě úvodní poznámky.

54 První z těchto poznámek se týká skutečnosti, že navrhované rozlišení mezi pojmy „předinstalace“ a „výchozí nastavení“ nemá praktický význam, přičemž společnosti Google a Alphabet vytýkaly Komisi, že nerozlišila nebo nezvážila, co spadá do každého z těchto pojmů.

55 Poté, co Tribunál posoudil důkazy předložené společnostmi Google a Alphabet, konstatoval v bodě 349 napadeného rozsudku, že vzhledem ke smluvnímu kontextu, jehož jsou tyto dokumenty součástí, a sice kontextu podmínek pro předinstalaci stanovených v SDMA, je třeba odmítnout jejich argumenty týkající se nutnosti provést takové rozlišení a připustit, že argumenty předložené v souvislosti s jedním z těchto dvou pojmů lze použít i v souvislosti s druhým.

56 Kromě toho při posouzení důkazů pocházejících od třetích podniků Tribunál v bodě 356 napadeného rozsudku uvedl, že v rámci VOZ panuje určitá shoda v tom, že přednostní umístění nebo výchozí nastavení, případně kombinace těchto technik, usnadňuje používání aplikací, které z nich mají prospěch. V bodě 383 uvedeného rozsudku na základě tohoto posouzení dospěl k závěru, že jednotlivé skutečnosti uvedené ve sporném rozhodnutí ve svém souhrnu umožňují Komisi usoudit, že z hlediska účastníků trhu umožňuje předinstalace aplikace Google Search a prohlížeče Chrome za podmínek stanovených v SDMA „zablokovat situaci“ a odradit uživatele od použití konkurenční aplikace.

57 Druhá úvodní poznámka se týká kvantitativního významu podmínek pro předinstalaci. V tomto ohledu Tribunál v bodech 336 a 337 téhož rozsudku zdůraznil, že předinstalace aplikace Google Search a prohlížeče Chrome spolu s přednostním umístěním první z nich a výchozím nastavením aplikace Google Search pro druhou z nich má důležité kvantitativní důsledky. Z důvodu podmínek pro předinstalaci stanovených v SDMA byly aplikace Google Search a prohlížeč Chrome předinstalovány na velkém počtu chytrých mobilních zařízení.

58 Ve světle těchto úvodních poznámek Tribunál posoudil důkazy použité Komisí, jakož i srovnání, která provedla, aby prokázala status quo bias, jehož význam a použití společnosti Google a Alphabet kritizovaly. Tribunál z toho v bodě 418 napadeného rozsudku vyvodil, že argumenty předložené společnostmi Google a Alphabet k vyvrácení výhody plynoucí z předinstalace aplikace Google Search a prohlížeče Chrome na chytrých mobilních zařízeních s OS Android (dále jen „zařízení Google Android“) neumožňují zpochybnit závěry, které Komise vyvodila z těchto skutečností.

59 Pokud jde o druhou výtku, společnosti Google a Alphabet v podstatě tvrdily, že podmínky pro předinstalaci nebránily tomu, aby VOZ poskytovali stejnou předinstalaci, jaká byla poskytnuta aplikaci Google Search a prohlížeči Chrome pro služby obecného vyhledávání a konkurenční prohlížeče na zařízeních Google Android prodávaných v EHP.

60 V tomto ohledu Tribunál úvodem v bodech 425 a 426 napadeného rozsudku poznamenal, že Komise tuto skutečnost ve sporném rozhodnutí nezpochybnila. Toto rozhodnutí spíše uvádí, že zaprvé SDMA „brání“ VOZ v tom, aby takové aplikace výhradně předinstalovávali namísto aplikace Google Search a prohlížeče Chrome (bod 832 odůvodnění uvedeného rozhodnutí), a zadruhé SRP vyžadují, aby VOZ a OMS v části, na kterou se vztahují tyto dohody, výhradně předinstalovávali aplikaci Google Search (bod 833 odůvodnění tohoto rozhodnutí), což zahrnuje SRP v rámci portfolia i SRP v rámci zařízení, jak potvrdila Komise v odpovědi na opatření dokazování nařízená Tribunálem. Z bodu 197 odůvodnění sporného rozhodnutí totiž vyplývá, že společnost Google postupně nahradila v Evropské unii a Korejské republice dohody o rozdělení příjmů založené na portfoliu zařízení (dále jen „SRP v rámci portfolia“) dohodami, na jejichž základě bylo vyplacení podílů z příjmů ze strany společnosti Google podmíněno tím, že VOZ a OMS nepředinstalují na dotyčném zařízení žádnou konkurenční službu obecného vyhledávání („SRP v rámci zařízení“).

61 V této souvislosti Tribunál v bodě 427 uvedeného rozsudku konstatoval, že s ohledem na podíly na trhu a jejich vývoj od roku 2011 v případě aplikace Google Search a od roku 2012 v případě prohlížeče Chrome do přijetí sporného rozhodnutí zůstala debata o možnostech konkurentů vyrovnat konkurenční výhodu poskytnutou podmínkami pro předinstalaci stanovenými v SDMA převážně teoretická. V tomto ohledu bylo třeba rozlišovat mezi teoretickými předpoklady konkurence a praktickou skutečností, kdy podle všeho konkurenční alternativy uváděné společnostmi Google a Alphabet nebyly věrohodné nebo neměly reálný dopad z důvodu *statu quo bias*, který s sebou nesly podmínky pro předinstalaci stanovené v SDMA, a kombinovaných účinků těchto podmínek s dalšími smluvními ujednáními společnosti Google, včetně SRP.

62 Pokud jde o aplikaci Google Search, Tribunál v bodě 436 uvedeného rozsudku dospěl k závěru, že na rozdíl od toho, co tvrdily společnosti Google a Alphabet, nebyli konkurenční poskytovatelé služeb obecného vyhledávání schopni vyrovnat konkurenční výhodu, kterou poskytovaly podmínky pro předinstalaci. Naproti tomu, pokud jde o prohlížeče, Tribunál měl v bodě 438 napadeného rozsudku za to, že jejich argumenty nelze bez dalšího odmítnout.

63 Tribunál však v bodech 449 a 450 téhož rozsudku poznamenal, že v letech 2011 až 2016 se na více než 50 % zařízení Google Android prodaných v EHP vztahovaly SRP se společností Google, a to buď SRP v rámci portfolia, nebo SRP v rámci zařízení, které všechny vyžadovaly, aby byla aplikace Google Search nastavena jako výchozí vyhledávač v předinstalovaných prohlížečích, a zakazovaly instalaci konkurenční služby vyhledávání. Z toho vyplývá, že pokud byl souběžně s prohlížečem Chrome, který byl v aplikaci Google Search nastaven jako výchozí, předinstalován také prohlížeč, byl v této aplikaci nastaven také jako výchozí.

64 Podle zjištění Tribunálu uvedených v bodě 451 napadeného rozsudku tato poznámka umožňuje znázornit doplňkovost jednotlivých jednání společnosti Google a nutně předpokládá zohlednění kombinovaných účinků SDMA a SRP. Smluvní závazek spojený se SRP neinstalovat jinou aplikaci než aplikaci Google Search pro obecné vyhledávání má totiž za následek, že teoretická možnost předinstalovat službu konkurující aplikacím společnosti Google, ačkoli to SDMA v zásadě povolovaly, byla v letech 2011 až 2016 fakticky vyloučena nejméně u poloviny zařízení Google Android prodaných v EHP. Jinými slovy, SRP zaručovaly výlučnost u dotčených zařízení,

což bylo třeba zohlednit při posuzování protisoutěžních účinků SDMA. Tribunál dále v tomto ohledu v bodě 452 téhož rozsudku upřesnil, že zohlednění kombinovaných účinků SDMA a SRP jako faktické skutečnosti nijak nezávisí na zneužívající povaze SRP bez ohledu na to, zda se jedná o SRP v rámci portfolia představující zneužití podle analýzy Komise, kterou společnosti Google a Alphabet zpochybnily ve třetím žalobním důvodu, nebo o SRP v rámci zařízení, které nejsou ve sporném rozhodnutí považovány za zneužívající.

65 Kromě toho Tribunál v bodě 464 uvedeného rozsudku konstatoval, že otázka, zda lze konkurenční prohlížeč nastavit jako výchozí, je irelevantní. Společnosti Google a Alphabet ostatně nezpochybnily teoretickou povahu této otázky vzhledem ke kombinovaným účinkům SDMA a AFS. Tribunál měl za to, že v projednávané věci je třeba posoudit jednotlivé praktické možnosti, jak mohou konkurenční služby obecného vyhledávání oslovit uživatele, přičemž společnost Google dohlíží nad tím, aby VOZ dodržovali svou povinnost vůči prohlížečům konkurujícím prohlížeči Chrome – jak vyplývá z AFS – poskytnout aplikaci Google Search přinejmenším stejné zacházení, jaké by mohly poskytnout jiné službě obecného vyhledávání.

66 Tribunál dále přezkoumal argumenty společností Google a Alphabet ohledně aspektů odůvodnění týkajících se zájmů VOZ na předinstalaci konkurenčních aplikací, podílu potenciálních příjmů, které by VOZ získali z jedné nebo více aplikací pro obecné vyhledávání kromě aplikace Google Search, dopadu transakčních nákladů na pravděpodobnost uzavření dohod o předinstalaci malého množství zařízení, negativního dopadu duplicity příliš mnoha aplikací na uživatelskou zkušenost nebo na úložiště na některých zařízeních. Po tomto posouzení dospěl Tribunál v bodě 537 napadeného rozsudku k závěru, že ačkoli některé z těchto argumentů umožňují zmírnit nebo upřesnit rozsah sporného rozhodnutí, Komise mohla mít nicméně za to, že i když poskytovatelé služeb obecného vyhledávání konkurujících aplikaci Google Search mohli poskytovat VOZ a OMS stejnou předinstalaci, jaká byla poskytnuta této aplikaci a prohlížeči Chrome v zařízeních Google Android prodávaných v EHP, během většiny doby trvání protiprávního jednání k tomu nedošlo a přinejmenším část vysvětlení neexistence takových předinstalací bylo třeba hledat v kombinovaných účincích SDMA, SRP a AFS.

67 Co se týče třetí výtky, společnosti Google a Alphabet rovněž tvrdily, že konkurenti společnosti Google mohli vyrovnat tendenci k zablokování situace vyplývající z podmínek pro předinstalaci stanovených v SDMA tím, že se spolehnou na jednání uživatelů, kteří si mohou stáhnout jejich aplikace nebo přistupovat k jejich službě obecného vyhledávání prostřednictvím prohlížeče.

68 Pokud jde o možnost stahování konkurenčních aplikací, Tribunál v bodě 557 napadeného rozsudku dospěl k závěru, že i když je stažení aplikace pro obecné vyhledávání nebo prohlížení snadné a bezplatné, přezkum sporného rozhodnutí prokázal, že v praxi k takovému stahování nedochází nebo se provádí u nedostatečné části dotčených zařízení.

69 Pokud jde o přístup ke konkurenční službě obecného vyhledávání prostřednictvím prohlížeče, Tribunál v bodech 561 a 562 napadeného rozsudku konstatoval, že výchozí nastavení konkurenční služby obecného vyhledávání v mobilních internetových prohlížečích na zařízeních Google Android není z hlediska přítomnosti a účinnosti srovnatelné s předinstalací aplikace Google Search. Podle Tribunálu je třeba vzít v tomto ohledu zejména v úvahu, že společnost Google neumožňuje, aby v prohlížeči Chrome byla jako výchozí nastavena jiná služba vyhledávání než aplikace Google Search, a podíl používání tohoto prohlížeče na mobilních internetových prohlížečích, které nejsou specifické pro OS, činil v Evropě přibližně 75 % a celosvětově 58 %. Kromě toho ze sporného rozhodnutí vyplývá, že uživatelé v praxi nepřistupují prostřednictvím prohlížečů k jiným službám obecného vyhledávání a jen zřídka mění výchozí

nastavení těchto prohlížečů. Tyto poznámky jsou relevantní na rozdíl od toho, co tvrdí společnosti Google a Alphabet, a umožňují prokázat, že navzdory možnosti definovat jiný vyhledávač zůstává v praxi tímto vyhledávačem ten, který byl nastaven původně.

70 Pokud jde o čtvrtou výtku týkající se skutečnosti, že nebyla prokázána souvislost mezi podíly společnosti Google na obecných vyhledávacích dotazech a prohlížení a předinstalací aplikace Google Search a prohlížeče Chrome, Tribunál na prvním místě v bodě 571 uvedeného rozsudku uvedl, že odkazy Komise na vývoj těchto podílů na používání nelze samy o sobě kritizovat. Umožňují totiž Komisi prokázat, že zaprvé předinstalace poskytuje výhodu aplikacím obecného vyhledávání a prohlížení společnosti Google a zadruhé tuto výhodu nemohou vyrovnat konkurenti.

71 Na druhém místě, pokud jde o faktor kvality a výkonu prohlížeče Chrome a aplikace Google Search, měl Tribunál v bodě 575 uvedeného rozsudku za to, že v případě, jako je tento, Komise nemusela přesně určit, zda tyto podíly na používání jsou vysvětleny nejen předinstalací, ale také, nebo dokonce ještě více kvalitativní převahou, kterou tvrdí společnosti Google a Alphabet. Zatímco předinstalace nebyla zpochybněna, vliv kvality na neexistenci předinstalace nebo stažení konkurenční aplikace nebyl podložen dostatečnými nebo zvláště relevantními důkazy. V každém případě podle bodů 577 a 578 téhož rozsudku kvalitativní převaha produktů společnosti Google, kdyby byla prokázána, by nebyla rozhodující, jelikož se netvrdilo, že služby nabízené konkurenty nejsou technicky schopny uspokojit potřeby spotřebitelů, přičemž mohou hrát roli i jiné proměnné než technologie.

72 Na třetím místě Tribunál v bodech 579 a 582 napadeného rozsudku konstatoval, že Komise ve sporném rozhodnutí uvedla, že podle všeho taková kvalitativní výhoda z hodnocení konkurenčních služeb v Play Store nevyplývá. Tyto poznámky mohly být zohledněny při závěru, že kvalita různých konkurenčních služeb vyhledávaní a prohlížení není rozhodujícím kritériem pro jejich využívání, protože všechny nabízejí službu, která je schopna uspokojit poptávku.

73 Na základě těchto skutečností dospěl Tribunál v bodě 583 uvedeného rozsudku k závěru, že vzhledem k tendenci zablokovat situaci spojenou s podmínkami pro předinstalaci stanovenými v SDMA a k neprokázání přesného dopadu kvalitativní převahy tvrzené společnostmi Google a Alphabet, pokud jde o aplikace pro obecné vyhledávání a prohlížení, se Komise správně domnívala, že podíly používání držené společností Google potvrzují status quo bias spojený s předinstalací.

74 Pokud jde o pátou výtku, společnosti Google a Alphabet tvrdily, že sporné rozhodnutí neposuzuje, zda podmínky pro předinstalaci stanovené v SDMA mohly poškodit hospodářskou soutěž, která by existovala v případě jejich neexistence, a to s ohledem na všechny hospodářské a právní souvislosti. Podmínky pro předinstalaci v SDMA jsou totiž součástí modelu bezplatného licencování vyvinutého pro OS Android, a proto nemohou být zkoumány samostatně.

75 Tribunál měl nicméně v bodě 589 napadeného rozsudku za to, že argumentace společností Google a Alphabet rozvinutá na podporu této výtky neodpovídá obsahu sporného rozhodnutí. Zneužívající jednání vymezené v tomto rozhodnutí se netýká vývoje a údržby OS Android, včetně jeho otevřeného a bezplatného aspektu, který společnost Google definovala, aby čelila tomu, co považuje za uzavření přístupu k jiným operačním systémům ze strany jejich vlastníků. Tribunál ostatně v bodě 590 napadeného rozsudku zdůraznil, že Komise před ním uznala, že OS Android zvýšil příležitosti pro konkurenty společnosti Google. Komise proto vzala argumentaci společností Google a Alphabet v úvahu při posuzování všech relevantních okolností.

3. Ke druhé části, týkající se objektivních odůvodnění

76 Druhou částí druhého žalobního důvodu společnosti Google a Alphabet tvrdily, že podmínky pro předinstalaci v SDMA jsou objektivně odůvodněné, jelikož společnosti Google umožňují poskytovat OS Android zdarma tím, že zajišťují, aby aplikace generující příjmy, a to aplikace Google Search a prohlížeč Chrome, nebyly vyloučeny z předinstalace a souvisejících reklamních příležitostí. Tyto legitimní a hospodářskou soutěž podporující podmínky přispěly k rozmanitosti a širokému rozšíření mobilních zařízení, snížily překážky vstupu na trh a vytvořily příležitosti pro konkurenty.

77 Zaprvé Tribunál v bodě 614 napadeného rozsudku konstatoval, že společnosti Google a Alphabet neprokázaly, že podmínky pro předinstalaci stanovené v SDMA byly objektivně odůvodněné v tom smyslu, že společnosti Google umožňovaly, aby se jí díky záruce předinstalace aplikace Google Search a prohlížeče Chrome na zařízeních Google Android vrátila zpět částka výdajů vynaložených na vývoj a údržbu OS Android.

78 Zadruhé, pokud jde o argumenty společností Google a Alphabet, že podmínky pro předinstalaci stanovené v SDMA umožnily společnosti Google nabízet Play Store zdarma, jelikož jeho hodnota pro VOZ a uživatele odpovídala hodnotě, kterou pro společnost Google představovala reklama její služby obecného vyhledávání těmito VOZ, a dále že návrh Komise na zpoplatnění licence pro Play Store by narušil tento model a jeho pozitivní účinky na hospodářskou soutěž, Tribunál měl v bodě 616 napadeného rozsudku za to, že společnosti Google a Alphabet rovněž nesplnily důkazní břemeno ve vztahu k prokázání objektivních odůvodnění.

79 Tribunál z toho v bodě 619 napadeného rozsudku vyvodil, že druhá část týkající se objektivních odůvodnění předinstalace musí být zamítnuta, stejně jako celý druhý žalobní důvod, který vychází z nesprávného posouzení zneužívající povahy podmínek pro předinstalaci stanovených v SDMA.

C. Ke třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nesprávného posouzení zneužívající povahy jediné podmínky pro předinstalaci obsažené v SRP v rámci portfolia

80 V rámci třetího žalobního důvodu společnosti Google a Alphabet tvrdily, že Komise dospěla nesprávně k závěru, že některá ustanovení obsažená v SRP v rámci portfolia jsou zneužívající.

81 V bodech 657, 660 a 662 napadeného rozsudku Tribunál rozhodl, že společnosti Google a Alphabet nemohou tvrdit, že se Komise dopustila nesprávného posouzení, když měla za to, že dotčené platby jsou platbami za výlučnost, a výtka vycházející z nedostatku odůvodnění musí být zamítnuta jako neopodstatněná.

82 Naproti tomu v bodě 698 tohoto rozsudku konstatoval, že z analýzy týkající se pokrytí ze strany SRP v rámci portfolia vyplývá, že v bodě 1286 odůvodnění sporného rozhodnutí bylo toto pokrytí chybně kvalifikováno jako „významné“. V bodě 798 uvedeného rozsudku Tribunál mimoto identifikoval čtyři pochybení v uvažování, která mohla vyvolat pochybnosti o správnosti výsledku testu stejně výkonného konkurenta (*As Efficient Competitor Test*, dále jen „test AEC“), který Komise provedla, a proto o údajném účinku SRP v rámci portfolia spočívajícím ve vyloučení z trhu na hypotetického přinejmenším stejně výkonného konkurenta. V bodě 799 téhož rozsudku z toho vyvodil, že test AEC, který Komise provedla, nemůže podpořit zjištění o zneužití vyplývajícím z SRP v rámci portfolia.

83 Z důvodu těchto pochybení v uvažování Komise rozhodl Tribunál v bodech 800 až 802 napadeného rozsudku, že závěr, že SRP v rámci portfolia jsou zneužívající, nelze považovat za dostatečně prokázaný a je třeba zrušit sporné rozhodnutí v rozsahu, v němž považuje SRP v rámci portfolia samotné za zneužití.

D. Ke čtvrtému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nesprávného posouzení zneužívající povahy podmínění udělení licencí pro Play Store a aplikaci Google Search dodržením AFZ

84 Čtvrtým žalobním důvodem, rozděleným do dvou částí, společnosti Google a Alphabet zpochybnily skutečnost, že jejich jednání spočívající v tom, že v rámci SDMA podmínily udělení licencí pro Play Store a aplikaci Google Search přijetím AFZ, bylo kvalifikováno jako zneužití dominantního postavení na trzích s obchody s aplikacemi Android a službami obecného vyhledávání.

85 V rámci úvodních poznámek Tribunál upřesnil rozsah druhého zneužití určeného ve sporném rozhodnutí. V bodech 805 až 807 napadeného rozsudku tak uvedl, že společnost Google uložila VOZ, kteří chtěli využívat možnosti prodávat chytrá mobilní zařízení s předinstalovaným Play Store a aplikací Google Search, aby uzavřeli AFS. Podpis SDMA byl totiž podmíněn uzavřením AFS. Podle AFZ musela tato zařízení dodržovat minimální referenční normu kompatibility pro implementaci zdrojového kódu systému Android, přičemž uvedená zařízení podléhala souboru testů kompatibility.

86 I když se tyto AFZ vztahují na všechna mobilní zařízení uváděná na trh každým VOZ, který uzavřel AFS, pokud tato zařízení používají OS Android nebo jeho odnož, Tribunál v bodě 810 napadeného rozsudku upřesnil, že AFS byly ve sporném rozhodnutí považovány za zneužívající pouze v rozsahu, v němž vyžadovaly, aby VOZ zajistili kompatibilitu s dokumentem o definici kompatibility systému Android (dále jen „DDK“) všech zařízení, která uváděli na trh a jejichž OS byl Android nebo odnož Android, včetně těch, na nichž nebyly předinstalovány aplikace společnosti Google. Jinými slovy, AFS byly považovány za zneužívající pouze v tom, že zakazovaly uvádění na trh chytrých mobilních zařízení s OS nekompatibilních odnoží Android, a to i v případě, že na těchto zařízeních nebyly předem nainstalovány aplikace společnosti Google. Podle zjištění Tribunálu uvedených v bodě 811 napadeného rozsudku bylo totiž třeba posouzení Komise, že podmínění udělení licencí pro Play Store a aplikaci Google Search dodržováním AFZ mohlo omezit hospodářskou soutěž (bod 1036 odůvodnění sporného rozhodnutí), vykládat ve spojení s posouzením, že zatímco u chytrých mobilních zařízení, na nichž je předinstalován balíček SMG, lze odůvodnění přijmout, totéž nelze říci o zařízeních, která fungují pod odnožemi Android, na nichž nebyly nainstalovány aplikace společnosti Google.

87 V první části svého čtvrtého žalobního důvodu uplatněného před Tribunálem zpochybnily společnosti Google a Alphabet posouzení Komise ohledně povahy dotčené praktiky omezující hospodářskou soutěž. V druhé části uvedeného žalobního důvodu tvrdily, že jednání společnosti Google je v každém případě objektivně odůvodněné.

1. K první části, týkající se omezení hospodářské soutěže

88 Tribunál konstatoval v bodě 828 napadeného rozsudku, že „Komise vytýká společnosti Google to, že udělování licencí k Play Store a [aplikace] Google Search podmiňuje souborem povinností, které omezují svobodu VOZ, kteří chtějí tyto licence získat, právě v tom, že jim zakazují mimo jiné uvádět na trh jakékoli jiné zařízení s nekompatibilní odnoží Android. Toto omezení vyplývá

z AFS a v rozsahu, v němž se vztahuje na chytrá mobilní zařízení, na nichž nejsou předinstalovány aplikace společnosti Google, je jedinou povinností, která je ve [sporném] rozhodnutí považována za zneužívající. Komise totiž nezpochybňuje právo společnosti Google ukládat požadavky na kompatibilitu zařízení, na kterých jsou její aplikace nainstalovány. Považuje naopak za zneužití jednání společnosti Google, jehož cílem je zabránit vývoji a přítomnosti zařízení s nekompatibilní odnoží Android na trhu.“ Tribunál z toho konečně vyvodil, že musí posoudit, zda se Komisi podařilo prokázat, že společnost Google, jak se Komise domnívala ve sporném rozhodnutí, provedla jednání, jehož cílem bylo vytlačit nekompatibilní odnože Android z trhu, a zda lze toto jednání označit za protisoutěžní ve smyslu článku 102 SFEU.

89 V tomto ohledu, pokud jde zaprvé o věcnou existenci jednání považovaného Komisí za druhé zneužití, měl Tribunál v bodě 834 napadeného rozsudku za to, že tato existence, kterou společnosti Google a Alphabet připustily, byla prokázána a toto jednání bylo skutečně prováděno od samých počátků OS Android.

90 Zadruhé, pokud jde o protisoutěžní povahu sledovaných cílů, Tribunál na prvním místě v bodech 837 až 841 napadeného rozsudku konstatoval, že z interních dokumentů uvedených ve sporném rozhodnutí vyplývá, že AFZ byly vytvořeny zejména s cílem bránit jakémukoli vývoji zdrojového kódu Android, který nebyl schválen společností Google, tím, že vývojáři nekompatibilních odnoží Androidu byli zbaveni obchodních příležitostí. Tribunál měl za to, že ze samotných prohlášení společnosti Google, potvrzených písemnostmi ve spise, vyplývá, že jednání kvalifikované ve sporném rozhodnutí jako zneužívající bylo vědomě prováděno s cílem omezit přístup na trh nekompatibilních odnoží Android.

91 Na základě tohoto zjištění Tribunál na druhém místě zkoumal, zda jsou společnosti Google a Alphabet oprávněny tvrdit, že Komise ve sporném rozhodnutí dostatečně neprokázala, že dotčené jednání mohlo omezit hospodářskou soutěž. Nejprve tak posoudil potenciální hrozbu vykonávanou nekompatibilními odnožemi. V bodě 847 napadeného rozsudku Tribunál v tomto ohledu konstatoval, že společnosti Google a Alphabet neprokázaly, že by nekompatibilní odnože Android pro ně v žádném případě nemohly představovat konkurenční hrozbu. Tribunál proto poté zkoumal, zda AFS mohly konkurentům společnosti Google skutečně ztížit vstup na trh OS.

92 V této souvislosti měl v bodě 849 uvedeného rozsudku za to, že je třeba považovat za prokázané, že během doby trvání protiprávního jednání bylo nejdůležitějším hospodářským subjektům, které mohly vývojářům nekompatibilních odnoží Android nabídnout obchodní odbyt, v tomto bráněno prostřednictvím AFS.

93 V tomto ohledu Tribunál v bodě 850 uvedeného rozsudku odmítl argument, podle něhož Komise nesprávně vyložila neúspěch nekompatibilní odnože Android, který vyvinula Amazon.com, Inc., a sice Fire OS, přičemž tento neúspěch byl způsoben různými faktory, včetně nedostupnosti Play Store, jak se domnívaly Google a Alphabet. Ačkoli Tribunál uznal, že Play Store je „must have“, který je záměrně vyhrazen pro účastníky ekosystému Android, dospěl nicméně k závěru, že společnosti Google a Alphabet nepředložily žádné důkazy, které by vyvrátily zjištění uvedená ve sporném rozhodnutí, že šest z nejvýznamnějších VOZ z hlediska prodeje odmítlo uzavřít dohody o vývoji zařízení fungujících na základě Fire OS, přičemž namítaly vůči společnosti Amazon.com, že se by se jednalo o jasné porušení AFS (bod 1094 sporného rozhodnutí). Tribunál na základě toho dospěl k závěru, že i když mohly existovat jiné důvody obchodního neúspěchu Fire OS, které ostatně nejsou nezávislé na obchodní politice společnosti Google, Komise nicméně prokázala, že AFS připravily tento OS o příležitosti, které by mu mohli poskytnout VOZ, kteří uzavřeli AFS se společností Google.

94 Tribunál kromě toho v bodě 855 napadeného rozsudku rozhodl, že obchodní politika společnosti Google, která se týká dostupnosti jejích proprietárních API, musí být zohledněna jako kontextuální prvek při posuzování účinku omezení odbytišť zavedených v AFS. Tento účinek je totiž o to významnější, že společnosti Google a Alphabet nezpochybnily skutečnost, že technologická odchylka mezi proprietárními API společnosti Google a základními verzemi zdrojového kódu se v průběhu doby trvání protiprávního jednání zvyšovala. Přístup k proprietárním API společnosti Google je proto pro vývojáře a VOZ strategickým zájmem, jelikož bez těchto proprietárních API by aplikace nefungovaly správně a náprava těchto poruch by znamenala mnohonásobné a vysoké náklady.

95 Jak přitom vyplývá z přezkumu druhého žalobního důvodu, Tribunál v bodě 856 napadeného rozsudku konstatoval, že VOZ, kteří chtěli mít přístup k proprietárním API společnosti Google, museli uzavřít SDMA, což předpokládalo přijetí podmínek AFS. Tribunál z toho vyvodil, že politika společnosti Google týkající se vývoje a distribuce jejích proprietárních API představovala pobídku k uzavírání AFS, které omezovaly odbytiště nekompatibilních odnoží Android.

96 Naopak vzhledem k tomu, že Komise měla za to, že druhé zneužití spočívalo v použití všech technických norem definovaných v DDK na zařízeních, na nichž nebyl instalován balíček SMG, a jelikož provedla celkovou analýzu účinků omezení hospodářské soutěže způsobených sporným jednáním, Tribunál v bodě 864 napadeného rozsudku rozhodl, že nebyla povinna, na rozdíl od toho, co tvrdily společnosti Google a Alphabet, přesně určit normy DDK, které byly příčinou těchto účinků. Výtky směřující vůči společnosti Google ve sporném rozhodnutí se totiž netýkají obsahu jí definovaných povinností kompatibility, ale jejího jednání, které mělo za cíl zabránit tomu, aby nekompatibilní odnože Android nalezly obchodní odbytiště.

97 Na závěr své analýzy dospěl Tribunál k závěru, že společnosti Google a Alphabet neprokázaly, že by nekompatibilní odnože Android pro ně v žádném případě nemohly představovat konkurenční hrozbu.

2. Ke druhé části týkající se existence objektivních odůvodnění

98 V bodě 866 napadeného rozsudku Tribunál připomněl, že Komise měla ve sporném rozhodnutí za to, že žádné z objektivních odůvodnění předložených společnostmi Google a Alphabet nelze přijmout.

99 Pokud jde zaprvé o nutnost ochránit kompatibilitu v rámci ekosystému Android a zabránit roztříštěnosti – tedy zmnožení vzájemně nekompatibilních platforem – měl Tribunál nejprve v bodě 878 napadeného rozsudku za to, že Komise ve sporném rozhodnutí neshledala, že by uložení povinností majících zajistit kompatibilitu odnoží Android, na nichž byly nainstalovány Play Store a aplikace Google Search, představovalo porušení článku 102 SFEU. Komise považovala za zneužívající pouze zákaz uložený VOZ, kteří uváděli zařízení s nainstalovaným balíčkem SMG na trh, nabízet kromě toho obchodní příležitosti nekompatibilním odnožím Android.

100 Z toho podle zjištění Tribunálu uvedených v bodě 878 napadeného rozsudku vyplývá, že odůvodnění předložené společnostmi Google a Alphabet týkající se nutnosti zajistit kompatibilitu v rámci ekosystému Android, s druhým zneužitím nesouviselo, a bylo tudíž v tomto případě irelevantní. Dále jediný důvod týkající se rizika, které by roztříštěnost představovala pro „přežití“ OS Android, nemohl odůvodnit zbavení nekompatibilních odnoží Android všech příležitostí vyplývajících z AFS. Aniž bylo nutné rozhodnout diskusi mezi účastnicemi řízení o škodlivosti či

výhodách, které by roztříštěnost mohla představovat pro společnost Google a pro odvětví jako celek, Tribunál považoval za dostačující konstatovat, že společnosti Google a Alphabet nezpochybnily zjištění učiněná ve sporném rozhodnutí ohledně převažující míry tržní síly ekosystému Android.

101 Pokud jde zadruhé o údajnou potřebu chránit svou pověst, na kterou se odvolávaly společnosti Google a Alphabet, Tribunál v bodě 883 napadeného rozsudku konstatoval, že společnosti Google a Alphabet pouze tvrdily, že opatření, která Komise zamýšlela za účelem vyloučení záměny ohledně obchodního původu zařízení s kompatibilními odnožemi Android (jako je například zápis ochranných známek, které by pro ně vyhradily označení „Android“), byla nedostatečná.

102 Tribunál měl za to, že společnosti Google a Alphabet nepředložily žádný podrobný důkaz na podporu tohoto tvrzení. Nebylo tedy možné prokázat, že obrana jejich práv duševního vlastnictví s cílem chránit jejich pověst například zákazem používání názvů „Google“ a „Android“ na zařízeních s nekompatibilními odnožemi Android mimo „ekosystém Android“, by byla neúčinná. Taková opatření by přitom méně omezovala hospodářskou soutěž než vyloučení nekompatibilních odnoží Android z trhu, které vyplývá z AFS. To je tedy nepřiměřené ve vztahu k uvedenému cíli.

103 Pokud jde zatřetí o nutnost, aby společnost Google vyloučila neočekávané účinky plynoucí ze zpřístupnění její technologie třetím osobám, Tribunál v bodě 886 napadeného rozsudku v podstatě uvedl, že toto zpřístupnění je neodmyslitelně spojeno s rozhodnutím společnosti Google zveřejnit zdrojový kód Android.

104 Pokud jde začtvrté o argument společností Google a Alphabet týkající se neporovnání prosoutěžních účinků AFS a jejich protisoutěžních účinků, Tribunál konstatoval, že neexistuje žádný vztah nezbytnosti mezi vyloučením nekompatibilních odnoží Android a kompatibilitou v rámci ekosystému Android, což je navíc cílem, který sledují AFZ. Za těchto okolností měl Tribunál v bodě 891 napadeného rozsudku za to, že společnosti Google a Alphabet nebyly oprávněny tvrdit, že Komise měla provést porovnání významu prosoutěžních účinků AFZ v rámci ekosystému Android, které pro účastníky tohoto ekosystému vyplývají z výhod kompatibility, s omezeními hospodářské soutěže mimo tento ekosystém, přičemž tato omezení byla jako jediná označena jako druhé zneužití.

105 Na závěr svého přezkumu čtvrtého žalobního důvodu Tribunál určil, že protisoutěžní povaha vyloučení nekompatibilních odnoží Android prostřednictvím AFS z trhu musí být považována za prokázanou. Na rozdíl od toho, co tvrdily společnosti Google a Alphabet, Tribunál v bodě 893 napadeného rozsudku konstatoval, že Komise řádně zohlednila příslušné hospodářské a právní souvislosti a konkrétní účinky způsobené druhým zneužitím. Vzhledem k tomu, že Komise tedy dostatečně prokázala existenci sporných omezení a jejich účinky na hospodářskou soutěž, nebyla povinna, na rozdíl od toho, co se domnívali společnosti Google a Alphabet a vedlejší účastníci řízení na jejich podporu, provést kontrafaktuální analýzu, jejímž cílem by bylo posoudit hypotetické důsledky, které by mohly nastat v případě neexistence druhého zneužití na trzích s obchody s aplikacemi Android, se službami obecného vyhledávání, na nichž bylo toto zneužití zjištěno, a na trhu licencovaných OS, na němž měla společnost Google rovněž dominantní postavení.

E. K pátému žalobnímu důvodu

106 V pátém žalobním důvodu, který byl rozdělen do dvou částí, společnosti Google a Alphabet tvrdily, že Komise porušila jejich právo na obhajobu tím, že nerespektovala zaprvé jejich právo být vyslechnuty a zadruhé jejich právo na přístup ke spisu. Tato procesní pochybení mají za následek neplatnost závěrů sporného rozhodnutí a odůvodňují jeho zrušení.

107 Druhou částí pátého žalobního důvodu, kterou Tribunál zkoumal jako první, společnosti Google a Alphabet v podstatě vytýkaly Komisi, že jim zaslala poznámky týkající se schůzek se třetími osobami, které jim neumožnily pochopit obsah proběhlých diskusí a povahu informací poskytnutých o otázkách projednávaných během těchto schůzek, a ani tedy v tomto ohledu správně uplatnit jejich právo na obhajobu.

108 I když Tribunál v bodě 932 napadeného rozsudku dospěl k závěru, že značná část poznámek předaných Komisí byla předána příliš opožděně a byla příliš stručná na to, aby tyto poznámky mohly představovat záznam z dotazování ve smyslu nařízení č. 1/2003, v bodě 939 napadeného rozsudku nicméně konstatoval, že společnosti Google a Alphabet neprokázaly, že by si v případě neexistence výše uvedených procesních pochybení, mohly zajistit lepší obhajobu.

109 V první části pátého žalobního důvodu společnosti Google a Alphabet tvrdily, že namísto zaslání dopisů popisujících skutkové okolnosti měla Komise přijmout jedno nebo více doplňujících oznámení námitek, a tím jim znovu přiznat právo na slyšení.

110 Tribunál přitom v bodech 966 až 969 napadeného rozsudku konstatoval, že v projednávané věci společnosti Google a Alphabet v odpovědi na oznámení námitek uvedly, že se vzdávají svého práva na slyšení. Tribunál tedy v bodě 971 napadeného rozsudku rozhodl, že bez ohledu na obtíže, na které se společnosti Google a Alphabet odvolávají při rozhodování o užitečnosti slyšení, nemohou vytýkat Komisi, že po oznámení námitek slyšení neuspořádala.

111 Tribunál naproti tomu v bodě 976 tohoto rozsudku poznamenal, že Komise následně zaslala společnostem Google a Alphabet dva dopisy popisující skutkové okolnosti, jeden dne 31. srpna 2017 a druhý dne 11. dubna 2018. Ačkoli společnosti Google a Alphabet měly možnost předložit svá písemná vyjádření, Komise se domnívala, že zaslání těchto dopisů vylučuje jakýkoli nárok na uspořádání nového slyšení, což vedlo k tomu, že úředník pro slyšení zamítl žádost, kterou v tomto smyslu společnosti Google a Alphabet podaly dne 7. května 2018.

112 V tomto ohledu Tribunál v bodech 981 a 982 napadeného rozsudku konstatoval, že ačkoli tyto dopisy formálně nepřidávají žádné výtky k těm, které jsou uvedeny v oznámení námitek, podstatně doplňují obsah a rozsah výtky týkající se zneužívající povahy SRP v rámci portfolia, které nebyly dostatečně podloženy v oznámení námitek, a proto tyto dopisy významně mění důkazy o zpochybněných protiprávních jednáních. To se týká zejména testu AEC, který měl v projednávané věci skutečný význam, když Komise posuzovala způsobilost SRP v rámci portfolia vyvolat účinek spočívající ve vyloučení stejně výkonných konkurentů.

113 Tribunál dospěl na základě toho v bodech 995 a 996 napadeného rozsudku k závěru, že jelikož Komise sdělila až ve fázi druhého dopisu popisující skutkové okolnosti údaje, které hodlala použít k provedení testu AEC, je třeba mít za to, že Komise podstatně změnila obsah výtky týkající se SRP v rámci portfolia. Proto měla Komise, která nebyla pod žádným časovým tlakem, v této konkrétní souvislosti přijmout doplňující oznámení námitek.

114 Komise tím, že namísto doplňujícího oznámení námitek předala dva dopisy popisující skutkové okolnosti a neumožnila konání slyšení k vyjádřením předloženým v reakci na tyto dva dopisy popisující skutkové okolnosti, obešla právo společností Google a Alphabet, aby mohly ústně předložit své argumenty k těmto vyjádřením, a porušila jejich právo na obhajobu.

115 S ohledem na tyto úvahy Tribunál vyhověl první části pátého žalobního důvodu v bodě 1005 napadeného rozsudku a zrušil sporné rozhodnutí v rozsahu, v němž kvalifikuje SRP v rámci portfolia jako zneužívající, čímž potvrdil závěr, který učinil po přezkumu třetího žalobního důvodu.

F. K šestému žalobnímu důvodu

116 Po přezkumu prvních pěti žalobních důvodů měl Tribunál za to, že je třeba posoudit důsledky závěrů, k nimž předtím dospěl, pro sporné rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že tyto důsledky ovlivnily výši pokuty, Tribunál v bodě 1009 napadeného rozsudku považoval za nutné upřesnit, v jakém rozsahu musí posouzení, které byl povinen učinit na základě své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci, zohlednit argumentaci uvedenou v šestém žalobním důvodu, která se týkala jednotlivých skutečností zohledněných při výpočtu pokuty.

117 V šestém žalobním důvodu, který byl rozdělen do tří částí, společnosti Google a Alphabet poznamenaly, že i kdyby Tribunál na rozdíl od argumentů uvedených v prvních pěti žalobních důvodech potvrdil posouzení sporného rozhodnutí týkající se existence porušení článku 102 SFEU, tři pochybení však vyžadovala zrušení nebo podstatné snížení pokuty.

118 V této souvislosti společnosti Google a Alphabet tvrdily, zaprvé že se nedopustily protiprávního jednání ani úmyslně, ani z nedbalosti, zadruhé že sporné rozhodnutí porušuje zásadu proporcionality a zatřetí že obsahuje významné chyby ve výpočtu s ohledem na provádění Komisí svých pokynů pro výpočet pokut uložených podle čl. 23 odst. 2 písm. a) nařízení (ES) č. 1/2003 (Úř. věst. 2006, C 210, s. 2) (dále jen „pokyny pro výpočet pokut“). V tomto ohledu společnosti Google a Alphabet tvrdily, že Komise nesprávně vypočítala relevantní hodnotu tržeb, použila nesprávný násobící koeficient závažnosti, připočetla neodůvodněnou dodatečnou částku a nezohlednila různé polehčující okolnosti, včetně omezené doby trvání určitých jednání.

119 V první řadě Tribunál dospěl po přezkoumání prvních pěti žalobních důvodů k řadě závěrů týkajících se protiprávního jednání. V bodě 1015 napadeného rozsudku konstatoval, jak vyplývá z přezkoumání prvního, druhého a čtvrtého žalobního důvodu, pokud jde o hmotněprávní aspekty a druhé části pátého žalobního důvodu, pokud jde o procesní aspekty, že Komise prokázala zneužívající povahu prvního až třetího zneužití v rámci jediného a trvajícího protiprávního jednání.

120 V tomto bodě 1015 měl nicméně za to, že z přezkoumání třetího žalobního důvodu a první části pátého žalobního důvodu vyplývá, že v rozsahu, v němž se Komise domnívala, že ve sporném rozhodnutí čtvrté samostatné zneužití představuje zneužití dominantního postavení ve smyslu článku 102 SFEU, porušil tento orgán právo na obhajobu společností Google a Alphabet a zatížil sporné rozhodnutí několika nesprávnými posouzeními.

121 Tribunál tedy v bodě 1016 napadeného rozsudku zrušil články 1, 3 a 4 sporného rozhodnutí v rozsahu, v němž v němž se v tomto článku 1 konstatuje, že se společnosti Google a Alphabet dopustily jediného a trvajícího protiprávního jednání v rozporu s článkem 102 SFEU sestávajícího ze čtyř samostatných zneužití, z nichž čtvrté spočívá v tom, že podmínily rozdělení příjmů s VOZ

a OMS v případě určitých SRP v rámci portfolia výlučnou předinstalací aplikace Google Search na předem definovaném portfoliu zařízení, a v rozsahu, v němž je toto čtvrté zneužití uvedeno v těchto článcích 3 a 4. Proto se Tribunál rozhodl změnit článek 2 sporného rozhodnutí v rozsahu, v němž ukládá pokutu za účast společností Google a Alphabet na jediném a trvajícím protiprávním jednání v rozporu s článkem 102 SFEU zahrnujícím čtvrté zneužití.

122 Tribunál nicméně v bodě 1018 uvedeného rozsudku konstatoval, a to bez ohledu na opodstatněnost jejich kvalifikace s ohledem na článek 102 SFEU, že SRP v rámci portfolia – stejně ostatně jako SPR v rámci zařízení – byly ve sporném rozhodnutí správně zohledněny jako prvky skutkového kontextu, při posuzování účinků vyloučení z trhu vyvolaných prvním a druhým aspektem jediného a trvajícího protiprávního jednání, které byly ve sporném rozhodnutí kvalifikovány jako první, druhé a třetí samostatné zneužití, jejichž zneužívající povaha nebyla zpochybněna druhým a čtvrtým žalobním důvodem.

123 V tomto ohledu Tribunál zejména v bodě 1019 uvedeného rozsudku uvedl, že bez ohledu na kvalifikaci SRP s ohledem na právo hospodářské soutěže umožnily kombinované účinky praktik uplatňovaných společností Google těžit této společnosti, pokud jde o aplikaci Google Search, z výlučné předinstalace pokrývající přinejmenším do roku 2016 více než polovinu zařízení uvedených na trh v EHP s OS odvozeným od Android (bod 822 odůvodnění a poznámka pod čarou 908 sporného rozhodnutí).

124 Kromě toho, SDMA stanovily, že zařízení s balíčkem SMG musí splňovat technické normy na kompatibilitu obsažené v DDK, které se vztahovaly mimoto na VOZ, pro všechna jejich zařízení s OS odvozeným od Android, a to na základě AFS, jejichž uzavření bylo vyžadováno jako podmínka pro uzavření SDMA. Tato souvislost mezi DDK a SDMA usnadnila podle Tribunálu provádění celkové strategie společností Google. Tribunál měl za to, že Komise proto správně při posuzování účinků SDMA na trhy se službami obecného vyhledávání zohlednila DDK.

125 Tribunál tedy v bodě 1021 téhož rozsudku konstatoval, že tyto skutečnosti, které se považují za skutkové okolnosti relevantní pro posouzení zneužívající povahy jednání, které je společnosti Google vytýkáno, tedy prokazují existenci souvislosti mezi prvním aspektem jediného a trvajícího protiprávního jednání a SRP, které společnost Google uzavírala po celou dobu trvání protiprávního jednání, na jedné straně, a mezi prvním a druhým aspektem jediného a trvajícího protiprávního jednání na straně druhé.

126 Tribunál měl za to, že z přezkumu prvního, druhého a čtvrtého žalobního důvodu kromě toho vyplývá, že první a druhé sporné omezení bylo součástí celkové strategie. Na základě tohoto zjištění byla Komise oprávněna se domnívat, že jednání společnosti Google spočívající v tom, že stanovila zvláštní podmínky pro používání zaprvé OS Android a zadruhé některých aplikací a služeb, bylo třeba kvalifikovat jako jediné a trvající protiprávní jednání v rozporu s článkem 102 SFEU (bod 2 odůvodnění a článek 1 sporného rozhodnutí).

127 Na základě těchto úvah a v souladu s návrhem, který v tomto smyslu podaly společnosti Google a Alphabet, rozhodl Tribunál následně o výši pokuty na základě pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci, kterou mu přiznává článek 261 SFEU a článek 31 nařízení č. 1/2003.

128 V tomto ohledu Tribunál nejprve v bodě 1051 napadeného rozsudku uvedl, že k protiprávnímu jednání došlo úmyslně, což musí být zohledněno při stanovení výše pokuty. Tribunál dále zkoumal, v jakém rozsahu je třeba zohlednit závažnost a dobu trvání protiprávního jednání.

129 Pokud jde o závažnost, Tribunál zaprvé v bodě 1060 napadeného rozsudku uvedl, že považuje za vhodné zohlednit hodnotu tržeb uskutečněných společností Google v posledním roce její úplné účasti na protiprávním jednání a zadruhé v bodě 1066 uvedeného rozsudku uvedl, že považuje za vhodné nevylučovat z hodnoty tržeb použité při výpočtu základní částky pokuty příjmy z obecných vyhledávacích dotazů na domovské stránce společnosti Google. Zatřetí měl v bodě 1071 uvedeného rozsudku za to, že náklady na získání návštěvnosti nelze odečíst od hodnoty tržeb. V této souvislosti Tribunál v bodě 1081 téhož rozsudku konstatoval, že použití pevného koeficientu závažnosti ve výši 11 % hodnoty tržeb dostatečně neodráží realitu provádění protiprávního jednání, a zejména jeho intenzitu v rozhodném období, pokud jde o protisoutěžní jednání společnosti Google v letech 2012 až 2014.

130 Pokud jde o dobu trvání protiprávního jednání, Tribunál v bodě 1085 napadeného rozsudku rovněž odmítl rozhodnutí Komise, která použila jediný celkový koeficient (bod 1461 odůvodnění sporného rozhodnutí). Podle Tribunálu bylo v projednávaném případě vhodnější vzít v úvahu i další parametry, aby byly lépe zohledněny určité specifické rysy průběhu protiprávního jednání v čase, zejména s ohledem na jeho měnící se intenzitu.

131 V bodě 1086 napadeného rozsudku tedy Tribunál použil jinou techniku než aritmetickou a lineární, kterou Komise stanovila při použití obecné metodiky, kterou uvedla v pokynech pro výpočet pokut. Podle Tribunálu taková volba navíc zajistila v souladu se zásadami proporcionality a individualizace sankcí, že budou náležitě zohledněny zvláštnosti projednávané věci, aniž bude dotčena nutnost dosáhnout uspokojivé úrovně odrazujícího účinku.

132 V bodech 1087 a 1088 uvedeného rozsudku tak Tribunál zaprvé zohlednil komplementaritu prvních zneužití a zadruhé rozlišil několik období, aby vzal v úvahu speciálně intenzitu protisoutěžních jednání v průběhu času, jakož i další skutkové okolnosti těchto jednání.

133 Tribunál v bodě 1088 uvedeného rozsudku vymezil tři období. První období, označené jako „průzkumné“, trvalo od 1. ledna 2011 do 1. srpna 2012. Vyznačovalo se zavedením celkové strategie, kterou si Google chtěla zajistit přechod na internet v mobilních zařízeních. Druhé období začalo dne 1. srpna 2012 a trvalo do konce platnosti SRP v rámci portfolia, tedy do dne 31. března 2014. Během tohoto druhého období byla intenzita protiprávního jednání nejvyšší, a to z toho důvodu, že jeho účinky kombinovaly omezující aspekty SDMA (pro obě seskupení) a AFS, a to v situaci, kdy výlučnost poskytnutá v důsledku SRP v rámci portfolia snižovala teoretické možnosti společné předinstalace na zařízeních vybavených balíčkem SMG. Třetí období trvalo ode dne 31. března 2014 do data přijetí sporného rozhodnutí. Tribunál konstatoval, že během tohoto třetího období měli konkurenti větší volnost ohledně SRP v rámci zařízení, než měli ohledně SRP v rámci portfolia. Naproti tomu měl za to, že během uvedeného období je třeba zohlednit vývoj proprietárních API, které zhoršily účinky AFS spočívající ve vyloučení z trhu.

134 Tato segmentace umožnila Tribunálu zohlednit skutečnost, že společnost Google sama od sebe ukončila SRP v rámci portfolia ode dne 31. března 2014, a nahradila je SRP v rámci zařízení. To vedlo nevyhnutelně ke zmírnění uzavření trhu, které vyplývalo z výlučné předinstalace aplikace Google Search a prohlížeče Chrome na některých zařízeních vybavených balíčkem SMG uváděných na trh v EHP. Účinky dotčených praktik ve druhém období byly navíc obzvláště významné, což bylo třeba rovněž zvlášť zohlednit, neboť tyto účinky nastaly v kritickém období pro společnost Google i její konkurenty, tedy v období rozvoje internetu na mobilních zařízeních.

135 Kromě těchto okolností měl Tribunál za to, že skutkový kontext projednávané věci neodůvodňoval přiznat společnosti Google prospěch z polehčujících okolností, nebo naopak zohlednit přitěžující okolnosti.

136 Na základě těchto úvah, zejména úmyslného provádění celkové strategie po značně dlouhou dobu, jejíž existenci nezpochybnila pochybení Komise, která se dotýkala třetího jednání zkoumaného ve sporném rozhodnutí a která měla v průběhu doby trvání protiprávního jednání dopady v různé intenzitě, dospěl Tribunál v bodech 1099 a 1100 napadeného rozsudku k závěru, že stanovení pokuty uložené společnosti Google ve výši 4 125 000 000 eur namísto 4 342 865 000 eur odpovídalo správnému posouzení závažnosti protiprávního jednání a jeho doby trvání. Kromě toho byla společnost Alphabet shledána jako mateřská společnost společně a nerozdílně odpovědnou za protiprávní jednání společnosti Google ode dne 2. října 2015 do dne 18. července 2018, a to ve výši 1 520 605 895 eura.

137 Tribunál dále v bodě 1111 napadeného rozsudku upřesnil, že výše pokuty, k níž dospěl na základě pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci, nepřesahuje částku stanovenou v čl. 23 odst. 2 druhém pododstavci nařízení č. 1/2003, a sice 10 % celkového obratu společnosti Alphabet za předchozí hospodářský rok.

138 S ohledem na okolnosti zohledněné při výkonu této pravomoci Tribunál nepovažoval za nezbytné rozhodnout o opodstatněnosti argumentů předložených společnostmi Google a Alphabet, pokud jde o dodatečnou částku odpovídající 11 % hodnoty relevantních tržeb uskutečněných v roce 2017 (viz body 1467 a 1468 odůvodnění sporného rozhodnutí), jelikož Tribunál takový parametr nezohlednil.

139 Tribunál proto v bodě 1113 napadeného rozsudku změnil článek 2 sporného rozhodnutí tak, že výše pokuty uložené společnosti Google byla stanovena na 4 125 000 000 eur, a to za jediné a trvající protiprávní jednání uvedené v článku 1 sporného rozhodnutí, za které byla společnost Alphabet společně a nerozdílně odpovědná za období od 2. října 2015 do data přijetí sporného rozhodnutí, a to ve výši 1 520 605 895 eur.

140 Ve zbývající části Tribunál žalobu zamítl.

IV. Návrhová žádání účastníků řízení o kasačním opravném prostředku a řízení před Soudním dvorem

141 Svým kasačním opravným prostředkem společnosti Google a Alphabet, podporované společnostmi ADA, CCIA, Gigaset, HMD a Opera, navrhují, aby Soudní dvůr:

– zrušil napadený rozsudek;

– zrušil sporné rozhodnutí;

– podpůrně, vrátil věc Tribunálu;

– ještě podpůrněji, zrušil bod 2 výroku napadeného rozsudku a stanovil výši uložené pokuty na výrazně nižší částku a

– uložil Komisi náhradu všech nákladů tohoto řízení a řízení před Tribunálem.

142 Komise, BEUC, FairSearch a Seznam navrhují, aby Soudní dvůr:

– zamítl kasační opravný prostředek a

– uložil společnosti Google náhradu nákladů řízení.

143 Usneseními předsedy Soudního dvora ze dne 19. ledna 2023, Google a Alphabet v. Komise (C-738/22 P, EU:C:2023:44), jakož i ze dne 18. dubna 2023, Google a Alphabet v. Komise (C-738/22 P, EU:C:2023:326), bylo ve vztahu k vedlejším účastníkům řízení v prvním stupni vyhrazeno důvěrné zacházení zaprvé dokumentu uvedenému v příloze A.2. kasačního opravného prostředku a zadruhé některým informacím obsaženým v poznámce pod čarou 98 kasační odpovědi Komise, přičemž těmto vedlejším účastníkům řízení byla doručena pouze nedůvěrná znění tohoto dokumentu a této odpovědi.

V. Ke kasačnímu opravnému prostředku

144 Na podporu svého kasačního opravného prostředku společnosti Google a Alphabet uplatňují šest důvodů, z nichž první důvod vychází z pochybení Tribunálu při posouzení příčinné souvislosti mezi podmínkami pro předinstalaci stanovenými v SDMA a jejich údajnými účinky vyloučení z trhu, druhý důvod z nesprávného potvrzení sporného rozhodnutí, přestože Komise neprokázala schopnost vyloučit stejně výkonné konkurenty z trhu, třetí důvod vychází z pochybení Tribunálu v rozsahu, v němž přeformuloval zjištění o zneužití v souvislosti s AFZ, které bylo uvedeno ve sporném rozhodnutí a přičetl údajné účinky vyloučení z trhu jednání, jehož zneužívající povahu Komise nekonstatovala, čtvrtý důvod z nesprávného posouzení objektivních odůvodnění AFZ, pátý důvod z nesprávného potvrzení sporného rozhodnutí, přestože nedošlo ke zneužití týkajícímu se SRP v rámci portfolia a šestý důvod ze skutečnosti, že Tribunál nesprávně uplatnil svou pravomoc soudního přezkumu v plné jurisdikci za účelem změny výše pokuty.

A. K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku

1. Argumentace účastníků řízení

145 V rámci prvního důvodu kasačního opravného prostředku, který se dělí na čtyři části, společnosti Google a Alphabet tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení při přezkoumání příčinné souvislosti mezi podmínkami pro předinstalaci stanovenými v SDMA a jejich údajnými účinky vyloučení z trhu.

146 Z judikatury, a zejména z rozsudku ze dne 6. října 2015, Post Danmark (C-23/14, EU:C:2015:651, bod 47), vyplývá, že Komise musí prokázat, že účinky vyloučení z trhu způsobené zneužitím jsou přičitatelné konkrétnímu dotčenému jednání, přičemž tyto účinky nelze předpokládat. Komise však tuto povinnost nesplnila, pokud jde o SDMA, a Tribunál tento nesprávný přístup potvrdil.

147 Komise, podporovaná BEUC, se domnívá, že tento důvod kasačního opravného prostředku je v plném rozsahu irelevantní, neboť vychází z nesprávného předpokladu, že pouze na základě kontrafaktuální analýzy lze určit, zda je jednání v rozporu s článkem 102 SFEU.

148 FairSearch tvrdí, že uvedený důvod kasačního opravného prostředku je nový, a tedy nepřípustný. Společnosti Google a Alphabet totiž před Tribunálem tvrdily, že Komise neprokázala příčinnou souvislost mezi podmínkami pro předinstalaci stanovenými v SDMA a podíly společnosti Google na trhu. Společnosti Google a Alphabet však ve svém kasačním opravném prostředku tvrdí, že pochybení spočívalo v tom, že údajné účinky vyloučení z trhu nebyly přičteny výlučně zneužívajícímu jednání.

a) K první části

149 První část vychází z toho, že Tribunál nesprávně rozhodl, že Komise mohla v bodech 765 a 888 odůvodnění sporného rozhodnutí legitimně posoudit legalitu podmínek pro předinstalaci stanovených v SDMA a přitom přihlédnout ke kombinovaným účinkům SDMA a SRP. Tribunál tak nesprávně zohlednil účinek SRP jak při posouzení vázaného prodeje aplikace Google Search v bodech 433 až 435 napadeného rozsudku, tak při posouzení vázaného prodeje prohlížeče Chrome v bodech 442 až 457 tohoto rozsudku. Tribunál se tak dopustil nesprávného právního posouzení, když neprokázal, že údajné účinky vyloučení z trhu lze přičíst podmínkám pro předinstalaci stanoveným v SDMA.

150 Společnosti Google a Alphabet uvádějí v tomto smyslu pět argumentů. Zaprvé vzhledem k tomu, že SDMA a SRP jsou odlišnými dohodami, nebyly strany SDMA povinny uzavřít SRP, takže legalita podmínek pro předinstalaci stanovených v SDMA nemohla být posuzována z hlediska kombinovaných účinků SDMA a SRP. Zadruhé jak SRP v rámci zařízení, tak SRP v rámci portfolia jsou legitimní. Jejich účinky jsou tedy nutně výsledkem hospodářské soutěže na základě výkonnosti. Zatřetí podle úvah Tribunálu musí každý kontrafaktuální scénář zahrnovat SRP jako legitimní prostředky, které zajišťují výlučnou předinstalaci a výchozí nastavení aplikace Google Search. |Proto podmínky pro předinstalaci stanovené v SDMA nemohly mít vlastní účinky vyloučení z trhu, jelikož SRP mohly samy o sobě vyvolat obdobné účinky. Začtvrté Tribunál neměl v bodech 451 a 452 napadeného rozsudku zohlednit kombinované účinky SDMA a SRP v rámci zařízení, neboť sporné rozhodnutí se na posledně uvedené nevztahovalo. Společnosti Google a Alphabet se v tomto bodě před Tribunálem nemohly bránit. Zapáté Tribunál každopádně nevysvětlil, jak kombinované účinky SDMA a SRP vedly vzhledem k nízkému pokrytí SRP k protisoutěžnímu uzavření trhu.

151 Společnost Gigaset tvrdí, že Tribunál nesprávně zohlednil SRP, které jsou přípustné, jako relevantní skutečnosti, když posuzoval legalitu podmínek stanovených v SDMA. Účinky SRP nejenže nelze přičítat účinkům SDMA, ale je třeba rovněž poznamenat, že všichni VOZ, kteří uzavřeli SDMA, nemuseli nutně uzavřít SRP, takže takové zobecnění není možné provést. Tak je tomu ostatně i v případě společnosti Gigaset.

152 HMD se rovněž domnívá z důvodů obdobných těm, které uplatnily Google a Alphabet, že Tribunál nebyl povinen zohlednit SRP, když posuzoval legalitu podmínek pro předinstalaci stanovených v SDMA.

153 Opera má za to, že obecně je překvapivé, že Tribunál rozhodl, že nevýlučné podmínky pro předinstalaci byly zneužívající, ačkoli mechanismy, které vedly k výlučné předinstalaci, nebyly zneužívající. Takový přístup vede v konečném důsledku ke snížení příležitostí pro konkurenty společnosti Google, jako je Opera. Tím, že se podmínkám pro předinstalaci stanoveným v SDMA přiznaly omezující účinky SRP, se totiž nakonec prosadil restriktivnější model založený na výlučnosti, jako jsou modely společností Apple Inc. a Microsoft Corp.

154 Komise, BEUC, FairSearch a Seznam tvrdí, že tato první část je neopodstatněná.

b) K druhé části

155 Druhá část vychází z toho, že Tribunál v bodech 546 až 558 napadeného rozsudku nesprávně odmítl argument společností Google a Alphabet, podle něhož rozhodnutí uživatelů nestahovat častěji konkurenční aplikace způsobily jejich preference. Při posuzování legality jednání společnosti Google totiž Tribunál nezohlednil, zda uživatelé mohli mít snadný přístup ke konkurenčním aplikacím, avšak pouze to, jak často se tito uživatelé skutečně rozhodli takové aplikace stáhnout. Nezkoumal tím skutečné důvody nízkého počtu stahování konkurenčních aplikací.

156 Podle společností Google a Alphabet musí čtyři další důvody vést k závěru o takovém pochybení. Zaprvé je přístup Tribunálu v rozporu s judikaturou Soudního dvora citovanou v bodě 79 napadeného rozsudku, podle níž pokud Komise konstatuje porušení pravidel hospodářské soutěže na základě předpokladu, že zjištěné skutkové okolnosti nelze vysvětlit jinak než existencí protisoutěžního jednání, soud zruší předmětné rozhodnutí, předloží-li dotyčný podnik argumentaci, která poskytuje jiné vysvětlení skutkových okolností zjištěných Komisí, a umožní tak nahradit je jiným věrohodným vysvětlením. Zadruhé přístup Tribunálu porušuje zásadu právní jistoty, jelikož tento přístup neumožňuje určit procentní podíl stahování konkurenčních aplikací, který by stačil k vyrovnání předinstalace. Zatřetí uvedený přístup vede k iracionálním výsledkům, neboť podle tohoto přístupu předinstalace služby nízké kvality nepředstavuje, na rozdíl od předinstalace služby vysoké kvality, zneužití. Začtvrté posouzení Tribunálu, že údajná převaha aplikací společnosti Google není rozhodující, jelikož konkurenční služby mohou rovněž uspokojit potřeby uživatelů a konkurovat v jiných ohledech, je nesprávné. Tribunál si totiž v bodech 551 a 577 napadeného rozsudku protiřečí, neboť rovněž tvrdí, že velký počet stahování konkurenčních aplikací v určitých zeměpisných oblastech lze vysvětlit zvláštními jazykovými charakteristikami.

157 Společnost HMD tvrdí, že Tribunál nemohl potvrdit sporné rozhodnutí, aniž přezkoumal, zda rozhodnutí uživatelů nestahovat častěji konkurenční aplikace bylo způsobeno spíše zneužívající předinstalací než jejich preferencemi. Měl naopak použít judikaturu vyplývající z rozsudku Tribunálu ze dne 11. prosince 2013, Cisco Systems a Messagenet v. Komise (T-79/12, EU:T:2013:635, bod 79), podle níž nelze v případě, že neexistují technické nebo ekonomické překážky, které by bránily uživatelům stahovat jiné konkurenční aplikace, považovat aplikaci dominantního podniku za omezující hospodářskou soutěž.

158 Opera tvrdí, že bez analýzy příčinné souvislosti mezi podmínkami pro předinstalaci stanovenými v SDMA a jejich údajnými účinky na stahování konkurenčních aplikací nelze dospět k závěru, že nízká úroveň takového stahování svědčí o existenci protisoutěžního vyloučení z trhu.

159 Komise, BEUC a FairSearch navrhují, aby byla tato část odmítnuta jako nepřípustná. V každém případě je podle Komise, BEUC, FairSearch a Seznam uvedená část neopodstatněná.

c) K třetí části

160 Ve třetí části prvního důvodu kasačního opravného prostředku společnosti Google a Alphabet tvrdí, že Tribunál nesprávně rozhodl, že důkazy týkající se výchozího nastavení jsou relevantní pro analýzu podmínek pro předinstalaci stanovených v SDMA.

161 Tribunál tak nesprávně potvrdil přístup Komise, který spočíval v tom, že při posuzování těchto podmínek pro předinstalaci zohlednil jako relevantní kontext výchozí nastavení, ačkoli toto výchozí nastavení nebylo předmětem sporu a mělo svůj vlastní účel i účinky. To vedlo Tribunál v bodě 349 napadeného rozsudku k tomu, že připustil, že se Komise opírala o irelevantní důkazy, a nerozlišoval mezi předinstalací a výchozím nastavením. Takový přístup zkreslil sporné rozhodnutí a umožnil Komisi, aby se zprostila své povinnosti posoudit příčinnou souvislost mezi vytýkaným jednáním a protisoutěžními účinky.

162 Společnosti Google a Alphabet kritizují zejména pět důvodů, které Tribunál uvedl na podporu tohoto přístupu. Zaprvé Tribunál v bodech 329 a 330 napadeného rozsudku rozhodl, že není snadné rozlišovat mezi účinky předinstalace a účinky výchozího nastavení. Takové posouzení však zpochybňuje pravidlo, podle něhož důkazní břemeno nese Komise. Zadruhé uvedený rozsudek vychází v těchto bodech 329 a 330 z argumentu, že vedoucí pracovník společnosti Google sám zaměnil pojmy „výchozí nastavení“ a „předinstalace“. Pochybení takového vedoucího pracovníka však nemůže odůvodnit, že se téhož pochybení dopustí Komise nebo Tribunál. Zatřetí Tribunál v bodě 332 uvedeného rozsudku neupřesnil, která přednostní umístění nebo výchozí nastavení byla zavedena nebo byla údajně problematická, ačkoli Komise ve sporném rozhodnutí nezpochybnila výchozí nastavení stanovená v SDMA. Začtvrté Tribunál v bodě 334 téhož rozsudku vycházel nesprávně z toho, že závěry vyvozené v souvislosti s předinstalací platí obdobně *a fortiori* i v případě výchozího nastavení, což je v rozporu s názorem samotné Komise. Zapáté Tribunál tím obrátil důkazní břemeno, což je v rozporu se zásadami judikatury uvedenými v bodě 80 napadeného rozsudku.

163 CCIA tvrdí, že Tribunál nesprávně odmítl rozlišovat mezi předinstalací a výchozím nastavením. Zbavil tím Komisi důkazního břemene, které jí přísluší, když potvrdil, že se Komise může opírat o pouhé domněnky.

164 Společnost HMD je rovněž toho názoru, že je zásadní rozlišovat mezi účinky předinstalace a účinky výchozího nastavení. Tribunál rozhodl, že argumenty předložené v souvislosti s jedním z těchto dvou pojmů lze použít i v souvislosti s druhým. Komise však takový argument nikdy nepředložila. Tribunál tedy nahradil v tomto ohledu posouzení Komise svým posouzením, což samo o sobě představuje nesprávné právní posouzení. Tribunál se ostatně rovněž dopustil nesprávného právního posouzení, když nepřezkoumal, zda důkazy uplatněné Komisí vyplývají z podmínek pro předinstalaci stanovených v SDMA, a nikoli z výchozího nastavení.

165 Opera tvrdí, že závěr Tribunálu uvedený v bodě 334 napadeného rozsudku, podle něhož jsou předinstalace a výchozí nastavení podobné, protože „to, co lze dovodit v případě předinstalace, platí obdobně *a fortiori* i v případě výchozího nastavení“, je nelogický a věcně nesprávný. Tento závěr je nelogický, neboť výchozí nastavení má mnohem vyšší obchodní hodnotu než prostá předinstalace. Opera se dále domnívá, že tento závěr je věcně nesprávný, neboť Komise a Tribunál tím, že se nezabývaly tímto rozdílem, neprokázaly příčinnou souvislost mezi dotčenými podmínkami pro předinstalaci a účinky vyloučení stejně výkonných konkurentů z trhu.

166 Komise, BEUC, FairSearch a Seznam tvrdí, že tato část je nepřípustná, irelevantní a v každém případě neopodstatněná. Uvedená část je konkrétně nepřípustná ze dvou důvodů. Zaprvé společnosti Google a Alphabet zpochybňují skutkové okolnosti. Zadruhé tyto společnosti uvádějí body 337 až 418 napadeného rozsudku, ačkoli se tyto body netýkají kritiky, kterou vznesly. Tatáž část je rovněž irelevantní, neboť společnosti Google a Alphabet na jednání před Tribunálem připustily, že předinstalace aplikace poskytuje výhodu oproti konkurenčním aplikacím.

d) Ke čtvrté části

167 Ve čtvrté části prvního důvodu kasačního opravného prostředku společnosti Google a Alphabet vytýkají Tribunálu, že se dopustil pochybení při analýze podmínek pro předinstalaci stanovených v SDMA, když nezohlednil kontrafaktuální scénář a prosoutěžní účinky těchto podmínek.

168 Uvedené podmínky představují nepeněžité protiplnění, které by společnost Google obdržela od VOZ výměnou za poskytnutí bezplatné softwarové sady zahrnující zejména OS Android a Play Store. Tento ekonomický model měl prosoutěžní účinky, které Komise nezohlednila, když nepřezkoumala, zda by realistické alternativy vedly k totožným nebo lepším distribučním příležitostem pro konkurenty. Tribunál v bodech 590, 592 a 594 napadeného rozsudku neprávem uznal tento přístup, když potvrdil, že není nutné zkoumat kontrafaktuální scénář.

169 CCIA tvrdí, že Tribunál nezkoumal, zda by v rámci realistického alternativního scénáře bez podmínek pro předinstalaci stanovených v SDMA měly konkurenční vyhledávače a prohlížeče lepší konkurenční příležitosti. Komise však byla podle ustálené judikatury povinna provést kontrafaktuální analýzu. Tribunál tak nesprávně potvrdil, že výhody OS Android pro hospodářskou soutěž měly být zohledněny pouze ve fázi objektivního odůvodnění a společnosti Google a Alphabet měly prokázat, že podmínky pro předinstalaci stanovené v SDMA byly jediným legitimním prostředkem k dosažení cílů tohoto OS podporujících hospodářskou soutěž.

170 Zaprvé CCIA tvrdí, že na rozdíl od toho, co rozhodl Tribunál, měla Komise povinnost prokázat na základě kontrafaktuální analýzy, že dotčené chování je protisoutěžní. Tím by bylo možné prokázat příčinnou souvislost mezi údajným omezením hospodářské soutěže a jeho účinky za účelem určení, zda jsou údajné protisoutěžní účinky skutečně přičitatelné chování podniku v dominantním postavení.

171 Zadruhé CCIA tvrdí, že se Tribunál dopustil pochybení, když dospěl k závěru, že Komise mohla legitimně nezohlednit stav hospodářské soutěže, který umožnily podmínky pro předinstalaci stanovené v SDMA. Tak je tomu zejména v případě ekosystému zahrnujícího jednotlivé mnohostranné trhy. Komise tak měla zohlednit interakci mezi těmito trhy, stejně jako prosoutěžní účinky, které měla posoudit ve fázi prokázání zjištěného omezení, a nikoli pouze ve fázi objektivního odůvodnění tohoto omezení. Přístup Komise, který Tribunál potvrdil, umožnil obejít povinnost posoudit, zda by realistické alternativy k nepeněžní výměně plnění stanovené v SDMA mohly vést ke stejným nebo lepším konkurenčním příležitostem.

172 Společnost Gigaset má za to, že Tribunál postupoval nesprávně, když posoudil podmínky pro předinstalaci stanovené v SDMA izolovaně a nezohlednil, že tyto podmínky byly nedílnou součástí licenčního modelu vyvinutého pro OS Android, přičemž společnosti Google umožnily zachovat tento OS otevřený a bezplatný. Vstup společnosti Gigaset na trh s chytrými mobilními zařízeními svědčí o prosoutěžních účincích tohoto modelu, což ostatně Tribunál nezpochybnil. Tribunál však potvrdil přístup Komise, který spočíval v umělém oddělení uvedených podmínek, aniž zohlednil model jako celek. Tribunál tak nezkoumal, zda společnost Google mohla VOZ nabídnout realistickou alternativu k nepeněžní výměně plnění stanovené v SDMA.

173 Společnost HMD rovněž tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když nepřezkoumal, zda by otevřený a bezplatný licenční systém nabízený společností Google byl možný bez podmínek pro předinstalaci stanovených v SDMA.

174 Opera tvrdí, že SDMA představovaly základní kámen ekonomického modelu společnosti Google, který spočíval v poskytování otevřené a bezplatné licence pro OS Android, aby tato společnost rozšířila možnosti distribuce jejích služeb vytvářejících příjmy, zejména aplikace Google Search. Tento model byl prospěšný pro konkurenty společnosti Google, zejména na trhu s mobilními internetovými prohlížeči. Komise a Tribunál však tím, že nepřezkoumaly, jaká by byla soutěžní situace v rámci realistického kontrafaktuálního scénáře bez podmínek pro předinstalaci stanovených v SDMA, nezohlednily tyto prosoutěžní účinky a nesprávně předpokládaly, že by si společnost Google mohla takový ekonomický model udržet i bez těchto podmínek. Tribunál ostatně neodpověděl na tuto kritiku, kterou Google a Alphabet vznesly vůči spornému rozhodnutí a obešel problém tím, že toto rozhodnutí zkreslil.

175 Tribunál se rovněž dopustil nesprávného právního posouzení, když připustil, že Komise může posoudit konkrétní prosoutěžní účinky uvedených podmínek pro předinstalaci pouze ve fázi objektivního odůvodnění omezení.

176 Komise, BEUC a FairSearch tvrdí, že tato část je neopodstatněná.

2. Závěry Soudního dvora

a) K přípustnosti a relevanci prvního důvodu prvního kasačního opravného prostředku

177 V první řadě společnost FairSearch tvrdí, že první důvod je nepřípustný v plném rozsahu, neboť představuje nový důvod kasačního opravného prostředku.

178 Podle ustálené judikatury důvod, který je poprvé uplatněn teprve ve fázi řízení o kasačním opravném prostředku před Soudním dvorem, musí být odmítnut jako nepřípustný. V rámci kasačního opravného prostředku je pravomoc Soudního dvora omezena na přezkum posouzení provedeného Tribunálem ohledně důvodů, které byly před ním projednány. Umožnit účastníku řízení předložit v tomto rámci důvod, který nepředložil před Tribunálem, by přitom znamenalo umožnit mu, aby Soudnímu dvoru, jehož pravomoc ve věci kasačního opravného prostředku je omezená, předložil spor širšího rozsahu než spor, který projednával Tribunál (rozsudek ze dne 16. června 2022, Toshiba Samsung Storage Technology a Toshiba Samsung Storage Technology Korea v. Komise, C-700/19 P, EU:C:2022:484, bod 158, jakož i ze dne 3. září 2024, Illumina a Grail v. Komise, C-611/22 P a C-625/22 P, EU:C:2024:677, bod 133).

179 V projednávané věci stačí konstatovat, že v rámci prvního důvodu kasačního opravného prostředku chtějí společnosti Google a Alphabet konkrétně zpochybnit napadený rozsudek v rozsahu, v němž Tribunál odmítl jejich argumentaci, podle níž Komise neprokázala příčinnou souvislost mezi podmínkami pro předinstalaci stanovenými v SDMA a účinky vyloučení z trhu, které s nimi byly spojeny.

180 Cílem tohoto důvodu kasačního opravného prostředku tedy není rozšířit předmět sporu nad rámec sporu, který projednával Tribunál. Tento důvod kasačního opravného prostředku je tedy přípustný.

181 V druhé řadě Komise uvádí, že první důvod kasačního opravného prostředku je irelevantní. Tento důvod jako celek vychází z nesprávného předpokladu, že pouze kontrafaktuální analýza může určit, zda jednání může omezit hospodářskou soutěž, ačkoli taková analýza je pouze jedním ze způsobů, jak takové omezení prokázat.

182 Je však třeba poznamenat, že v rámci prvního důvodu kasačního opravného prostředku společnosti Google a Alphabet nezakládají celou svou argumentaci na takovém předpokladu. Skutečnost, že by kontrafaktuální analýza měla být v rámci článku 102 SFEU údajně povinná, je uplatněna pouze v rámci čtvrté části tohoto důvodu. Případná nesprávnost uvedeného předpokladu tak nemůže ovlivnit první důvod kasačního opravného prostředku v plném rozsahu, jehož argumenty mohou ostatně zpochybnit posouzení Tribunálu, na nichž je založen výrok napadeného rozsudku.

183 Argument Komise vycházející z irelevantnosti prvního důvodu tak musí být odmítnut.

b) K první části

184 V první části prvního důvodu kasačního opravného prostředku společnosti Google a Alphabet Tribunálu v podstatě vytýkají, že se dopustil nesprávného právního posouzení, když při posuzování účinků podmínek pro předinstalaci stanovených v SDMA zohlednil účinky SRP v rámci zařízení a SRP v rámci portfolia, ačkoli první z těchto dohod Komise nezpochybnila a Tribunál rozhodl, že druhé z nich nejsou zneužívající. Tribunál se tak nesnažil ověřit, zda Komise prokázala, že údajné účinky vyloučení z trhu způsobily SDMA.

185 V tomto ohledu je třeba připomenout, že článek 102 SFEU zakazuje, aby jeden nebo více podniků zneužívaly dominantního postavení na vnitřním trhu nebo jeho podstatné části, pokud to může ovlivnit obchod mezi členskými státy. Tento článek 102 má za cíl zabránit narušení hospodářské soutěže na úkor obecného zájmu, individuálních podniků a spotřebitelů postihováním jednání podniků v dominantním postavení, která omezují hospodářskou soutěž na základě výkonnosti a mohou způsobit přímou újmu spotřebitelům, nebo která brání nebo narušují tuto hospodářskou soutěž a mohou jim tím způsobovat nepřímou újmu [rozsudek ze dne 10. září 2024, Google a Alphabet v. Komise (Google Shopping), C-48/22 P, EU:C:2024:726, bod 87, jakož i citovaná judikatura].

186 Je třeba připomenout, že i když článek 102 SFEU ukládá podnikům v dominantním postavení zvláštní odpovědnost nezasahovat svým jednáním do účinné a nenarušené hospodářské soutěže na vnitřním trhu, postihuje nikoli samotnou existenci dominantního postavení, ale pouze jeho zneužívání [rozsudek ze dne 10. září 2024, Google a Alphabet v. Komise (Google Shopping), C-48/22 P, EU:C:2024:726, bod 163, jakož i citovaná judikatura].

187 Aby bylo možné mít v daném případě za to, že jednání musí být kvalifikováno jako „zneužití dominantního postavení“ ve smyslu článku 102 SFEU, je zpravidla nutné prokázat, že prostřednictvím jiných prostředků, než které jsou používány v hospodářské soutěži na základě výkonnosti mezi podniky, má toto jednání za skutečný či potenciální důsledek omezení této hospodářské soutěže vyloučením stejně výkonných konkurenčních podniků z dotčeného trhu nebo trhů, nebo brání jejich rozvoji na těchto trzích s tím, že je třeba uvést, že těmito trhy mohou být jak trhy, na kterých existuje dominantní postavení, tak trhy související nebo sousední, na kterých může uvedené jednání vyvolat skutečné nebo potenciální důsledky [rozsudek ze dne 10. září 2024, Google a Alphabet v. Komise (Google Shopping), C-48/22 P, EU:C:2024:726, bod 165, jakož i citovaná judikatura].

188 Toto prokázání musí mít za cíl prokázat na základě přesných a konkrétních prvků analýzy a důkazů, že dotčené jednání má přinejmenším způsobilost mít za následek vyloučení z trhu [rozsudek ze dne 10. září 2024, Google a Alphabet v. Komise (Google Shopping), C-48/22 P, EU:C:2024:726, bod 166, jakož i citovaná judikatura].

189 Soudní dvůr upřesnil, že uvedené prokázání, které může zahrnovat použití odlišných analýz v závislosti na druhu jednání, které je dotčené v daném případě, musí být provedeno v každém případě s ohledem na všechny relevantní skutkové okolnosti bez ohledu na to, zda se týkají tohoto jednání samotného, relevantního trhu nebo trhů nebo fungování hospodářské soutěže na něm či na nich [rozsudky ze dne 21. prosince 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 130 a citovaná judikatura, jakož i ze dne 10. září 2024, Google a Alphabet v. Komise (Google Shopping), C-48/22 P, EU:C:2024:726, bod 166]. Okolnosti týkající se kontextu, v němž je jednání podniku v dominantním postavení prováděno, jako jsou vlastnosti dotyčného odvětví, musí být považovány za relevantní [rozsudek ze dne 10. září 2024, Google a Alphabet v. Komise (Google Shopping), C-48/22 P, EU:C:2024:726, bod 168].

190 Posouzení zneužívající povahy jednání totiž nemůže být provedeno abstraktně. Jednání může mít za určitých konkrétních okolností způsobilost mít za následek vyloučení z trhu, zatímco by tomu tak nemohlo být, pokud by k němu došlo v jiném kontextu. V tomto smyslu již Soudní dvůr rozhodl, že se orgán pro hospodářskou soutěž nemůže opírat o účinky, které by toto jednání mohlo vyvolat, pokud by nastaly určité zvláštní okolnosti, jež nepanovaly na trhu v okamžiku jeho provádění (rozsudek ze dne 19. ledna 2023, Unilever Italia Mkt.Operations, C-680/20, EU:C:2023:33, bod 43).

191 Jak uvedla generální advokátka v bodě 61 svého stanoviska, z této judikatury vyplývá, že zohlednění skutkové okolnosti jako součást kontextu, který je relevantní pro posouzení účinků jednání z hlediska článku 102 SFEU, nezávisí na tom, zda tato okolnost představuje chování, které je samo o sobě kvalifikováno jako zneužívající. Jedná se totiž zejména o možnost konkrétně posoudit, zda jsou účinky jednání zesíleny nebo naopak zmírněny kontextem, v němž se toto jednání uskutečňuje.

192 V projednávané věci Tribunál zrušil sporné rozhodnutí v rozsahu, v němž kvalifikovalo SRP v rámci portfolia jako zneužívající podle článku 102 SFEU. V bodě 800 napadeného rozsudku rozhodl, že zneužívající povaha těchto dohod nebyla právně dostačujícím způsobem prokázána. Společnosti Google a Alphabet argumentují tímto zrušením a v podstatě kritizují skutečnost, že Tribunál nicméně při posouzení první části druhého žalobního důvodu zohlednil SRP jako kontextuální prvky, které jsou relevantní pro posouzení účinků podmínek pro předinstalaci SDMA.

193 V rámci této části společnosti Google a Alphabet před Tribunálem tvrdily, že SDMA nebránily VOZ, aby předinstalovali konkurenční vyhledávače nebo prohlížeče souběžně s aplikací Google Search a prohlížečem Chrome.

194 Aby uvedenou část zamítl, Tribunál v rámci úvodních poznámek v bodech 425 až 427 napadeného rozsudku konstatoval, že Komise ve sporném rozhodnutí nezpochybnila teoretickou možnost společné instalace, ale že tato hypotéza nezohlednila konkrétní kontext, jehož byly SDMA součástí, a zejména SRP, které pro značný počet zařízení vyžadovaly výlučnou předinstalaci aplikace Google Search.

195 Tribunál ve svém posouzení dále analyzoval v bodech 431 až 436 tohoto rozsudku účinky podmínek pro předinstalaci stanovených v SDMA na konkurenční poskytovatele vyhledávačů a v bodech 437 až 465 uvedeného rozsudku účinky těchto podmínek na konkurenční poskytovatele prohlížečů.

196 V tomto rámci je třeba zaprvé konstatovat, že na rozdíl od toho, co tvrdí společnosti Google a Alphabet, Tribunál správně zohlednil skutečnost, že se v případě SDMA a SRP jednalo o odlišné dohody a strany SDMA nebyly povinny uzavřít SRP. Tribunál vzal totiž v úvahu posledně uvedené dohody pouze jako jeden z relevantních kontextuálních prvků a řádně zohlednil, zejména v bodech 426, 447 a 449 napadeného rozsudku, skutečnost, že tyto SRP nezahrnovaly všechna zařízení, na která se vztahovaly SDMA.

197 Zadruhé Tribunál neporušil judikaturu uvedenou v bodech 188 a 189 tohoto rozsudku, když měl za to, že Komise při posuzování účinků SDMA správně zohlednila SRP jako relevantní kontextuální prvky, a to bez ohledu na jejich legalitu nebo protiprávnost z hlediska článku 102 SFEU. Tento přístup jasně vyplývá z bodů 426 a 443 napadeného rozsudku, v nichž Tribunál zohlednil bez rozdílu SRP v rámci portfolia a SRP v rámci zařízení, aniž považoval jejich případnou legalitu za relevantní. Tyto dohody byly tedy správně zohledněny jako kontextuální prvky, bez nichž nebylo možné posoudit účinky SDMA vzhledem k jejich komplementaritě, jak vyplývá zejména z bodů 451 a 452 uvedeného rozsudku, jelikož zesilovaly účinky vyloučení z trhu, které měly SDMA.

198 Zatřetí je třeba odmítnout tvrzení společností Google a Alphabet, že protisoutěžní účinky SDMA nejsou prokázány, neboť v rámci kontrafaktuálního scénáře, který by tyto smlouvy nezahrnoval, by měly SRP stejné účinky vyloučení z trhu na úkor konkurenčních služeb vyhledávání.

199 Toto tvrzení má totiž zpochybnit skutkové posouzení Tribunálu, podle něhož se SDMA a SRP vzájemně doplňovaly a jejich účinky nemohly být odděleny. Umělé rozlišování účinků těchto dvou typů dohod ostatně znemožňuje prokázat zneužívající povahu jednání na základě přesných a konkrétních důkazů a analýz, jak vyplývá z bodu 451 napadeného rozsudku, a to zejména pokud k dotčenému jednání dochází v souvislosti s trhy, které se vyznačují síťovými účinky. To by totiž znamenalo přehlížet kontext, v němž ke spornému jednání dochází.

200 První část prvního důvodu kasačního opravného prostředku je tedy třeba zamítnout jako neopodstatněnou.

c) K druhé části

201 Ve druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku společnosti Google a Alphabet vytýkají Tribunálu, že v bodech 546 až 558 a 570 až 584 napadeného rozsudku nesprávně odmítl jejich argument, podle něhož rozhodnutí uživatelů nestahovat častěji konkurenční aplikace nebylo důsledkem *statu quo bias*, ale preferencí těchto uživatelů. Komise měla podle nich prokázat, že skutečné důvody nízkého počtu stažení konkurenčních aplikací spočívaly v podmínkách předinstalace stanovených v SDMA, než se omezit pouze na domněnky.

202 Pokud jde v tomto ohledu zaprvé o pravidla týkající se rozložení důkazního břemene, je na Komisi, aby předložila důkazy, které mohou právně dostačujícím způsobem prokázat skutečnosti zakládající protiprávní jednání, které je v rozporu s právem hospodářské soutěže. Naproti tomu podniku, který uplatňuje důvod obhajoby proti zjištění konstatování takového protiprávního jednání, přísluší, aby předložil důkaz, že tento důvod musí být přijat. Ale ať důkazní břemeno nese podle těchto zásad Komise nebo dotyčný podnik, mohou být skutkové okolnosti, kterých se jedna strana dovolává, takové povahy, že druhé straně vznikne povinnost poskytnout vysvětlení nebo odůvodnění, přičemž pokud tak posledně uvedená strana neučiní, lze dospět k závěru, že

byla splněna pravidla v oblasti důkazního břemene (v tomto smyslu viz zejména rozsudek ze dne 21. prosince 2023, Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, bod 120 a citovaná judikatura).

203 Pokud jde dále o důkazní úroveň požadovanou pro posouzení účinků daného jednání na koncové uživatele, je třeba uvést, podobně jako to učinila generální advokátka v bodech 137 až 139 svého stanoviska, že existují situace, kdy není možné posoudit, zda je jednání uživatelů způsobeno kvalitativními vlastnostmi služeb nebo výrobků dominantního podniku. V případě, kdy je právně dostačujícím způsobem prokázáno, že způsob, jakým se zákazníci nebo uživatelé rozhodli, byl zkreslený tak, aby zvýhodnil dominantní podnik na úkor jeho konkurentů, existence takového zkreslení vylučuje zjištění, že tato volba byla v zásadě přičitatelná vyšší výkonnosti dominantního podniku (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. května 2022, Servizio Elettrico Nazionale a další, C-377/20, EU:C:2022:379, body 99 až 102). V takovém případě může být v praxi pro Komisi nemožné rozlišit, co je důsledkem takového zkreslení, a co vyplývá z vlastností, které jsou dotčenému výrobku nebo službě vlastní.

204 V projednávané věci společnosti Google a Alphabet napadají posouzení Tribunálu týkající se argumentů, které uvedly v rámci první části jejich druhého žalobního důvodu, podle nichž Komise nezohlednila, že konkurenti společnosti Google měli k dispozici jiné stejně účinné prostředky, jak oslovit spotřebitele, zejména prostřednictvím stahování a prohlížeče pro služby obecného vyhledávání. Koncoví uživatelé si mohli stahovat konkurenční aplikace a používat na internetu jiný vyhledávač než aplikaci Google Search. Společnosti Google a Alphabet dále tvrdily, že Komise neprokázala souvislost mezi podíly používání a předinstalací.

205 V rámci této první části druhého žalobního důvodu společnosti Google a Alphabet zpochybnily důkazy, které Komise použila v rámci posouzení protisoutěžní povahy vázaného prodeje aplikace Google Search a Play Store a které měly podpořit její závěr, že předinstalace těchto aplikací vedla k vytvoření *statu quo bias*, který odrazoval uživatele od stahování konkurenčních aplikací nebo od používání jiného vyhledávače dostupného on-line. Argumenty společností Google a Alphabet před Tribunálem tedy neměly za cíl zpochybnit existenci *statu quo bias*, jenž byl ostatně předmětem zvláštní výtky, kterou Tribunál zamítl v bodech 326 až 418 napadeného rozsudku.

206 V této souvislosti Tribunál nejprve v bodě 546 uvedeného rozsudku upřesnil, že společnosti Google a Alphabet nezpochybnily, že si uživatelé mohli snadno stáhnout aplikace konkurující aplikaci Google Search nebo prohlížeče Chrome. Tímto chtěl stanovit rámec svého posouzení a upřesnit, že teoretická možnost stahování nebyla zpochybněna, ale že se jednalo spíše o posouzení důkazů, které měla Komise k dispozici, aby charakterizovala konkrétní a skutečné účinky sporného jednání, a o potvrzení *statu quo bias*. Z tohoto hlediska měl Tribunál v bodě 557 uvedeného rozsudku za to, že sporné rozhodnutí nezpochybnilo, že stahování může v zásadě vyrovnat výhodu, kterou poskytuje předinstalace.

207 V tomto bodě 557 tak Tribunál konstatoval, že z důvodů uvedených v tomto rozhodnutí se ukázalo, že i když je stažení aplikace pro obecné vyhledávání nebo prohlížení snadné a bezplatné, v praxi k takovému stahování nedochází nebo se provádí u části dotčených zařízení, která nestačí, k tomu, aby byly tyto důkazy použité k potvrzení *statu quo bias* odmítnuty. To vedlo Tribunál k tomu, že v bodě 558 téhož rozsudku odmítl výtku společností Google a Alphabet týkající se této možnosti stahování.

208 Dále v rámci posouzení výtky společností Google a Alphabet, souvislost mezi podíly používání a předinstalací nebyla údajně prokázána, Tribunál v bodech 570 až 584 napadeného rozsudku potvrdil, že důkazy předložené Komisí podpořily její tvrzení, že předinstalace představuje výhodu, kterou konkurenti nemohou vyrovnat. V tomto ohledu Tribunál v bodě 574 tohoto rozsudku upřesnil, že Komise vycházela ze *statu quo bias*, který ostatně prokázala. Pokud jde konkrétně o argument společností Google a Alphabet týkající se vyšší kvality jejich produktů, který vysvětluje vývoj podílů na trhu, Tribunál v bodě 575 uvedeného rozsudku konstatoval, že Komise nebyla povinna v konkrétním kontextu posouzení skutečností, které potvrdily prokázaný status quo bias, přesně určit, zda byl uvedený vývoj způsoben touto vyšší kvalitou.

209 Konečně, jak Tribunál konstatoval v bodě 583 téhož rozsudku, vzhledem k tendenci zablokovat situaci spojenou s podmínkami pro předinstalaci stanovenými v SDMA a k neprokázání přesného dopadu kvalitativní převahy tvrzené společnostmi Google a Alphabet, pokud jde o jejich aplikace pro obecné vyhledávání a prohlížení, se Komise správně domnívala, že podíly používání držené společností Google potvrzují status quo bias spojený s předinstalací.

210 Z napadeného rozsudku tedy vyplývá, že společnosti Google a Alphabet nemohou Tribunálu vytýkat, že rozhodl, že legalita jednání závisí pouze na analýze skutečných rozhodnutí spotřebitelů. Tato kritika vyplývá z nesprávného výkladu tohoto rozsudku v rozsahu, v němž nezohledňuje kontext, v němž se nachází posouzení Tribunálu, a zejména skutečnost, že Tribunál zkoumá důkazy, které podporují prokázání *statu quo bias*, který není pouze předpokládán.

211 Stejně tak nelze Tribunálu vytýkat, že v bodě 575 uvedeného rozsudku rozhodl, že Komise nebyla povinna prokázat, zda nižší míra používání konkurenčních aplikací byla způsobena podmínkami předinstalace nebo preferencemi uživatelů pro vyšší kvalitu aplikací společnosti Google. Zaprvé tato kritika totiž opomíjí skutečnost, že Tribunál posoudil důkazy kritizované společnostmi Google a Alphabet, které potvrzovaly status quo bias spojený s předinstalací. Zadruhé v souladu s judikaturou připomenutou v bodě 202 tohoto rozsudku nemohou společnosti Google a Alphabet Tribunálu vytýkat, že odmítl jejich argument založený na neprokázaném tvrzení o kvalitativní převaze jejich produktů, i když vycházel z toho, že důkazy předložené Komisí byly dostatečné k tomu, aby prokázaly účinky dotčeného vázaného prodeje spočívající ve vyloučení z trhu. Společnosti Google a Alphabet totiž měly v souladu s pravidly týkajícími se rozložení důkazního břemene prokázat, že jejich produkty mají vyšší kvalitu a důvodem stahování byla na rozdíl od toho, co tvrdila Komise, tato kvalita.

212 Tento nesprávný výklad napadeného rozsudku vede společnosti Google a Alphabet k závěru, že přístup Tribunálu porušuje zásadu právní jistoty nebo vede k iracionálním výsledkům. Navrhovatelky totiž tvrdí, že Tribunál se spokojil s posouzením vývoje rozhodnutí uživatelů, aby dospěl k závěru o zneužívající povaze předinstalace, ačkoli pouze potvrdil, že tento vývoj mohl podpořit pouze to, co Komise ostatně již právně dostačujícím způsobem prokázala.

213 Jak vyplývá z bodu 203 tohoto rozsudku, jelikož Komise právně dostačujícím způsobem prokázala, že jednání uživatelů bylo zkresleno předinstalací zvýhodňující aplikace společnosti Google na úkor aplikací jejích konkurentů, existence takového zkreslení vylučuje, aby bylo možné dospět k závěru, že toto rozhodnutí bylo v zásadě způsobeno vyšší výkonností dominantního podniku.

214 Aniž je nutné rozhodnout o nepřípustnosti druhé části prvního důvodu kasačního opravného prostředku, kterou uplatnily Komise, BEUC a FairSearch, je tedy třeba konstatovat, že tato část je neopodstatněná.

d) K třetí části

215 Ve třetí části prvního důvodu kasačního opravného prostředku společnosti Google a Alphabet tvrdí, že Tribunál nesprávně rozhodl, že důkazy týkající se výchozího nastavení jsou relevantní pro analýzu podmínek pro předinstalaci stanovených v SDMA, které upravovaly tuto předinstalaci.

216 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury se kasační opravný prostředek omezuje v souladu s čl. 256 odst. 1 SFEU a článkem 58 prvním pododstavcem statutu Soudního dvora Evropské unie na právní otázky. Pouze Tribunál je příslušný ke zjištění a posouzení relevantního skutkového stavu a k hodnocení důkazů. Posouzení tohoto skutkového stavu a důkazů tedy nepředstavuje, s výhradou případu, kdy by došlo k jejich zkreslení, právní otázku, která podléhá jako taková přezkumu Soudního dvora v rámci řízení o kasačním opravném prostředku. Takové zkreslení musí zjevně vyplývat z písemností ve spise, aniž je nutné provést nové posouzení skutkového stavu a důkazů (rozsudek ze dne 28. září 2023, Changmao Biochemical Engineering v. Komise, C-123/21 P, EU:C:2023:708, body 121 a 122, jakož i citovaná judikatura).

217 V projednávané věci, jak uvedla generální advokátka v bodech 72 až 76 svého stanoviska, body napadeného rozsudku, které společnosti Google a Alphabet zpochybnily, jsou součástí posouzení ze strany Tribunálu týkajícího se argumentů, jimiž tyto společnosti kritizovaly relevanci důkazů, které Komise zohlednila a které se týkaly výchozího nastavení, nikoli předinstalace dotčených aplikací. V této souvislosti Tribunál před posouzením výtek společností Google a Alphabet uvedl v bodech 326 až 339 napadeného rozsudku úvodní poznámky, které se týkaly zejména skutečnosti, že rozlišovat mezi předinstalací a výchozím nastavením, jak tyto společnosti navrhovaly, nemá praktický význam. Tribunál, aniž zpochybnil samotné rozlišení mezi těmito dvěma pojmy, konstatoval, že pro posouzení účinků těchto dvou jednání a v rámci hodnocení důkazů, které Komise uplatnila k prokázání existence *statu quo bias*, nebylo třeba takové rozlišení provádět. Jinými slovy, podle Tribunálu nebylo třeba rozlišovat mezi účinky předinstalace a účinky výchozího nastavení.

218 V bodech 331 a 332 uvedeného rozsudku Tribunál odůvodnil tento závěr tím, že v praxi není možné rozlišit účinky předinstalace od účinků výchozího nastavení v rámci analýzy důkazů, které Komise zohlednila, jelikož zejména samotná společnost Google interně neprováděla striktní rozlišení, které uplatnila v rámci své žaloby a které se tedy ukázalo jako umělé. Toto rozlišení bylo podle Tribunálu o to méně relevantní, že společnost Google na jedné straně uznala, že předinstalace skutečně zvyšuje pravděpodobnost, že uživatelé používají dotčené aplikace, a na druhé straně, že SDMA stanovily nejen jednoduchou předinstalaci, ale i přednostní umístění nebo výchozí nastavení.

219 Na základě těchto úvodních úvah Tribunál následně posoudil důkazy, které Komise předložila k prokázání existence *statu quo bias* způsobeného předinstalací a které společnosti Google a Alphabet zpochybnily. Tribunál měl tedy za to, že Komise byla oprávněna zohlednit tyto důkazy týkající se účinků předinstalace v obecném kontextu jejího provádění, a to v kontextu zahrnujícím výchozí nastavení a přednostní umístění.

220 Kritika, kterou společnosti Google a Alphabet vznáší vůči tomto posouzení v rámci třetí části prvního důvodu kasačního opravného prostředku, musí být zčásti odmítnuta jako nepřípustná a zčásti zamítnuta jako neopodstatněná.

221 Jak totiž poznamenává generální advokátka v bodech 79 a 80 svého stanoviska, část argumentů společností Google a Alphabet se ve skutečnosti snaží dosáhnout nového posouzení důkazů, které byly Tribunálu předloženy. Zpochybňují totiž význam pojmů „výchozí nastavení“ a „předinstalace“, jak vyplývá z posouzených důkazů, resp. rovněž relevanci a rozsah důkazů týkajících se těchto dvou jednání. Vzhledem k tomu, že společnosti Google a Alphabet netvrdí, že Tribunál tyto důkazy zkreslil a takové zkreslení ani zjevně nevyplývá ze spisu, musí být jejich výtky považovány za nepřípustné.

222 Pokud jde dále o argumenty společností Google a Alphabet, které zpochybňují relevanci kontextu, do něhož spadá předinstalace dotčených aplikací, pro posouzení jejích účinků, je třeba mít za to, že k prokázání případných protisoutěžních účinků jednání musí být toto jednání analyzováno v jeho kontextu s přihlédnutím ke všem relevantním skutečnostem. Tak je tomu zejména v případě, kdy jsou jednotlivá jednání vzájemně propojena tak, že se jejich účinky projevují společně, a bylo by umělé odlišovat účinky jednoho od účinků druhého. Na základě nesporného skutkového posouzení, které Soudnímu dvoru nepřísluší zpochybňovat, však Tribunál dospěl k závěru, že tomu tak bylo v případě předinstalace a výchozího nastavení dotčených aplikací.

223 S ohledem na výše uvedené je třeba třetí část prvního důvodu kasačního opravného prostředku zčásti odmítnout jako nepřípustnou a zčásti zamítnout jako neopodstatněnou.

e) Ke čtvrté části

224 Ve čtvrté části jejich prvního důvodu kasačního opravného prostředku společnosti Google a Alphabet v podstatě tvrdí, že Komise měla povinnost prokázat příčinnou souvislost mezi podmínkami pro předinstalaci stanovenými v SDMA a tvrzenými protisoutěžními účinky pomocí realistického kontrafaktuálního scénáře, aby posoudila, zda by byl možný bez těchto podmínek pro předinstalaci otevřený licenční model, jako je model OS Android. Tribunál se však tím, že rozhodl, že Komise takovou povinnost neměla, dopustil nesprávného právního posouzení.

225 Pokud se jedná v tomto ohledu zaprvé o nutnost použít kontrafaktuální scénář, je třeba uvést, podobně jako to učinila generální advokátka v bodech 93 a 94 svého stanoviska, že Komisi sice přísluší, aby prokázala příčinnou souvislost mezi napadeným zneužívajícím jednáním a jeho protisoutěžními účinky, může však v této souvislosti vycházet ze souboru důkazních prostředků, aniž by byla povinna k prokázání existence takové příčinné souvislosti systematicky využívat jediný nástroj, konkrétně kontrafaktuální analýzu [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. září 2024, Google a Alphabet v. Komise (Google Shopping), C-48/22 P, EU:C:2024:726, body 228 až 229].

226 K prokázání zneužití dominantního postavení stačí prokázat, že dotčené jednání může vyvolat účinky vyloučení z trhu. Není však nutné, aby byly prokázány jeho konkrétní účinky. Z toho vyplývá, že skutečnost, že – na rozdíl od konkurentů – pouze dominantní podnik byl schopen diskriminačním způsobem ovlivnit chování zákazníků nebo uživatelů v neprospěch jeho konkurentů, tak může postačovat k prokázání, že dotčené jednání mohlo nepříznivě ovlivnit účinnou a nenarušenou hospodářskou soutěž [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. září 2024, Google a Alphabet v. Komise (Google Shopping), C-48/22 P, EU:C:2024:726, body 223 až 229].

227 V projednávané věci společnosti Google a Alphabet před Tribunálem vytýkaly Komisi, že neprovedla úplnou analýzu hospodářských a právních souvislostí SDMA, když nepřezkoumala nové příležitosti vytvořené pro konkurenty a skutečnost, že SDMA představovaly podmínku *sine qua non* pro to, aby byl model bezplatného licencování vyvinutý pro OS Android životaschopný.

228 V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že Tribunál v bodech 590 až 594 napadeného rozsudku konstatoval, že se Komise mohla, aniž se dopustila pochybení, zaměřit na prokázání protisoutěžních účinků podmínek pro předinstalaci stanovených v SDMA, aniž se zabývala celým modelem bezplatného licencování OS Android. Tribunál sice připomněl, že Komise řádně zohlednila všechny relevantní okolnosti, avšak nebyl povinen ověřit, zda tento orgán provedl kontrafaktuální analýzu, jejíž provedení není povinné podle bodů 225 a 226 tohoto rozsudku.

229 Co se týče za druhé zohlednění prokonkurenčních účinků, je třeba připomenout, že pokud orgán pro hospodářskou soutěž prokáže, že jednání podniku v dominantním postavení může nepříznivě ovlivnit účinnou a nenarušenou hospodářskou soutěž na vnitřním trhu, může tento podnik k tomu, aby dotčené jednání nebylo považováno za zneužití dominantního postavení, prokázat, že dané jednání je nebo bylo objektivně odůvodněno buď určitými okolnostmi dané věci, které musí být mimo vliv dotyčného podniku, nebo s ohledem na konečný cíl sledovaný článkem 102 SFEU zájmem spotřebitelů (rozsudek ze dne 12. května 2022, Servizio Elettrico Nazionale a další, C-377/20, EU:C:2022:379, bod 84).

230 V souladu s touto judikaturou pak společnosti Google a Alphabet nemohou Tribunálu vytýkat, že nezohlednil prosoutěžní účinky, které před ním uplatnily. Přísluší-li totiž ve fázi prokázání protisoutěžní povahy jednání orgánu pro hospodářskou soutěž v souladu s judikaturou připomenutou v bodě 190 tohoto rozsudku zohlednit kontext, jehož součástí je toto jednání, je na podniku, aby prokázal, že uvedené jednání bylo objektivně odůvodněné. V tomto ohledu je ostatně třeba konstatovat, že Tribunál v bodech 599 až 619 napadeného rozsudku odmítl argumenty týkající se případných prosoutěžních účinků, které před ním společnosti Google a Alphabet uplatnily, aniž bylo toto posouzení v rámci řízení o kasačním opravném prostředku zpochybněno.

231 Čtvrtou část prvního důvodu kasačního opravného prostředku je tedy třeba zamítnout jako neopodstatněnou.

232 Vzhledem ke všem výše uvedeným úvahám se první důvod kasačního opravného prostředku zamítá v plném rozsahu.

B. K druhému důvodu kasačního opravného prostředku

1. Argumentace účastníků řízení

233 V rámci druhého důvodu kasačního opravného prostředku, který se dělí na dvě části, společnosti Google a Alphabet vytýkají Tribunálu, že nesprávně potvrdil sporné rozhodnutí, i když Komise v tomto rozhodnutí neprokázala, že podmínky pro předinstalaci stanovené v SDMA mohly vyloučit stejně výkonné konkurenty z trhu.

234 Z ustálené judikatury vyplývá, že jednání, které nemůže vyloučit stejně výkonné konkurenty z trhu, nespadá do působnosti článku 102 SFEU. Komise se však odchýlila od této judikatury, aniž ji Tribunál kritizoval.

235 Společnosti Google a Alphabet, podporované společností HMD, upřesňují, že Tribunál stejně jako Komise neprokázal, že podmínky pro předinstalaci stanovené v SDMA mohou vyloučit stejně výkonné konkurenty, ačkoli tuto analýzu provedl při posouzení legality SRP v rámci portfolia.

236 Tento přístup vedl Tribunál k tomu, že zaprvé provedl nesprávný výklad pojmu „vyloučení“, když nezohlednil stávající příležitosti pro konkurenty, a zadruhé dospěl k nesprávnému rozhodnutí, že se test AEC použije pouze na cenovou praktiku. Tribunál tak nesprávně rozhodl, že podmínky pro předinstalaci stanovené v SDMA jsou protiprávní pouze proto, že konkurenti ve skutečnosti nemohou nabídnout srovnatelné podmínky, a to bez ohledu na to, zda jsou méně výkonní. Tribunál tak neposoudil, zda pozorované účinky vyplývají z hospodářské soutěže na základě výkonnosti, nebo zda jsou důsledkem protisoutěžního vyloučení z trhu.

237 CCIA zaprvé tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když zaměnil pojmy „významná konkurenční výhoda“ a „vyloučení“. Zbavil tím Komisi povinnosti provést analýzu účinků údajného jednání. V souladu s judikaturou je přitom pro konstatování porušení článku 102 SFEU nutné prokázat jak protiprávní jednání, tak jeho účinky. Tyto dva aspekty nelze zaměňovat. Přístup zvolený Tribunálem v napadeném rozsudku je v rozporu s právní jistotou vyplývající z této judikatury, neboť tato judikatura v praxi nepodmiňovala legalitu předinstalace aplikací tím, zda si uživatelé mohou nadále stahovat konkurenční služby, ale tím, zda tak skutečně činí. To konečně vede k nesprávnému zaměňování pojmů „vzájemná souvislost“ a „příčinná souvislost“.

238 Opera uvádí, že Komise ve sporném rozhodnutí neprokázala, že existuje riziko, že konkurenti budou vyloučeni z trhu. Komise totiž před Tribunálem tvrdila, že není povinna takové prokázání provést. Tribunál přitom v tomto ohledu nahradil posouzení Komise vlastním posouzením, když měl za to, že Komise skutečně konstatovala riziko vyloučení z trhu. I když je pravda, že podmínky pro předinstalaci stanovené v SDMA pomohly společnosti Google účinně nabízet své služby širokému okruhu zákazníků, tyto podmínky nevedly k žádnému vyloučení konkurentů. Tribunál však k takovému závěru dospěl na základě skutkových nepřesností, zejména ve své analýze účinků DDK, a tím, že převzal formalistický přístup Komise.

239 Komise, FairSearch a Seznam tvrdí, že druhý důvod kasačního opravného prostředku je zčásti nepřípustný a každopádně neopodstatněný.

a) K první části

240 První část druhého důvodu kasačního opravného prostředku vychází ze skutečnosti, že Tribunál nezkoumal, zda vázání prodeje aplikace Google Search na prodej Play Store může vyloučit služby obecného vyhledávání stejně výkonných konkurentů.

241 Tato část obsahuje tři výtky vycházející z toho, že Komise měla zaprvé zkoumat dopad sporného jednání s ohledem na jeho rozsah, dobu jeho trvání a fungování, zadruhé provést tuto analýzu s ohledem na hypotetické stejně výkonné konkurenty a zatřetí určit, zda toto jednání znemožnilo takovým konkurentům účinně soutěžit.

1) K první výtce

242 Společnosti Google a Alphabet tvrdí, že podle ustálené judikatury je třeba při určení, jaký má dotčené jednání dopad na hospodářskou soutěž, zohlednit, jak velkou část relevantního trhu pokrývá. Tribunál přitom zkoumal tuto míru pokrytí SRP v rámci portfolia, avšak v bodě 544 napadeného rozsudku ji pro SDMA nesprávně odmítl zohlednit.

243 Tribunál se dopustil dvou dalších pochybení, když uvedl, že pokrytí SDMA je v každém případě dostatečně významné na to, aby podpořilo závěr o zneužití. Zaprvé na základě podobných měr pokrytí zjištěných pro SDMA a SRP za roky 2013 a 2014 dospěl Tribunál k opačným závěrům, což je nelogické. Zadruhé v letech 2015 a 2016 byla zvolená míra pokrytí výrazně nižší než míra, která je obvykle zjištěna v případě, že se jedná o zneužití.

244 Komise tvrdí, že tato výtka je irelevantní a v každém případě neopodstatněná. Společnost FairSearch má za to, že uvedená výtka je nepřípustná v rozsahu, v němž je na jejím základě Soudní dvůr žádán o nové posouzení skutkového stavu.

2) K druhé výtce

245 Společnosti Google a Alphabet tvrdí, že se Tribunál dopustil pochybení, když potvrdil sporné rozhodnutí, ačkoli se Komise v tomto rozhodnutí vyhnula požadavkům testu AEC, a to povinnosti prokázat, že podmínky pro předinstalaci stanovené v SDMA mohly vyloučit stejně výkonné konkurenční aplikace pro obecné vyhledávání a konkurenční prohlížeče z trhu.

246 Tribunál sice použil tento test na SRP správně, avšak v případě SDMA tak neučinil. Uvedený test má však obecnou působnost a nevztahuje se pouze na cenové praktiky. Tribunál se tedy dopustil nesprávného právního posouzení, když v bodech 577 a 578 napadeného rozsudku rozhodl, že dotčené podmínky pro předinstalaci jsou zneužívající, jelikož mohou vyloučit služby, které jsou technicky schopné uspokojit spotřebitele na základě řady proměnných, jako je ochrana soukromí, jazykové zvláštnosti nebo technická kvalita.

247 Stejně tak Tribunál nezkoumal, zda stejně výkonní konkurenti mohli získat předinstalaci svých aplikací souběžně s aplikací Google Search. Na rozdíl od testu, který Tribunál použil na SRP v rámci portfolia, zvolil alternativní test. Své odůvodnění vypracoval s odkazem na současné konkurenty, aniž prokázal, že jsou stejně výkonní.

248 Společnost Gigaset dodává, že Tribunál nesprávně uznal, že stačí, aby Komise prokázala, že podmínky pro předinstalaci stanovené v SDMA mohly vyloučit služby, které byly technicky schopné uspokojit potřeby spotřebitelů bez ohledu na jejich účinnost a atraktivitu. Tribunál tím potvrdil přístup, který je v rozporu s judikaturou Soudního dvora.

249 Tribunál nesprávně vycházel z jednání uživatelů, když dospěl k závěru, že tyto podmínky skutečně vyvolávají účinky vyloučení z trhu. Skutečná volba uživatele ve prospěch výrobku podniku v dominantním postavení totiž nemůže sama o sobě odůvodnit existenci zneužívajícího jednání, jelikož tato volba může pouze odrážet skutečnou preferenci uživatele, která nesouvisí s údajnými protiprávními účinky vyloučení z trhu, které by způsobilo jednání tohoto podniku. Tento přístup tedy porušuje zásady presumpce neviny a právní jistoty.

250 Společnost HMD tvrdí, že neprovedení testu AEC, jak vyplývá z napadeného rozsudku, vede k právní nejistotě. Toto kritérium má ostatně obecnou působnost v rámci použití článku 102 SFEU, jak vyplývá z judikatury.

251 Komise, BEUC, FairSearch a Seznam mají za to, že tato výtka je neopodstatněná.

3) Ke třetí výtce

252 Společnosti Google a Alphabet tvrdí, že Tribunál v rozporu s judikaturou nezkoumal, zda zbývající příležitosti pro konkurenty postačovaly k tomu, aby jim umožnily spolehlivě konkurovat. Tribunál tak v rozporu s relevantním právním kritériem zaměnil pojmy „významná konkurenční výhoda“ a „vyloučení“. V tomto ohledu nestačí prokázat, že dané jednání ztěžuje hospodářskou soutěž na dotčeném trhu.

253 Komise, jakož i BEUC tvrdí, že tato výtka je neopodstatněná. Podle společnosti FairSearch je uvedená výtka nepřípustná.

b) K druhé části

254 V rámci druhé části druhého důvodu kasačního opravného prostředku, která obsahuje dvě výtky, společnosti Google a Alphabet tvrdí, že Tribunál postupoval nesprávně, když nezkoumal, zda vázání prodeje prohlížeče Chrome na Play Store a aplikaci Google Search může vyloučit stejně výkonné konkurenční prohlížeče z trhu.

255 Komise naopak tvrdí, že se Tribunál nedopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že Komise právem dospěla k závěru, že vázaný prodej prohlížeče Chrome s Play Store a aplikací Google Search mohl omezit hospodářskou soutěž.

1) K první výtce

256 Podle společností Google a Alphabet se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když zkoumal legalitu vázaného prodeje prohlížeče Chrome s odkazem na jiný zeměpisný trh, než byl trh vymezený ve sporném rozhodnutí. Zatímco Komise v tomto rozhodnutí zohlednila pro toto jednání existenci celosvětového zeměpisného trhu (včetně Číny), Tribunál se zaměřil pouze na EHP, a dokonce zpochybnil relevanci světového trhu. Tribunál zejména neuvedl, z jakých důvodů nebyla zahrnuta zařízení uváděná na trh v Číně.

257 Komise BEUC a FairSearch tvrdí, že tato výtka je nepřípustná a každopádně neopodstatněná.

2) Ke druhé výtce

258 Tribunál rovněž nesprávně použil obdobně zjištění týkající se vázaného prodeje aplikace Google Search na vázaný prodej prohlížeče Chrome, čímž nezohlednil významné rozdíly mezi těmito dvěma případy vázaného prodeje. Zaprvé prohlížeč Chrome byl méně viditelný nebo přístupný než aplikace Google Search. Zadruhé Tribunál nesprávně posoudil, jak mohou konkurenti získat paralelní předinstalaci. V tomto ohledu nejsou úvahy týkající se SRP relevantní. Zatřetí dospěl bez jakéhokoli odůvodnění k závěru, že míra stahování konkurenčních prohlížečů je nedostatečná. Začtvrté Tribunál neposoudil správně podmínky hospodářské soutěže na relevantních trzích. Zapáté Tribunál nezohlednil důkazy, které byly uvedeny ve sporném rozhodnutí.

259 Tato druhá výtka je podle Komise, BEUC a společnosti FairSearch nepřípustná, neboť v podstatě znamená zpochybnění skutkových zjištění Tribunálu. Uvedená výtka je kromě toho každopádně neopodstatněná.

2. Závěry Soudního dvora

260 V rámci jejich druhého důvodu kasačního opravného prostředku společnosti Google a Alphabet v podstatě tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že Komise nebyla povinna prokázat, že podmínky pro předinstalaci SDMA mohly vyloučit stejně výkonné konkurenty, i když takový důkaz ohledně SRP v rámci portfolia předložila.

a) Obecné úvahy

261 Úvodem je třeba uvést několik upřesnění, která se týkají posouzení způsobilosti jednání vyvolat účinky vyloučení z trhu, když se jedná o jeho kvalifikaci jako zneužití dominantního postavení ve smyslu článku 102 SFEU.

262 Podle ustálené judikatury je konkrétním cílem stanoveným v tomto článku 102 zabránit tomu, aby jednání podniku v dominantním postavení vedlo, k újmě spotřebitelů, k tomu, aby prostřednictvím jiných prostředků nebo zdrojů, než které jsou používány v běžné hospodářské soutěži, bránily zachování stupně hospodářské soutěže existujícího na trhu nebo rozvoji této hospodářské soutěže (rozsudek ze dne 12. května 2022, Servizio Elettrico Nazionale a další, C-377/20, EU:C:2022:379, bod 44 a citovaná judikatura).

263 Na trhu, kde je právě v důsledku přítomnosti jednoho nebo více podniků v dominantním postavení již oslabena míra hospodářské soutěže, jsou taková jednání jednáními, která brání, prostřednictvím jiných prostředků, než které jsou používány v hospodářské soutěži na základě výkonnosti mezi podniky, zachování míry hospodářské soutěže dosud existující na trhu nebo rozvoji této hospodářské soutěže [v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 21. prosince 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 125 a citovaná judikatura, jakož i ze dne 10. září 2024, Google a Alphabet v. Komise (Google Shopping), C-48/22 P, EU:C:2024:726, bod 88].

264 Za účelem prokázání zneužívající povahy praktiky vyloučení z trhu musí orgán pro hospodářskou soutěž prokázat, že tato praxe spočívala na využití jiných prostředků, než které jsou používány v běžné hospodářské soutěži na základě výkonnosti. Tento orgán musí dále prokázat, že tato praxe byla při svém provádění způsobilá vyvolat takový účinek vyloučení v tom smyslu, že mohla ztížit proniknutí konkurentů na relevantní trh nebo jejich udržení na relevantním trhu, a tím uvedená praktika mohla mít dopad na strukturu trhu. Tyto dvě podmínky jsou kumulativní (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. května 2022, Servizio Elettrico Nazionale a další, C-377/20, EU:C:2022:379, body 61 a 103, jakož i citovaná judikatura).

265 Pokud jde o zaprvé o podmínku, podle níž se dotčené jednání musí odchylovat od hospodářské soutěže na základě výkonnosti, Soudní dvůr již uvedl, že pojem „hospodářská soutěž na základě výkonnosti“ v zásadě odkazuje na situaci hospodářské soutěže, z níž mají spotřebitelé prospěch v podobě nižších cen, vyšší kvality a širší volby nového nebo výkonnějšího zboží a služeb. Za spadající do hospodářské soutěže na základě výkonnosti je tak třeba považovat jednání, jejichž účinkem je rozšíření volby spotřebitelů uvedením nových výrobků na trh nebo zvýšením množství nebo kvality již nabízených výrobků (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. května 2022, Servizio Elettrico Nazionale a další, C-377/20, EU:C:2022:379, bod 85).

266 V tomto smyslu nemůže skutečnost, že se podnik nachází v dominantním postavení, zbavit tento podnik ani oprávnění chránit své obchodní zájmy, jsou-li tyto zájmy ohroženy, ani možnosti v přiměřené míře uskutečňovat jednání, která pro ochranu takových zájmů považuje za vhodná [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 30. ledna 2020, Generics (UK) a další, C-307/18, EU:C:2020:52, body 148 a 149, jakož i citovaná judikatura].

267 Cílem článku 102 SFEU tedy není zabránit podniku, aby na základě vlastní výkonnosti získal dominantní postavení na jednom či více trzích, ani zajistit, aby konkurenční podniky méně výkonné než podniky s takovým postavením zůstaly na trhu. Naopak hospodářská soutěž na základě výkonnosti může z podstaty věci vést k zániku nebo vytlačení konkurenčních podniků, které jsou méně výkonné,a tudíž pro spotřebitele méně zajímavé zejména z hlediska ceny, výroby, výběru, kvality nebo inovací [rozsudek ze dne 10. září 2024, Google a Alphabet v. Komise (Google Shopping), C-48/22 P, EU:C:2024:726, bod 164, jakož i citovaná judikatura].

268 Pokud orgán pro hospodářskou soutěž zamýšlí prokázat, že se jednání odchyluje od hospodářské soutěže na základě výkonnosti, může posoudit, zda by toto jednání mohl napodobit hypotetický stejně výkonný konkurent, který však nemá dominantní postavení (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. května 2022, Servizio Elettrico Nazionale a další, C-377/20, EU:C:2022:379, bod 82).

269 Jak však v podstatě uvedla generální advokátka v bodech 106 a 127 svého stanoviska, některá jednání lze v zásadě považovat za prostředky, které se odchylují od hospodářské soutěže na základě výkonnosti, aniž je nutné takovou analýzu provést. Tak je tomu zejména v případě vázaného prodeje, který spočívá v tom, že se určitý výrobek (dále jen „vázající výrobek“) nabízí pouze s jiným výrobkem (dále jen „vázaný výrobek“). Taková analýza totiž není nezbytná pro určení, zda má zákazník možnost získat vázající výrobek bez vázaného výrobku. Podnik, který má dominantní postavení na jednom nebo více výrobkových trzích („trh vázajícího výrobku“), může poškodit spotřebitele tím, že uzavře trh s ostatními výrobky, které jsou předmětem vázaného prodeje („trh vázaného výrobku“) a nepřímo i trh vázajícího výrobku.

270 Pokud jde zadruhé o podmínku týkající se způsobilosti vyvolat účinky vyloučení z trhu, jak vyplývá z judikatury citované v bodě 187 tohoto rozsudku, orgán pro hospodářskou soutěž musí prokázat, že dotyčné jednání má za skutečný či potenciální důsledek omezení této hospodářské soutěže vyloučením hypotetických stejně výkonných konkurenčních podniků z dotčeného trhu nebo trhů, nebo brání jejich rozvoji na těchto trzích s tím, že je třeba uvést, že těmito trhy mohou být jak trhy, na kterých existuje toto dominantní postavení, tak trhy související nebo sousední, na kterých může uvedené jednání vyvolat skutečné nebo potenciální důsledky.

271 Kromě samotného jednání, jehož skutečným nebo potenciálním důsledkem je omezení hospodářské soutěže na základě výkonnosti tím, že vyloučí stejně výkonné konkurenční podniky z dotčeného trhu nebo dotčených trhů, lze za „zneužití dominantního postavení“ kvalifikovat také jednání, u nichž je prokázáno, že jejich skutečným nebo potenciálním důsledkem, nebo dokonce účelem je zabránit v rané fázi vytvořením překážek vstupu nebo použitím jiných opatření k uzavření trhu nebo jiných prostředků odlišných od těch, které jsou používány v hospodářské soutěži na základě výkonnosti, potenciálně konkurenčním podnikům byť jen ve vstupu na tento trh nebo na tyto trhy, a tím zabránit rozvoji konkurence na těchto trzích na úkor spotřebitelů tím, že na těchto trzích omezuje výrobu, vývoj alternativních výrobků nebo služeb, nebo dokonce inovací (rozsudek ze dne 21. prosince 2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, bod 131 a citovaná judikatura).

272 Pokud jde o otázku, zda z článku 102 SFEU vyplývá systematická povinnost Komise zkoumat výkonnost skutečných nebo hypotetických konkurentů podniku v dominantním postavení, Soudní dvůr již rozhodl, že cílem tohoto článku 102 určitě není zajistit, aby na trhu zůstali méně výkonní konkurenti než podnik s dominantním postavením. Z toho však nevyplývá, že by jakékoliv zjištění protiprávního jednání s ohledem na toto ustanovení bylo podmíněno prokázáním, že je dotčené jednání způsobilé vyloučit stejně výkonného konkurenta z trhu [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. září 2024, Google a Alphabet v. Komise (Google Shopping), C-48/22 P, EU:C:2024:726, body 263 až 264].

273 Je pravda, že Soudní dvůr rozhodl, že tato analýza může být relevantní pro cenové praktiky i pro necenové praktiky, a to v závislosti na okolnostech. Jak však uvedla generální advokátka v bodech 131 a 132 svého stanoviska a v souladu s judikaturou připomenutou v bodě 271 tohoto rozsudku, existují situace, kdy není možné nebo účelné založit analýzu účinků daného jednání, které spočívá ve vyloučení z trhu, na otázce, zda by stejně výkonný konkurent mohl toto jednání napodobit. Tak je tomu zejména v případě, kdy struktura trhu, která se týká například ekosystému, který se vyznačuje významnými překážkami a síťovými účinky, a dotčené jednání znemožňují vstup, udržení se na trhu nebo dokonce vznik stejně výkonného konkurenta.

274 Orgánu pro hospodářskou soutěž ostatně přísluší, aby na základě přesných a konkrétních analýz a důkazů prokázal, že dotčené jednání může mít účinky vyloučení z trhu. Jak vyplývá z judikatury připomenuté v bodě 189 tohoto rozsudku, toto prokázání, které může zahrnovat použití odlišných analýz v závislosti na druhu jednání, které je dotčeno v daném případě, musí být nicméně provedeno v každém případě s ohledem na všechny relevantní skutkové okolnosti bez ohledu na to, zda se týkají tohoto jednání samotného, relevantního trhu nebo trhů nebo fungování hospodářské soutěže na něm či na nich.

275 V projednávané věci Tribunál v rámci své odpovědi na druhý žalobní důvod připomněl rámec judikatury, který zamýšlel uplatnit v bodech 276 až 299 napadeného rozsudku. V této souvislosti Tribunál v bodě 291 uvedeného rozsudku konstatoval, že Komise postupovala podle kroků, které stanovil za účelem prokázání zneužívající povahy jednání v rozsudku ze dne 17. září 2007, Microsoft v. Komise (T-201/04, EU:T:2007:289), a nespokojila se s konstatováním, že se v případě podmínek pro předinstalaci stanovených v SDMA jedná o vázané prodeje, které mohou omezit hospodářskou soutěž, ale že v souladu s touto judikaturou podrobně uvedla ve sporném rozhodnutí jednotlivé skutečnosti, které podle jejího názoru umožňovaly prokázat tvrzené účinky vyloučení z trhu.

276 V tomto ohledu Tribunál v bodě 294 napadeného rozsudku poznamenal, že Komise dospěla k závěru, že dotčené jednání mělo mimo jiné za následek ztížení získání vyhledávacích dotazů a příjmů a informací nezbytných ke zlepšení jejich služeb, pro konkurenční služby vyhledávání, že zvýšilo překážky vstupu tím, že chránilo společnost Google před konkurencí ze strany jiných služeb vyhledávání a snížilo motivaci k inovacím, které chtěli nabídnout konkurenti uvádějící na trh službu vyhledávání specializovanou na určitý jazyk nebo zaměřenou na určitou skupinu uživatelů.

277 Jak uvedla generální advokátka v bodech 112 až 124 svého stanoviska, Tribunál odmítl argumenty společností Google a Alphabet, které kritizovaly Komisi za to, že neprokázala, že podmínky pro předinstalaci stanovené v SDMA omezují hospodářskou soutěž. Tribunál tak odmítl takové argumenty, které se týkaly existence *statu quo bias* způsobeného předinstalacemi (body 320 až 418 napadeného rozsudku), možnosti VOZ předinstalovat nebo nastavit jako výchozí konkurenční služby obecného vyhledávání (body 419 až 538 tohoto rozsudku), jiných prostředků,

které měli konkurenti údajně k dispozici, aby oslovili uživatele (body 539 až 567 uvedeného rozsudku), příčinné souvislosti mezi podíly používání společnosti Google a předinstalací (body 568 až 584 téhož rozsudku) a konečně zohlednění hospodářských a právních souvislostí (body 585 až 596 napadeného rozsudku).

278 V odůvodnění napadeného rozsudku se přitom Tribunál neodchýlil od judikatury připomenuté v bodech 261 až 274 tohoto rozsudku. Konkrétně na rozdíl od toho, co tvrdily společnosti Google a Alphabet, nemusel Tribunál ověřit, zda Komise skutečně prokázala, že podmínky pro předinstalaci stanovené v SDMA způsobují vyloučení z trhu s odkazem na hypotetické stejně výkonné konkurenty. Jak totiž uvedl Tribunál v bodech 115, 116 a 294 napadeného rozsudku, relevantní trhy v projednávané věci spadají do digitální ekonomiky, kde proměnné, jako jsou inovace, přístup k údajům, mnohostrannost, chování uživatelů nebo síťové účinky, hrají rozhodující úlohu v tom, že se takto strukturované trhy vyznačují významnými překážkami vstupu na trh a složitými interakcemi, které se vzájemně ovlivňují a určují. Právě v takových situacích není v souladu s judikaturou citovanou v bodě 271 tohoto rozsudku možné nebo účelné, aby analýza účinků daného jednání, které spočívá ve vyloučení z trhu, byla založena na otázce, zda by stejně výkonný konkurent mohl toto jednání napodobit. Za takových okolností totiž jednání, které nespadá do hospodářské soutěže na základě výkonnosti, může v praxi znemožnit vstup, udržení se na trhu nebo dokonce vznik stejně výkonného konkurenta. To platí tím spíše, pokud kvantitativní analýza založená na cenách není vhodná v případě dotčeného jednání.

279 Druhý důvod kasačního opravného prostředku je třeba posoudit ve světle těchto obecných úvah a dílčích závěrů, které z nich vyplývají.

b) K první části

280 První část druhého důvodu kasačního opravného prostředku vychází ze skutečnosti, že Tribunál nezkoumal, zda vázání prodeje aplikace Google Search na prodej Play Store může vyloučit služby obecného vyhledávání stejně výkonných konkurentů.

281 Tato část obsahuje tři výtky vycházející z toho, že Komise měla zaprvé zkoumat dopad sporného jednání s ohledem na jeho rozsah, dobu jeho trvání a fungování, zadruhé provést tuto analýzu s odkazem na hypotetické stejně výkonné konkurenty a zatřetí určit, zda toto jednání znemožňuje takovým konkurentům účinně konkurovat společnosti Google na trhu se službami obecného vyhledávání.

282 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že společnosti Google a Alphabet vycházejí z předpokladu, že Tribunál měl použít totožný test pro posouzení účinků podmínek stanovených v SDMA a pro posouzení účinků SRP v rámci portfolia. V rámci svých tří výtek totiž společnosti Google a Alphabet implicitně odkazují na posouzení provedené Tribunálem v rámci přezkumu třetího žalobního důvodu, kterým tyto společnosti zpochybnily zneužívající povahu SRP v rámci portfolia. Konkrétně opakují jednotlivé výtky, které v podstatě uplatnily v rámci třetí části tohoto třetího žalobního důvodu a které jsou shrnuty v bodě 664 napadeného rozsudku.

283 Při přezkoumání těchto výtek Tribunál posoudil sporné rozhodnutí ve světle zvláštní judikatury, shrnuté v bodech 637 až 647 napadeného rozsudku, která se týkala skutečnosti, zda platby za výlučnost, jako jsou SRP v rámci portfolia, mohly vyloučit z trhu alespoň stejně výkonné konkurenty, přičemž tato způsobilost byla posouzena pomocí testu AEC.

284 Z bodu 272 tohoto rozsudku přitom vyplývá, že test AEC, nebo dokonce obecněji způsobilost vyloučit stejně výkonného konkurenta z trhu, není jediným kritériem, které umožňuje charakterizovat jednání, které je v rozporu s článkem 102 SFEU. Tribunálu tedy nelze vytýkat, že sporné rozhodnutí nezrušil z důvodu, že Komise nepoužila toto kritérium pro posouzení účinků podmínek pro předinstalaci stanovených v SDMA.

285 Je tedy třeba konstatovat, že všechny výtky uvedené v první části druhého důvodu kasačního opravného prostředku jsou založeny na nesprávném předpokladu, v důsledku čehož jsou irelevantní.

c) K druhé části

286 V rámci druhé části druhého důvodu kasačního opravného prostředku, která obsahuje dvě výtky, společnosti Google a Alphabet tvrdí, že Tribunál postupoval nesprávně, když nezkoumal, zda vázání prodeje prohlížeče Chrome na Play Store a aplikaci Google Search mohlo vyloučit stejně výkonné konkurenční prohlížeče z trhu.

287 Ze stejných důvodů, jako jsou důvody uvedené v bodech 282 až 285 tohoto rozsudku, je třeba všechny výtky této druhé části zamítnout jako irelevantní v rozsahu, v němž jsou založeny na nesprávném předpokladu, že Tribunál měl posoudit způsobilost podmínek pro předinstalaci stanovených v SDMA s ohledem na hypotetického stejně výkonného konkurenta.

288 Tyto výtky jsou každopádně nepřípustné.

289 Pokud jde o první výtku, společnosti Google a Alphabet tvrdí, že Tribunál stejně jako Komise zohlednil při posouzení, zda dotčený vázaný prodej může omezit hospodářskou soutěž na tomto trhu, pouze jeden dílčí segment relevantního zeměpisného trhu. Vzhledem k tomu, že navrhovatelky nevznesly tuto výtku před Tribunálem, ačkoli tak mohly učinit, musí být tato výtka považována za novou, a je tedy podle judikatury citované v bodě 178 tohoto rozsudku v rámci kasačního opravného prostředku nepřípustná.

290 Pokud jde o druhou výtku, společnosti Google a Alphabet tvrdí, že Tribunál nesprávně použil „*per analogiam*“ zjištění týkající se vázaného prodeje aplikace Google Search na vázaný prodej prohlížeče Chrome, i když mezi těmito oběma prodeji existují významné rozdíly. Navrhovatelky konkrétně zpochybňují pět skutkových zjištění Tribunálu, která se týkají zaprvé intenzity *statu quo bias*, z něhož měl prohlížeč Chrome prospěch ve srovnání s aplikací Google Search, zadruhé problémů spojených s úložným prostorem, zatřetí relativního významu stahování konkurenčních prohlížečů, začtvrté posouzení úrovně hospodářské soutěže na trhu s prohlížeči ve srovnání s trhem s vyhledávači a zapáté významu míry paralelního stahování konkurenčních aplikací.

291 Jak bylo připomenuto v bodě 216 tohoto rozsudku, kasační opravný prostředek se omezuje na právní otázky. Pouze Tribunál je příslušný ke zjištění a posouzení relevantního skutkového stavu a k hodnocení důkazů. Posouzení tohoto skutkového stavu a hodnocení těchto důkazů tedy nepředstavuje, s výhradou případu, kdy by došlo k jejich zkreslení, právní otázku, která jako taková podléhá přezkumu Soudního dvora v rámci řízení o kasačním opravném prostředku.

292 Vzhledem k tomu, že společnosti Google a Alphabet neuplatňují zkreslení důkazů, na nichž je založeno posouzení skutkového stavu, které zpochybňují, je třeba tuto výtku odmítnout, a i druhou část druhého důvodu kasačního opravného prostředku v plném rozsahu jako nepřípustnou.

293 S ohledem na všechny výše uvedené důvody musí být druhý důvod kasačního opravného prostředku zamítnut v plném rozsahu.

C. K třetímu důvodu kasačního opravného prostředku

1. Argumentace účastníků řízení

294 V rámci třetího důvodu kasačního opravného prostředku společnosti Google a Alphabet Tribunálu vytýkají, že se dopustil nesprávného právního posouzení, když nahradil posouzení uvedené ve sporném rozhodnutí ohledně AFZ svým posouzením týkajícím se závěru o zneužití a přičetl údajné účinky vyloučení z trhu jednání, jehož zneužívající povahu Komise nekonstatovala.

a) K první části

295 Společnosti Google a Alphabet tvrdí, že Komise v čl. 1 odst. 1 písm. c) sporného rozhodnutí konstatovala, že porušily článek 102 SFEU tím, že podmínily udělení licencí pro Play Store a aplikaci Google Search přijetím AFZ.

296 Zaprvé, i když Tribunál v bodě 828 napadeného rozsudku uznal, že jediným ustanovením, které je ve sporném rozhodnutí považováno za zneužívající, je ustanovení, které podmiňuje udělení licencí pro Play Store a aplikaci Google Search souhlasem VOZ s tím, že nebudou uvádět na trh zařízení s nekompatibilní odnoží Android, Tribunál následně provedl své posouzení s odkazem na mnohem širší jednání, a to „jednání společnosti Google, jehož cílem je zabránit vývoji a přítomnosti zařízení s nekompatibilní odnoží Android na trhu“.

297 Tím, že Tribunál takto „přeformuloval“ sporné rozhodnutí, nesprávně potvrdil konstatování zneužití uvedené v tomto rozhodnutí, když odkázal na jednání jdoucí nad rámec povinnosti, jejíž zneužívající povahu Komise konstatovala.

298 Bylo však nevhodné, že Tribunál zamítl žalobu společností Google a Alphabet z důvodu obchodní politiky společnosti Google, která spočívala v udělování licencí pro proprietární API pouze v případě, že byly používány na kompatibilních zařízeních Google Android, ačkoli Komise ve sporném rozhodnutí a Tribunál v bodech 810 a 811 napadeného rozsudku konstatovaly, že tato politika je odůvodněná. Vzhledem k tomu, že Tribunál dospěl k závěru, že společnost Google může vyžadovat kompatibilitu zařízení, na nichž byly nainstalovány její aplikace a služby (včetně proprietárních API společnosti Google), nemohl považovat legitimní rozhodnutí společnosti Google neudělit licence pro své proprietární API nekompatibilním odnožím Android za součást vytýkaného jednání.

299 Zadruhé společnosti Google a Alphabet Tribunálu vytýkají, že měl za to, že Komise nebyla povinna určit konkrétní ujednání, která omezovala hospodářskou soutěž mezi základními referenčními normami kompatibility pro Android, které musí strany AFS, dodržovat.

300 Tribunál v tomto ohledu nezohlednil pochybení, kterého se dopustila Komise, když v bodě 864 napadeného rozsudku tvrdil, že výtky směřující vůči společnosti Google ve sporném rozhodnutí se netýkaly obsahu jí definovaných povinností kompatibility, avšak jejího jednání, které mělo za

cíl zabránit tomu, aby nekompatibilní odnože Android nalezly obchodní odbytiště. Toto tvrzení nepředstavuje vhodnou odpověď, neboť čl. 1 odst. 1 písm. c) sporného rozhodnutí se týká právě AFZ.

301 Na podporu argumentace společností Google a Alphabet, ADA a HMD zdůrazňují, že Tribunál tím, že konstatoval širší zneužití než to, které bylo uvedeno ve sporném rozhodnutí, překročil meze svého soudního přezkumu, když nahradil posouzení Komise vlastním posouzením.

302 ADA v tomto ohledu odkazuje na tři základní aspekty zneužití, které byly zjištěny ve sporném rozhodnutí. Zaprvé právní a skutková analýza, která se nachází v tomto rozhodnutí, vychází výlučně z čl. 102 písm. d) SFEU a z rozsudku Tribunálu ze dne 17. září 2007, Microsoft v. Komise (T-201/04, EU:T:2007:289). Zadruhé Komise v něm uznala, že společnost Google mohla legálně uložit AFZ v případě zařízení vybavených balíčkem SMG. Zatřetí Komise v tomto rozhodnutí rovněž připustila, že společnost Google nebyla povinna zpřístupnit své proprietární aplikace a služby vývojářům nekompatibilních odnoží Android.

303 V souladu s judikaturou Soudního dvora, jak vyplývá z rozsudků ze dne 6. dubna 1995, RTE a ITP v. Komise (C-241/91 P a C-242/91 P, EU:C:1995:98, body 49 a 50), jakož i ze dne 26. listopadu 1998, Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569, bod 39), však odmítnutí udělit licenci k právům duševního vlastnictví může porušit článek 102 SFEU pouze tehdy, pokud existují určité výjimečné okolnosti, které v projednávané věci nebyly zjištěny. Tribunál se tedy dopustil nesprávného právního posouzení, když měl v bodě 864 napadeného rozsudku za to, že rozhodnutí společnosti Google neudělit licenci pro své proprietární API nekompatibilním odnožím bylo součástí jednání, které mělo za cíl zabránit tomu, aby tyto odnože nalezly obchodní odbytiště.

304 Kromě toho se Tribunál dopustil dvou dalších pochybení, když v bodě 854 napadeného rozsudku rozhodl, že výkon výlučného práva spojeného s právem duševního vlastnictví není přípustný v případě, že má právě za cíl posílit dominantní postavení svého původce a tohoto postavení zneužít. Tribunál tak na jedné straně neuznal, že rozvoj práv duševního vlastnictví, zejména na technologických trzích, odráží inovace a investice, a proto představuje hospodářskou soutěž na základě výkonnosti. Na druhé straně náležitě nezohlednil relevantní právní souvislosti, a to, že pokud jde o práva duševního vlastnictví, pobídky k investicím do výzkumu a vývoje by měly být omezovány zásahy ze strany správních nebo soudních orgánů pouze za výjimečných okolností.

305 Komise se domnívá, že tento důvod kasačního opravného prostředku je irelevantní a v každém případě neopodstatněný.

306 Tento důvod kasačního opravného prostředku je irelevantní, neboť vychází z nesprávného předpokladu, že Tribunál „přeformuloval“ kvalifikaci zneužívajícího jednání společnosti Google, která byla provedena ve sporném rozhodnutí. Toto „přeformulování“ je přitom základem tvrzení společností Google a Alphabet, které tvoří druhou část třetího důvodu kasačního opravného prostředku, podle něhož se Tribunál dopustil nesprávného posouzení příčinné souvislosti mezi „přeformulovaným“ jednáním a způsobilostí tohoto jednání omezit hospodářskou soutěž.

307 Podle Komise však z bodu 855 napadeného rozsudku vyplývá, že rozhodnutí společnosti Google neudělit licence pro své proprietární API vývojářům nekompatibilních odnoží Android bylo při posuzování způsobilosti AFZ omezit hospodářskou soutěž zohledněno pouze jako kontextuální

prvek. Kromě toho jak sporné rozhodnutí, tak napadený rozsudek uvádějí, že totéž jednání, a sice „podmínění udělení licence pro Play Store a aplikaci Google Search uzavřením AFS“, je zneužívající.

308 Tvrzení společností Google a Alphabet, podle něhož Tribunál považoval za zneužívající jednání širšího rozsahu, než bylo jednání zohledněné ve sporném rozhodnutí, spočívá na dvou izolovaných částech napadeného rozsudku, a to na poslední větě bodu 828 a bodě 864 tohoto rozsudku. Tyto společnosti tedy přehlíží nejen závěr bodu 828, avšak i další úvahy v uvedeném rozsudku, konkrétně jeho body 232, 247, 805, 809, 811 a 1083. Naproti tomu, celkový výklad napadeného rozsudku potvrzuje, že ve sporném rozhodnutí i v napadeném rozsudku je stejné jednání považováno za zneužívající.

309 Na podporu argumentace Komise společnost FairSearch s odkazem na rozsudek ze dne 27. ledna 2000, DIR International Film a další v. Komise (C-164/98 P, EU:C:2000:48, bod 42) dodává, že Tribunál je v každém případě oprávněn vykládat rozhodnutí Komise, pokud tento výklad není v rozporu s logikou tohoto rozhodnutí. Společnosti Google a Alphabet přitom nepředložily žádný důkaz o tom, že Tribunál nahradil odůvodnění Komise vlastním odůvodněním.

310 Společnost Seznam rovněž zdůrazňuje, že tvrzení uvedené v bodě 828 napadeného rozsudku není „konstatováním“, k němuž dospěl Tribunál, ale odkazem na skutečnost, co již Komise prokázala ve sporném rozhodnutí, a to, že povinnost, která brání vývoji a přítomnosti na trhu zařízení s nekompatibilní odnoží Android, která je součástí AFZ, je zneužívající. Odkaz Tribunálu na toto tvrzení Komise tedy není širší než toto tvrzení.

b) K druhé části

311 Společnosti Google a Alphabet Tribunálu zaprvé vytýkají, že se dopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 893 napadeného rozsudku rozhodl, že provedení kontrafaktuální analýzy je zbytečné.

312 Podle nich nelze bez takové analýzy dospět k závěru, že údajné potenciální účinky na nekompatibilní odnože byly způsobeny dotčeným jednáním, tedy podmíněním udělení licence pro Play Store a aplikaci Google Search podpisem AFS ze strany VOZ.

313 Relevantní otázka spočívá v tom, jaká by byla situace nekompatibilních odnoží, kdyby společnost Google nepodmínila udělení licence pro Play Store a aplikaci Google Search podpisem AFS ze strany VOZ. Z posouzení Tribunálu v bodě 856 napadeného rozsudku přitom vyplývá, že v takovém případě by společnost Google nadále poskytovala licence pro své proprietární API pouze kompatibilním zařízením Google Android, na nichž byly předinstalovány aplikace společnosti Google, což by mohla Google činit legitimně. Za těchto okolností, jak Tribunál potvrdil v bodech 855 a 856 napadeného rozsudku, politika společnosti Google týkající se vývoje a distribuce jejích proprietárních API stále představovala pobídku pro VOZ, aby distribuovali pouze kompatibilní zařízení Google Android, přičemž VOZ se domnívali, že tato proprietární API mají „strategický zájem“. Z toho vyplývá, že v kontrafaktuálním scénáři by vývoj nekompatibilních odnoží narazil na stejnou překážku, jaká byla skutečně zjištěna, a to neochotu VOZ distribuovat nekompatibilní odnože.

314 Zadruhé, ačkoli společnosti Google a Alphabet před Tribunálem vysvětlily, že nekompatibilní odnože, jako je Fire OS, se nepodařilo vyvinout z jiných důvodů, než kvůli podpisu AFS ze strany VOZ, Tribunál nezkoumal, zda lze neúspěch Fire OS přičíst AFZ.

315 Tribunál tak opětovně neprovedl jakoukoli analýzu příčinné souvislosti, když v bodě 850 napadeného rozsudku výslovně uvedl, že se rozhodl nezkoumat, zda mohly „jiné důvody“ než byl požadavek, který Google uložila VOZ, aby podepsali AFS za účelem získání licence pro Play Store nebo aplikaci Google Search, vysvětlit obchodní neúspěch Fire OS. Tribunál se tímto dopustil pochybení, které Soudní dvůr kritizoval v rozsudku ze dne 6. prosince 2012, AstraZeneca v. Komise (C-457/10 P, EU:C:2012:770), a to, že předpokládal existenci příčinné souvislosti, čímž porušil zásadu, podle níž „se v pochybnostech postupuje ve prospěch adresáta rozhodnutí, v němž bylo shledáno protiprávní jednání“.

316 Společnosti Google a Alphabet kromě toho tvrdí, že v projednávané věci nebyla pochybnost ani možná, neboť Tribunál rozhodl, že přístup k proprietární API společnosti Google, je z obchodního hlediska důležitý a podle jeho názoru dostatečný k tomu, aby se bylo možné domnívat, že nekompatibilní varianta Android by nebyla s to vyrovnat údajné dominantní postavení OS Android. Tribunál se tím dopustil nesprávného právního posouzení podobného tomu, které vedlo ke zrušení rozhodnutí Komise ve věci, v níž byl vydán rozsudek Tribunálu ze dne 15. června 2022, Qualcomm v. Komise (Qualcomm – platby za výlučný odběr) (T-235/18, EU:T:2022:358).

317 ADA a HMD mají rovněž za to, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když měl za to, že Komise nebyla povinna provést kontrafaktuální analýzu, která by jí umožnila posoudit podmínky hospodářské soutěže v případě, že by ke spornému jednání nedošlo.

318 Komise namítá, že společnosti Google a Alphabet nesprávně tvrdily, že se Tribunál dopustil pochybení, když potvrdil závěry sporného rozhodnutí, podle nichž AFZ mohly omezit hospodářskou soutěž.

319 Podle společnosti FairSearch je druhá část třetího důvodu kasačního opravného prostředku nepřípustná, neboť společnosti Google a Alphabet se snažily zpochybnit skutková zjištění Tribunálu ohledně důvodů, proč se nekompatibilní odnože nevyvíjely.

2. Závěry Soudního dvora

a) K první části

320 Společnosti Google a Alphabet tvrdí, že při přezkumu jejich čtvrtého žalobního důvodu vycházejícího z toho, že byla nesprávně posouzena zneužívající povaha podmíněnosti udělení licencí pro Play Store a aplikaci Google Search dodržováním AFZ, Tribunál v bodě 828 napadeného rozsudku považoval za nezbytné zkoumat, zda se Komisi podařilo prokázat, jak se domnívá ve sporném rozhodnutí, že společnost Google provedla jednání, jehož cílem bylo vytlačit nekompatibilní odnože Android z trhu, a zda lze toto jednání označit za protisoutěžní ve smyslu článku 102 SFEU.

321 Tribunál tím údajně „přeformuloval“ sporné rozhodnutí, když odkázal na jednání, které přesahuje rámec jednání, jehož zneužívající povahu Komise konstatovala v čl. 1 odst. 1 písm. c) tohoto rozhodnutí. V tomto ohledu je údajně nevhodné sankcionovat společnost Google kvůli její

obchodní politice spočívající v udělování licencí pro proprietární API pouze tehdy, pokud se tyto licence používaly pro kompatibilní zařízení Google Android, ačkoli Komise v uvedeném rozhodnutí a Tribunál v bodech 810 a 811 napadeného rozsudku konstatovaly, že tato politika byla odůvodněná. Tribunál tedy nemohl rozhodnout, že skutečnost, že společnost Google neudělila licence pro své proprietární API nekompatibilním odnožím Android, je součástí předmětného jednání.

322 Výchozím bodem těchto úvah společností Google a Alphabet je tedy přeformulování, kvalifikované jako extenzivní, jednoho ze zneužití uvedených Komisí ve sporném rozhodnutí, přičemž takové přeformulování představuje nesprávné právní posouzení.

323 V tomto ohledu je třeba připomenout, že v rámci přezkumu legality podle článku 263 SFEU mají Soudní dvůr a Tribunál pravomoc rozhodovat o žalobách podaných pro nedostatek příslušnosti, pro porušení podstatných formálních náležitostí, pro porušení Smlouvy nebo jakéhokoli právního předpisu týkajícího se jejího provádění anebo pro zneužití pravomoci. Článek 264 SFEU stanoví, že je-li žaloba opodstatněná, je napadený akt prohlášen za od počátku neplatný. Soudní dvůr ani Tribunál tedy nemohou v žádném případě nahradit odůvodnění autora napadeného aktu vlastním odůvodněním (rozsudky ze dne 27. ledna 2000, DIR International Film a další v. Komise, C-164/98 P, EU:C:2000:48, bod 38, jakož i ze dne 6. října 2021, World Duty Free Group a Španělsko v. Komise, C-51/19 P a C-64/19 P, EU:C:2021:793, bod 70).

324 Naproti tomu Tribunál může v rámci žaloby na neplatnost – s výjimkou případu, kdy k tomu není dán žádný věcný důvod – považovat za nutné vykládat odůvodnění napadeného aktu způsobem odlišným, než jak jej vykládá autor, nebo dokonce za určitých okolností odmítnout formální odůvodnění uvedené tímto autorem (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 27. ledna 2000, DIR International Film a další v. Komise, C-164/98 P, EU:C:2000:48, bod 42, jakož i ze dne 6. října 2021, World Duty Free Group a Španělsko v. Komise, C-51/19 P a C-64/19 P, EU:C:2021:793, bod 71).

325 Z toho vyplývá, že i když se terminologie použitá Tribunálem v napadeném rozsudku liší od terminologie použité ve sporném rozhodnutí, nutně z toho nevyplývá, že Tribunál identifikoval zneužívající jednání, které je věcně odlišné od jednání, které zjistila Komise, nebo že se opíral o odůvodnění odlišné od odůvodnění, které uvedla Komise ve sporném rozhodnutí [v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 6. října 2021, World Duty Free Group a Španělsko v. Komise, C-51/19 P a C-64/19 P, EU:C:2021:793, bod 73, jakož i ze dne 10. září 2024, Google a Alphabet v. Komise (Google Shopping) (C-48/22 P, EU:C:2024:726, bod 104].

326 V projednávané věci je třeba zaprvé konstatovat, že věta bodu 828 napadeného rozsudku, kterou Google a Alphabet napadají, má povahu závěru. Nelze ji tedy vykládat nezávisle na zbývající části tohoto bodu.

327 Tento bod začíná nejprve formulací výtky Komise, že Google podmiňuje udělování licencí pro Play Store a aplikaci Google Search souborem povinností, které omezují svobodu VOZ, kteří chtějí tyto licence získat, právě v tom, že jim zakazují mimo jiné uvádět na trh jakékoli jiné zařízení s nekompatibilní odnoží Android.

328 Tento bod dále upřesňuje, že „[t]oto omezení vyplývá z AFS a v rozsahu, v němž se vztahuje na chytrá mobilní zařízení, na nichž nejsou předinstalovány aplikace společnosti Google, je jedinou povinností, která je ve [sporném] rozhodnutí považována za zneužívající. Komise totiž nezpochybňuje právo společnosti Google stanovit požadavky na kompatibilitu zařízení, na

kterých jsou její aplikace nainstalovány. Naproti tomu považuje za zneužití jednání společnosti Google, jehož cílem je zabránit vývoji a přítomnosti zařízení s nekompatibilní odnoží Android na trhu.“

329 Tribunál z toho konečně vyvodil, že je třeba posoudit, zda se Komisi podařilo prokázat, že společnost Google, jak se Komise domnívá ve sporném rozhodnutí, provedla jednání, jehož cílem bylo vytlačit nekompatibilní odnože Android z trhu, a zda lze toto jednání označit za protisoutěžní ve smyslu článku 102 SFEU.

330 Zadruhé v bodě 828 napadeného rozsudku začíná analýza Tribunálu, která se týká první části čtvrtého žalobního důvodu, který vycházel ze skutečnosti, že zneužívající povaha podmíněnosti udělení licencí pro Play Store a aplikaci Google Search dodržováním AFZ byla nesprávně posouzena. Této analýze předchází v bodě 816 napadeného rozsudku shrnutí bodu 1036 odůvodnění sporného rozhodnutí, podle něhož Komise vypracovala šest řad argumentů za účelem prokázání, že AFZ mohou omezit hospodářskou soutěž.

331 Z těchto úvodních poznámek vyplývá, že tvrzení společností Google a Alphabet vycházející z údajného přeformulování tvrzeného zneužití je třeba přezkoumat ve světle celého bodu 828 napadeného rozsudku a tohoto shrnutí.

332 Mezi důvody uvedenými Komisí v bodě 1036 odůvodnění sporného rozhodnutí přitom Tribunál v bodě 816 napadeného rozsudku uvedl skutečnost, že AFZ brání vývoji nekompatibilních odnoží Android, okolnost, že kompatibilní odnože Android nepředstavují pro společnost Google reálnou konkurenční hrozbu, a okolnost, že schopnost těchto AFZ omezovat hospodářskou soutěž je posílena nedostupností proprietárních API společnosti Google pro vývojáře nekompatibilních odnoží Android, což snižuje zájem vývojářů vytvářet aplikace určené pro takové OS.

333 Jak v podstatě uvedla generální advokátka v bodech 175 a 176 svého stanoviska, z bodu 816 napadeného rozsudku, který společnosti Google a Alphabet v rámci svého kasačního opravného prostředku nezpochybnily, vyplývá, že Komise společnosti Google skutečně vytýkala, že prováděla praktiku, jejímž cílem bylo vyloučit nekompatibilní odnože Android z důvodu, že pro ni představovaly hrozbu, přičemž existenci této hrozby Komise vysvětlila v oddíle 12.6.1. sporného rozhodnutí. Podle Komise byl tedy vývoj těchto odnoží omezen proto, že VOZ je již neuváděli na trh, neboť jinak by přišli o licenci pro aplikace společnosti Google.

334 Tribunál tedy nenahradil uvedené odůvodnění ve sporném rozhodnutí vlastním odůvodněním, když zkoumal, zda Komise uvedenou skutečnost právně dostačujícím způsobem prokázala.

335 Z toho vyplývá, že ačkoli se terminologie použitá v poslední větě bodu 828 napadeného rozsudku liší od terminologie použité v čl. 1 odst. 1 písm. c) sporného rozhodnutí, nelze nicméně dospět k závěru, že Tribunál tímto postupem identifikoval zneužívající jednání odlišné od toho, které Komise zjistila v tomto rozhodnutí.

336 I když se znění čl. 1 odst. 1 písm. c) uvedeného rozhodnutí týká pouze jednání společnosti Google, která podmiňovala udělení licencí pro Play Store a aplikaci Google Search přijetím AFZ, z téhož rozhodnutí a z napadeného rozsudku vyplývá, že požadavky na kompatibilitu zařízení, na nichž byly nainstalovány aplikace společnosti Google, jejichž legitimní povahu Tribunál nezpochybnil, představují relevantní prvek kontextu, v němž k tomuto jednání došlo.

337 Význam tohoto kontextuálního prvku při analýze druhého zneužití, které bylo zjištěno ve sporném rozhodnutí, lze zaprvé vyvodit z bodů 855 a 856 napadeného rozsudku. První z těchto bodů potvrzuje, že přístup k proprietárním API společnosti Google měl pro vývojáře a VOZ strategický význam. Tribunál v druhém z těchto bodů dále uvedl, že „jak […] vyplývá z přezkumu druhého žalobního důvodu [směřujícího ke zrušení], VOZ, kteří chtěli mít přístup k proprietárním API společnosti Google, museli uzavřít SDMA, což předpokládalo přijetí podmínek AFS“. Na základě těchto zjištění přitom Tribunál v bodě 856 napadeného rozsudku dospěl k závěru, že je třeba „konstatovat, že politika společnosti Google týkající se vývoje a distribuce jejích [proprietárních] IPA představovala pobídku k uzavírání AFS, které omezovaly odbytiště nekompatibilních odnoží Android […]“.

338 Zadruhé „[ú]vodní poznámky týkající se dosahu druhého zneužití určeného ve [sporném] rozhodnutí“, které Tribunál učinil v bodech 803 až 814 napadeného rozsudku, potvrzují význam uvedeného kontextuálního prvku, a proto i skutečnost, že v závěrečném shrnutí, které Tribunál uvedl v bodě 828 tohoto rozsudku, se nedopustil nesprávného právního posouzení.

339 V bodě 809 uvedeného rozsudku je nejprve výslovně potvrzeno, že „[p]odle [sporného] rozhodnutí společnost Google zneužívala své dominantní postavení […] tím, že podmiňovala udělení licencí pro Play Store a Google Search přijetím AFZ“. Tribunál dále v bodě 810 téhož rozsudku upřesnil, že „jak potvrdily [Google a Alphabet] na jednání, AFS jsou ve [sporném] rozhodnutí považovány za zneužívající pouze v rozsahu, v němž vyžadují, aby VOZ zajistili kompatibilitu s DDK všech zařízení, která uvádějí na trh a jejich OS je Android nebo odnož Android, včetně těch, na nichž nejsou předinstalovány aplikace společnosti Google. Jinými slovy, AFS jsou považovány za zneužívající pouze v tom, že zakazují uvádění na trh chytrých mobilních zařízení s OS nekompatibilních odnoží Android, a to i v případě, že na těchto zařízeních nejsou předem nainstalovány aplikace společnosti Google.“ Konečně Tribunál dospěl v bodě 812 napadeného rozsudku k závěru, že Komise v podstatě vytýkala společnosti Google skutečnost, že „provedla protisoutěžní praktiku, jejímž cílem bylo zbavit nekompatibilní odnože Android obchodních příležitostí“.

340 Tyto kontextuální prvky rovněž prokazují, že to, co Komise považuje ve sporném rozhodnutí za druhé identifikované zneužití, spočívá v samotné skutečnosti, že se vyžadovalo uplatňování všech technických norem, které jsou definovány v projednávané věci v DDK, včetně zařízení, na nichž nejsou předinstalovány proprietární aplikace a služby, včetně proprietárních API společnosti Google. Tribunál se tedy nedopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 864 napadeného rozsudku rozhodl, že Komise nebyla povinna přesně určit normy DDK, které byly příčinou těchto účinků.

341 Z výše uvedených úvah vyplývá, že první část třetího důvodu kasačního opravného prostředku musí být zamítnuta jako neopodstatněná.

b) K druhé části

342 Společnosti Google a Alphabet tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení, když v bodě 893 napadeného rozsudku rozhodl, že Komise nebyla povinna provést kontrafaktuální analýzu, která měla posoudit hypotetické důsledky, které by bylo možné pozorovat, kdyby nedošlo ke druhému zneužití, jelikož existence sporných omezení a jejich účinků na hospodářskou soutěž byla prokázána dostatečně.

343 V tomto ohledu, jak bylo připomenuto v bodě 225 tohoto rozsudku, i když Komise musí prokázat příčinnou souvislost mezi sporným zneužívajícím jednáním a jeho protisoutěžními účinky, může se nicméně v tomto kontextu opírat o soubor důkazů, aniž je povinna systematicky používat jedinou metodiku, zejména kontrafaktuální analýzu.

344 V projednávané věci Tribunál zaprvé v bodě 834 napadeného rozsudku konstatoval, že věcná existence jednání, které Komise považovala ve sporném rozhodnutí za druhé zneužití, byla společnostmi Google a Alphabet nejen připuštěna, ale i prokázána. Zadruhé Tribunál v bodě 841 tohoto rozsudku na základě prohlášení uvedených společností, které byly potvrzeny písemnostmi ve spise, dospěl k závěru, že toto jednání bylo vědomě prováděno s cílem omezit přístup nekompatibilních odnoží Android na trh. Zatřetí Tribunál v bodě 847 uvedeného rozsudku dospěl k závěru, že společnosti Google a Alphabet neprokázaly, že by tyto odnože pro ně v žádném případě nemohly představovat konkurenční hrozbu. Začtvrté Tribunál v bodě 863 téhož rozsudku rozhodl, že Komise dostatečně prokázala, že AFS zakazovaly, aby strany těchto dohod poskytovaly odbytiště pro nekompatibilní odnože Android a tato překážka přispěla k posílení dominantního postavení společnosti Google na trzích se službami obecného vyhledávání, přičemž se ukázala jako škodlivá pro koncové uživatele.

345 Aby odůvodnily nutnost kontrafaktuální analýzy, společnosti Google a Alphabet tvrdí, že politika společnosti Google týkající se vývoje a distribuce jejích proprietárních API každopádně představovala pro VOZ pobídku k tomu, aby distribuovali pouze kompatibilní zařízení Google Android. Kromě toho Tribunálu vytýkají, že nezkoumal, zda mohl být neúspěch Fire OS způsoben AFZ, když se v bodě 850 napadeného rozsudku spokojil s tvrzením, že i když mohly existovat jiné důvody obchodního neúspěchu tohoto OS, Komise prokázala, že AFS připravily uvedený OS o příležitosti, které by mu mohli poskytnout VOZ, kteří uzavřeli AFS se společností Google.

346 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že společnosti Google a Alphabet nezpochybňují ostatní zjištění Tribunálu, jako jsou zjištění týkající se neúspěchu OS Aliyun vyvinutého společností Alibaba, která vedou k závěrům připomenutým v bodě 344 tohoto rozsudku a *in fine* k potvrzení prokázání, že nekompatibilní odnože Android byly skutečně vyloučeny z trhu a toto vyloučení mělo protisoutěžní účinky.

347 Kromě toho se společnosti Google a Alphabet svými argumenty ohledně posouzení politiky společnosti Google týkající se vývoje a distribuce proprietárních API, jakož i neúspěchu Fire OS, ve skutečnosti snaží dosáhnout nového posouzení skutkového stavu a důkazů, které již Tribunál provedl.

348 Jak bylo připomenuto v bodě 216 tohoto rozsudku, kasační opravný prostředek se omezuje na právní otázky. Vzhledem k tomu, že nebyla vznesena námitka zkreslení skutkového stavu, jsou tedy argumenty společností Google a Alphabetuplatněné na podporu údajné nutnosti kontrafaktuální analýzy, nepřípustné.

349 Vzhledem k výše uvedeným úvahám musí být druhá část třetího důvodu kasačního opravného prostředku zčásti zamítnuta jako neopodstatněná a zčásti odmítnuta jako nepřípustná. Třetí důvod kasačního opravného prostředku tedy musí být zamítnut v plném rozsahu.

D. Ke čtvrtému důvodu kasačního opravného prostředku

1. Argumentace účastníků řízení

350 V rámci čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku společnosti Google a Alphabet Tribunálu vytýkají, že nezohlednil a konkrétně nezkoumal argumenty a důkazy, které předložily, aby prokázaly, že AFZ byly objektivně odůvodněné.

351 Tribunálu konkrétně vytýkají, že se dopustil čtyř pochybení.

352 Tribunál zaprvé nepřezkoumal, zda byly AFZ nezbytné. V bodě 880 napadeného rozsudku Tribunál pouze uvedl důkazy, které prokazují skutečný růst OS Android, aby odůvodnil svůj závěr, že roztříštěnost této platformy nepředstavovala riziko pro její přežití během doby trvání protiprávního jednání, ačkoli si měl položit otázku, zda by uvedená platforma dosáhla stejně rychlého růstu, jak byl konstatován, kdyby společnost Google neuložila sporné povinnosti. Za tímto účelem se měl například odvolat na zkušenosti s otevřenými operačními systémy, které přijaly méně opatření na ochranu před roztříštěností.

353 Zadruhé nepřezkoumal oprávněný zájem společnosti Google na ochraně celého ekosystému Android, včetně zařízení, která neobsahují proprietární aplikace společnosti Google. Tribunál měl v bodě 878 uvedeného rozsudku za to, že odůvodnění předložené společnostmi Google a Alphabet nesouviselo s údajným zneužitím, které se týkalo pouze uplatnění AFZ na zařízení, která nebyla vybavena balíčkem SMG. Tribunál tak neodpověděl na jejich argument, že oprávněný zájem společnosti Google jakožto vývojáře OS Android a správce ekosystému Android vyžadoval opatření k zachování celého tohoto ekosystému.

354 Zatřetí Tribunál nesprávně potvrdil sporné rozhodnutí, ačkoli Komise posoudila nesprávně podmínky, za nichž společnost Google přijala licenci k volnému užívání pro OS Android. Tribunál v bodě 886 uvedeného rozsudku konstatoval, že se společnost Google „rozhodla“ přijmout rizika spojená se zavedením tohoto OS na otevřeném základě, ačkoli učinila opak, když vědomě přijala opatření, aby zabránila rizikům, která představoval neřízený otevřený model, což Tribunál nezohlednil.

355 Začtvrté Tribunál náležitě neposoudil důkazy prokazující nezbytnost AFS, s ohledem na skutečnost, že řešení spočívající v zápisu ochranných známek, které by těmto společnostem vyhradily označení „Android“, by bylo nevhodné. Tribunál se v tomto ohledu v bodě 883 téhož rozsudku omezil na tvrzení, že společnosti Google a Alphabet nepředložily žádný podrobný důkaz na podporu tohoto tvrzení. Tribunál tím zkreslil důkazy, které prokazují nevhodnost řešení, které spočívá v zápisu ochranných známek.

356 Společnost Gigaset uznává, že povinnost odůvodnění neukládá Tribunálu, aby poskytl vysvětlení, ve kterém by se vyčerpávajícím způsobem postupně zabýval každou z úvah, které uvedly Google a Alphabet. Tvrdí však, že jejich argumenty ohledně posouzení AFS ze strany Komise se týkaly skutečností relevantních pro správnou právní analýzu, a dále že kdyby tyto skutečnosti byly posouzeny objektivně, ukázalo by se, že minimální požadavky na kompatibilitu uvedené v AFS představují legitimní a nezbytné opatření na ochranu integrity celého ekosystému Android.

357 Kromě toho se Tribunál rovněž dopustil nesprávného právního posouzení, když odmítl přezkoumat argument společností Google a Alphabet, podle něhož řešení spočívající v provedení zápisu ochranných známek, které by těmto společnostem vyhradily označení „Android“, nestačí k tomu, aby se zabránilo záměně mezi zařízeními kompatibilními s DDK a těmi, která nejsou kompatibilní.

358 Společnost HMD v podstatě opakuje argumenty, které předložily Google a Alphabet.

359 Komise a společnost FairSearch tvrdí, že čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku je nepřípustný, neboť společnosti Google a Alphabet zpochybňují pod záminkou nesprávného právního posouzení skutková zjištění Tribunálu, že AFZ nebyly nezbytné. Kromě toho posledně uvedené pouze zopakovaly některé části své argumentace před Tribunálem, aniž poukázaly na sebemenší nesprávné právní posouzení. Komise podpůrně tvrdí, že tento důvod kasačního opravného prostředku je neopodstatněný.

2. Závěry Soudního dvora

360 V rámci čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku společnosti Google a Alphabet tvrdí, že Tribunál nesprávně posoudil objektivní odůvodnění AFS.

361 V tomto ohledu je třeba úvodem připomenout, že podnik v dominantním postavení na trhu musí odůvodnit jednání, na které by se může vztahovat zákaz stanovený v článku 102 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 15. března 2007, British Airways v. Komise, C-95/04 P, EU:C:2007:166, bod 69, a ze dne 27. března 2012, Post Danmark, C-209/10, EU:C:2012:172, bod 40, jakož i citovaná judikatura).

362 Takový podnik může za tím účelem zejména prokázat, že buď je jeho jednání objektivně nezbytné, nebo že účinek vyloučení, který je důsledkem takového jednání, může být vyvážen, nebo dokonce převážen výhodami ve formě efektivnosti, ze které má prospěch i spotřebitel. V posledně uvedeném ohledu musí podnik v dominantním postavení prokázat, že nárůst efektivnosti, který může vyplývat z posuzovaného jednání, neutralizuje pravděpodobné škodlivé účinky na hospodářskou soutěž a zájmy spotřebitelů na dotčených trzích, že tohoto nárůstu efektivnosti mohlo nebo může být dosaženo uvedeným jednáním, že toto jednání je k jeho dosažení nezbytné a nevylučuje účinnou hospodářskou soutěž potlačením veškerých existujících zdrojů stávající nebo potenciální hospodářské soutěže nebo jejich většiny (rozsudek ze dne 27. března 2012, Post Danmark, C-209/10, EU:C:2012:172, body 41 a 42, jakož i citovaná judikatura).

363 Na tomto základě společnosti Google a Alphabet uvedly před Tribunálem několik argumentů s cílem prokázat, že Komise nezohlednila prosoutěžní povahu AFZ, které byly nezbytné na ochranu integrity a kvality OS Android před riziky spojenými s případnými nekompatibilitami. Tyto argumenty byly shrnuty v bodech 868 až 873 napadeného rozsudku a Tribunál je postupně odmítl na základě posouzení uvedeného v bodech 877 až 891 tohoto rozsudku.

364 Ve čtvrtém důvodu kasačního opravného prostředku společnosti Google a Alphabet uvádějí čtyři výtky proti tomuto posouzení.

365 Zaprvé Tribunál nezkoumal, zda jsou AFZ nezbytné pro usnadnění kompatibility mezi zařízeními Google Android a pro pomoc při ochraně kvality a integrity OS Android před riziky roztříštěnosti. Zadruhé Tribunál nesprávně omezil své posouzení na potřebu pomoci chránit pouze zařízení Google Android, která obsahují proprietární aplikace společnosti Google. Zatřetí Tribunál

připsal nesprávně společnosti Google rozhodnutí přijmout všechny důsledky spojené s uváděním systému Android na trh na základě licence k volnému užívání. Začtvrté Tribunál nezkoumal řádně důkazy, které předložily společnosti Google a Alphabet za účelem prokázání, že se Komise dopustila nesprávného posouzení, když měla za to, že změna strategie v oblasti ochranné známky nabízí vhodné řešení pro AFZ.

366 Společnosti Google a Alphabet nicméně na závěr každé z těchto čtyř výtek vytýkají Tribunálu jedno a totéž nesprávné právní posouzení. Tribunál v napadeném rozsudku nezohlednil nebo konkrétně nezkoumal všechny relevantní skutečnosti za účelem prokázání, zda AFZ byly objektivně odůvodněné.

367 Jak přitom bylo připomenuto v bodě 348 tohoto rozsudku, kasační opravný prostředek se omezuje na právní otázky, přičemž pouze Tribunál je příslušný ke zjištění a posouzení relevantního skutkového stavu a k hodnocení důkazů. Posouzení tohoto skutkového stavu a hodnocení těchto důkazů tedy nepředstavuje, s výhradou případu, kdy by došlo k jejich zkreslení, právní otázku, která jako taková podléhá přezkumu Soudního dvora v rámci řízení o kasačním opravném prostředku.

368 V projednávané věci je třeba zaprvé konstatovat, že společnosti Google a Alphabet netvrdí, že došlo ke zkreslení skutkového stavu nebo důkazů zkoumaných Tribunálem, s výjimkou jediné zmínky v jejich písemnostech o zkreslení důkazů týkajících se neúčinnosti obhajoby jejich práv duševního vlastnictví jako důsledku toho, že tyto důkazy nebyly posouzeny. Vzhledem k tomu, že nebyl předložen žádný důkaz, nelze takovou zmínku zohlednit.

369 V případě, že navrhovatel namítá, že Tribunál zkreslil důkazy, musí v tomto ohledu na základě článku 256 SFEU, čl. 58 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie, jakož i čl. 168 odst. 1 písm. d) jednacího řádu Soudního dvora přesně uvést skutečnosti, které Tribunál zkreslil, a prokázat pochybení v analýze, která podle něj vedla Tribunál k tomuto zkreslení. Zkreslení musí mimoto zjevně vyplývat z písemností ve spise, aniž je nutné znovu posuzovat skutkový stav a důkazy (viz rozsudky ze dne 7. ledna 2004, Aalborg Portland a další v. Komise, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, EU:C:2004:6, bod 50, jakož i ze dne 21. prosince 2023, United Parcel Service v. Komise, C-297/22 P, EU:C:2023:1027, bod 30).

370 Zadruhé je třeba uvést, že argumenty předložené společnostmi Google a Alphabet na podporu čtyř výtek vznesených v rámci čtvrtého důvodu kasačního opravného prostředku vycházejí, s odkazem na body 880, 878, 886 a 883 napadeného rozsudku, z neúplného výkladu odůvodnění Tribunálu. Společnosti Google a Alphabet přitom tím, že Tribunálu vytýkají, že nezohlednil nebo konkrétně nezkoumal všechny relevantní skutečnosti za účelem určení, zda AFZ byly objektivně odůvodněné, se *in fine* snaží zpochybnit závěry, k nimž Tribunál dospěl ve výše uvedených bodech v rámci posouzení objektivních odůvodnění AFS, které tyto společnosti předložily.

371 S ohledem na výše uvedené musí být čtvrtý důvod kasačního opravného prostředku odmítnut jako nepřípustný.

E. K pátému žalobnímu důvodu

1. Argumentace účastníků řízení

372 V rámci pátého důvodu kasačního opravného prostředku společnosti Google a Alphabet Tribunálu vytýkají, že nesprávně potvrdil zjištění uvedená ve sporném rozhodnutí, která se týkala jediného a trvajícího protiprávního jednání, ačkoli zrušil toto rozhodnutí, pokud jde o SRP v rámci portfolia.

373 Z judikatury vyplývá, že částečné zrušení rozhodnutí Komise je možné pouze tehdy, jsou-li zrušené části oddělitelné od zbývající části rozhodnutí. Tak tomu není v případě, jestliže by částečné zrušení aktu způsobilo změnu jeho podstaty. Sporné rozhodnutí však sankcionovalo společnosti Google a Alphabet za jediné a trvající protiprávní jednání sestávající ze čtyř samostatných zneužití. V bodě 1029 napadeného rozsudku Tribunál zrušil toto rozhodnutí, pokud jde o jedno z těchto čtyř zneužití, a to rozhodnutí týkající se SRP v rámci portfolia, avšak potvrdil uvedené rozhodnutí, pokud jde o jediné a trvající protiprávní jednání. Tribunál se tímto dopustil nesprávného právního posouzení.

374 Měl totiž posoudit, zda zrušení jednoho ze zjištění protiprávního jednání změnilo podstatu konstatování jediného a trvajícího protiprávního jednání. Napadený rozsudek tedy obsahuje v této souvislosti v podstatě čtyři nedostatky. Zaprvé není možné bez sebemenšího odůvodnění nahradit jediné a trvající protiprávní jednání, které podle sporného rozhodnutí sestává ze čtyř samostatných, komplementárních a vzájemně závislých zneužití, jediným a trvajícím protiprávním jednáním, které sestává pouze ze tří samostatných zneužití. Zadruhé Tribunál, který sice zrušil zjištění týkající se SRP v rámci portfolia, tyto dohody zohlednil v bodě 1018 napadeného rozsudku jako kontextuální prvky, aby potvrdil sporné rozhodnutí, pokud jde o existenci jediného a trvajícího protiprávního jednání. Zatřetí Tribunál v bodě 1027 tohoto rozsudku zohlednil dohodu uzavřenou mezi společnostmi Google a Apple o výchozím nastavení aplikace Google Search v prohlížeči Safari, aby potvrdil existenci jediného a trvajícího protiprávního jednání. Tato skutková okolnost však není relevantní, jelikož v průběhu správního řízení nebyla nikdy zjištěna. Začtvrté Tribunál v bodě 1028 uvedeného rozsudku neopodstatněně uvedl, že jednání společnosti Google zasahovala do zájmu spotřebitelů na tom, aby měli k dispozici více než jeden zdroj pro získávání informací na internetu. Žádné takové zjištění však nebylo v tomto směru provedeno. Tribunál se tedy nepřípustným způsobem odchýlil od zjištění uvedených ve sporném rozhodnutí.

375 CCIA podporuje argumentaci společností Google a Alphabet, zejména pokud jde o tvrzení, že Tribunál nahradil odůvodnění Komise, jak je uvedeno ve sporném rozhodnutí, vlastním odůvodněním.

376 Komise tvrdí, že Tribunál postupoval správně, když nezrušil sporné rozhodnutí v plném rozsahu. Tvrdí, že pátý důvod kasačního opravného prostředku je zaprvé nepřípustný, neboť představuje nový důvod a zadruhé irelevantní, jelikož kromě zrušeného protiprávního jednání jsou ostatní jednání nadále považována za protiprávní jednání. Tento důvod kasačního opravného prostředku je každopádně neopodstatněný.

2. Závěry Soudního dvora

377 V rámci pátého důvodu kasačního opravného prostředku společnosti Google a Alphabet Tribunálu v podstatě vytýkají, že ze zrušení sporného rozhodnutí, pokud jde o SRP v rámci portfolia, nevyvodil správné důsledky. Toto rozhodnutí je totiž založeno na zjištění jediného a trvajícího protiprávního jednání sestávajícího ze čtyř samostatných protiprávních jednáních, takže zrušení jednoho z jeho zakládajících prvků mělo vést Tribunál k tomu, aby buď zrušil zjištění jediného a trvajícího protiprávního jednání, nebo posoudil, zda absence tohoto zakládajícího prvku změnila podstatu tohoto protiprávního jednání.

378 Úvodem, pokud jde o údajně novou povahu tohoto důvodu v rozsahu, v němž společnosti Google a Alphabet v prvním stupni nezpochybnily závěr sporného rozhodnutí, podle něhož podmínky pro předinstalaci stanovené v SDMA, AFZ a SRP v rámci portfolia představovaly jediné a trvající protiprávní jednání, ani netvrdily, že toto rozhodnutí mělo být zrušeno v plném rozsahu, jelikož Tribunál zrušil jeden z prvků tohoto protiprávního jednání, stačí konstatovat, že tímto důvodem kasačního opravného prostředku se společnosti Google a Alphabet snaží před Soudním dvorem uplatnit důvod , který vyplývá ze samotného napadeného rozsudku a jehož cílem je zpochybnit z právního hlediska jeho opodstatněnost. Tento důvod tedy nelze odmítnut jako nepřípustný.

379 Pokud jde dále o údajnou neúčinnost uvedeného důvodu kasačního opravného prostředku, Komise tvrdí, že i kdyby se měl tento důvod považovat za opodstatněný, mohl by vést pouze k tomu, že zbývající samostatná zneužití, posuzovaná společně, nepředstavují jediné a trvající protiprávní jednání. Takový závěr tedy nestačí k odůvodnění zrušení napadeného rozsudku v plném rozsahu, jelikož tato zneužití nejsou tímto důvodem kasačního opravného prostředku dotčena.

380 Je však třeba konstatovat, že jelikož Tribunál založil výpočet pokuty na předpokladu existence jediného a trvajícího protiprávního jednání, pouhé zpochybnění existence takového protiprávního jednání postačuje ke zpochybnění části výroku napadeného rozsudku. Argumenty Komise v této souvislosti je tedy třeba odmítnout.

381 Pokud jde o věc samou, je třeba poznamenat, že porušení článku 102 SFEU nemusí být výsledkem jen jediného skutku, ale i řady skutků nebo rovněž trvajícího jednání, i když jeden nebo několik prvků této řady skutků nebo tohoto trvajícího jednání by i samy o sobě a nahlíženy jednotlivě mohly zakládat porušení tohoto ustanovení. Pokud se tedy jednotlivé skutky začleňují do „celkového plánu“ z důvodu svého totožného cíle narušujícího hospodářskou soutěž uvnitř společného trhu, má Komise právo přičítat odpovědnost za tyto skutky v závislosti na účasti na protiprávním jednání nahlíženém jako celek (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 7. ledna 2004, Aalborg Portland a další v. Komise, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, EU:C:2004:6, bod 258, jakož i ze dne 6. prosince 2012, Komise v. Verhuizingen Coppens, C-441/11 P, EU:C:2012:778, bod 41).

382 Podle ustálené judikatury dále platí, že částečné zrušení aktu unijního práva je možné, pouze pokud prvky, jejichž zrušení je požadováno, jsou oddělitelné od zbývající části aktu. Tento požadavek není splněn, jestliže by částečné zrušení aktu způsobilo změnu jeho podstaty, což musí být posouzeno na základě objektivního kritéria, a nikoliv subjektivního kritéria spojeného s vůlí orgánu, který dotčený akt přijal (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. prosince 2012, Komise v. Verhuizingen Coppens, C-441/11 P, EU:C:2012:778, bod 38 a citovaná judikatura).

383 V projednávané věci Tribunál zrušil články 1, 3 a 4 sporného rozhodnutí v rozsahu, v němž se týkalo čtvrtého zneužití v rámci jediného a trvajícího protiprávního jednání, které se týkalo SRP v rámci portfolia. Toto částečné zrušení rovněž zohlednil, když změnil článek 2 tohoto rozhodnutí s cílem snížit uloženou pokutu.

384 I když se Komisi podle Tribunálu nepodařilo prokázat zneužívající povahu SRP v rámci portfolia, dospěl Tribunál nicméně k závěru, že konstatování jediného a trvajícího protiprávního jednání je třeba zachovat.

385 Podobně jako Tribunál je přitom třeba zaprvé konstatovat, že jelikož ve sporném rozhodnutí bylo každé ze sporných jednání kvalifikováno jako samostatné protiprávní jednání a tato jednání byla společně kvalifikována jako jediné a trvající protiprávní jednání, nemůže zpochybnění zneužívající povahy jednoho z těchto jednání zpochybnit zneužívající povahu zbývajících jednání. Navíc, pokud jde o zachování kvalifikace těchto zbývajících zneužívajících jednání jako jediného a trvajícího protiprávního jednání, Tribunál řádně uvedl, že částečné zrušení sporného rozhodnutí, pokud jde o SRP v rámci portfolia, nemá vliv na zjištění existence celkové strategie, do níž spadaly tři zbývající protiprávní jednání.

386 Jak totiž uvedla generální advokátka v bodě 212 svého stanoviska, Tribunál zejména v bodech 1021 až 1023 a 1025 napadeného rozsudku konstatoval, že skutkové okolnosti prokázaných protiprávních jednání ukazují, že první až třetí sporná omezení, tedy vázaný prodej aplikace Google Search, vázaný prodej prohlížeče Chrome a AFS, z nichž každé bylo kvalifikováno jako samostatné zneužití, byla součástí celkové strategie. Tato strategie spočívala v tom, že používání OS Android bylo spojeno na jedné straně se zvláštními podmínkami a na straně druhé s některými aplikacemi a službami. Jejím cílem bylo předvídat rozvoj mobilního internetu a současně zachovat vlastní obchodní model společnosti Google založený na příjmech, které tato společnost získává zejména z používání její služby obecného vyhledávání. V rámci této celkové strategie společnosti Google mělo proto zachování dominantního postavení, které měla po celou dobu trvání protiprávního jednání na vnitrostátních trzích se službami obecného vyhledávání, rozhodující význam, přičemž k němu přispělo první a druhé sporné omezení.

387 I když bylo sporné rozhodnutí částečně zrušeno, pokud jde o zneužívající povahu SRP v rámci portfolia, měl Tribunál s ohledem na dostupné důkazy za to, že tato celková strategie přetrvává a představuje celkový plán ve smyslu judikatury citované v bodě 381 tohoto rozsudku.

388 Oddělitelnost zjištění týkajícího se SRP v rámci portfolia tedy nelze zpochybnit, takže Tribunál mohl správně zrušit sporné rozhodnutí částečně a zároveň zachovat kvalifikaci jediného a trvajícího protiprávního jednání, jak byla v tomto rozhodnutí stanovena.

389 Pokud jde zadruhé o konkrétnější argumenty předložené společnostmi Google a Alphabet v rámci pátého důvodu jejich kasačního opravného prostředku, je třeba upřesnit, jak již bylo konstatováno v bodě 197 tohoto rozsudku, že Tribunál byl za účelem potvrzení existence jediného a trvajícího protiprávního jednání oprávněn zohlednit SRP jako relevantní kontextuální prvky, a to bez ohledu na jejich zneužívající povahu. Z bodu 1018 napadeného rozsudku totiž vyplývá, že Tribunál dospěl k závěru, že SRP byly ve sporném rozhodnutí správně zohledněny jako skutkové okolnosti za účelem posouzení účinků vyloučení z trhu, které byly způsobeny prvním, druhým a třetím samostatným zneužitím. Vzhledem k tomu, že Tribunál v bodě 1019 napadeného rozsudku dodal, že tyto kontextuální prvky jsou rovněž relevantní pro posouzení kombinovaných účinků jednání, společnosti Google a Alphabet mu nemohou vytýkat, že tyto prvky zohlednil.

390 Zadruhé společnosti Google a Alphabet nemohou Tribunálu vytýkat, že v bodech 1027 a 1028 napadeného rozsudku převzal kontextuální prvky uvedené ve sporném rozhodnutí, jako je dohoda společnosti Google se společností Apple nebo omezený výběr uživatelů vyhledávačů. Tyto kontextuální prvky totiž nejsou uplatněny jako důkazy o existenci jediného a trvajícího protiprávního jednání, ale jako skutečnosti ilustrující širší kontext, v němž se sporná jednání společnosti Google nacházela. Uvedené skutečnosti tak pouze potvrzují závěry, k nimž dospěla Komise a Tribunál.

391 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba pátý důvod kasačního opravného prostředku zamítnout jako neopodstatněný.

F. K šestému žalobnímu důvodu

1. Argumentace účastníků řízení

392 V rámci šestého důvodu kasačního opravného prostředku společnosti Google a Alphabet Tribunálu vytýkají, že se dopustil při výkonu své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci čtyř nesprávných právních posouzení. Tvrdí, že Tribunál zvýšil částku pokuty, ačkoli zjištění existence jednoho ze čtyř zneužití představujících jediné a trvající protiprávní jednání, které bylo konstatováno v tomto rozhodnutí, bylo prohlášeno za neplatné poté, co Tribunál částečně zrušil články 1, 3 a 4 uvedeného rozhodnutí.

393 Zaprvé rozhodnutí Tribunálu zvýšit částku pokuty porušilo právo společností Google a Alphabet na obhajobu a zkreslilo důkazy předložené Tribunálu. Zadruhé Tribunál porušil presumpci neviny zakotvenou v čl. 48 odst. 1 Listiny základních práv Evropské unie, když při posouzení závažnosti a doby trvání jediného a trvajícího protiprávního jednání vycházel z takových legitimních jednání společnosti Google, jako jsou SRP v rámci portfolia, SRP v rámci zařízení a odmítnutí zpřístupnit své proprietární API vývojářům nekompatibilních odnoží Android. Zatřetí společnosti Google a Alphabet vytýkají Tribunálu, že porušil zásadu *ne ultra petita* tím, že při posouzení kritéria závažnosti zaujal přístup, který žádný účastník řízení nenavrhoval, přičemž se opíral o skutkové okolnosti extrapolované ze sporného rozhodnutí. Začtvrté a podpůrně je pokuta, kterou takto Tribunál stanovil, nepřiměřená a není odůvodněná.

394 Společnosti Google a Alphabet z toho vyvozují, že bod 2 výroku napadeného rozsudku musí být zrušen. V případě, že by Soudní dvůr zamítl prvních pět důvodů kasačního opravného prostředku, měl by Soudní dvůr při výkonu své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci snížit původní výši uložené pokuty alespoň o jednu třetinu.

395 Komise tvrdí, že tento důvod kasačního opravného prostředku je neopodstatněný.

2. Závěry Soudního dvora

396 V rámci šestého důvodu kasačního opravného prostředku společnosti Google a Alphabet tvrdí, že se Tribunál dopustil čtyř nesprávných právních posouzení při výkonu své pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci.

397 Tribunál porušil zaprvé právo společností Google a Alphabet na obhajobu, zadruhé presumpci neviny zakotvenou v čl. 48 odst. 2 Listiny základních práv a zatřetí zásadu *ne ultra petita*. Pokuta stanovená Tribunálem je začtvrté nepřiměřená a neodůvodněná.

398 Úvodem je třeba připomenout, že v souladu s článkem 261 SFEU a článkem 31 nařízení č. 1/2003 je ohledně pokut stanovených Komisí Tribunál nadán pravomocí soudního přezkumu v plné jurisdikci. Je tak oprávněn, nad rámec pouhého přezkumu legality těchto pokut, nahradit posouzení Komise vlastním posouzením, a uložené pokuty nebo penále tedy zrušit, snížit nebo zvýšit (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 8. února 2007, Groupe Danone v. Komise, C-3/06 P, EU:C:2007:88, body 61 a 62; ze dne 22. listopadu 2012, E.ON Energie v. Komise, C-89/11 P, EU:C:2012:738, body 123 a 124, jakož i ze dne 12. ledna 2023, Lietuvos geležinkeliai v. Komise, C-42/21 P, EU:C:2023:12, body 151 a 152).

399 Mimoto podle ustálené judikatury je Tribunál při výkonu své pravomoci v plné jurisdikci vázán určitými povinnostmi, mezi něž patří povinnost uvést odůvodnění, která mu přísluší v souladu s článkem 36 statutu Soudního dvora, který je použitelný na Tribunál na základě prvního pododstavce článku 53 tohoto statutu, jakož i zásada rovného zacházení (rozsudky ze dne 18. prosince 2014, Komise v. Parker Hannifin Manufacturing a Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, bod 77, jakož i ze dne 12. ledna 2023, Lietuvos geležinkeliai v. Komise, C-42/21 P, EU:C:2023:12, bod 154). Tyto požadavky platí stejným způsobem pro Tribunál, když se odchýlí od indikativních pravidel definovaných Komisí ve svých pokynech pro výpočet pokut, které sice nemohou být pro unijní soudy závazné, ale mohou být pro ně návodem při výkonu pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci (rozsudek ze dne 18. března 2021, Pometon v. Komise, C-440/19 P, EU:C:2021:214, bod 146).

400 Pokud jde o dodržování práva na obhajobu, z judikatury Soudního dvora rovněž vyplývá, že řízení před unijními soudy mají kontradiktorní povahu, přičemž výkon pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci v rámci jednoho z těchto řízení není výjimkou (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 17. prosince 2009, Přezkum M v. EMEA, C-197/09 RX-II, EU:C:2009:804, bod 58; ze dne 8. prosince 2011, Chalkor v. Komise, C-386/10 P, EU:C:2011:815, bod 64, jakož i ze dne 10. července 2014, Telefónica a Telefónica de España v. Komise, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, bod 213).

401 I když je nesporné, že v rámci tohoto výkonu může unijní soud zohlednit všechny skutkové okolnosti (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 15. října 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a další v. Komise, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, EU:C:2002:582, bod 692, jakož i ze dne 12. listopadu 2014, Guardian Industries a Guardian Europe v. Komise, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, bod 78), zásada kontradiktornosti nicméně znamená, že účastníci řízení mohli účelně uplatnit své stanovisko, pokud jde o stanovení pokuty, a Tribunál nevezme v úvahu žádnou skutečnost, okolnost nebo kritérium, jejichž zohlednění tito účastníci řízení nemohli předvídat (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 8. února 2007, Groupe Danone v. Komise, C-3/06 P, EU:C:2007:88, body 70 a 82).

402 Pokud jde dále o zásadu *ne ultra petita*, Soudní dvůr opakovaně rozhodl, že výkon pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci stanovený v článku 261 SFEU a v článku 31 nařízení č. 1/2003 není rovnocenný přezkumu z úřední povinnosti. S výjimkou důvodů veřejného pořádku, které je soud povinen přezkoumat i bez návrhu, náleží žalobci, aby vznesl důvody proti tomuto aktu unijního práva a na podporu těchto důvodů předložil důkazy (rozsudky ze dne 8. prosince 2011, Chalkor v. Komise, C-386/10 P, EU:C:2011:815, bod 64; ze dne 10. července 2014, Telefónica a Telefónica de España v. Komise, C-295/12 P, EU:C:2014:2062,

bod 213, jakož i ze dne 9. června 2016, Repsol Lubricantes y Especialidades a další v. Komise, C-617/13 P, EU:C:2016:416, bod 85). Naproti tomu, jak bylo připomenuto v bodě 398 tohoto rozsudku, jakmile je otázka výše pokuty uložené Komisí na základě nařízení č. 1/2003 předložena unijnímu soudu k posouzení, je tento soud oprávněn nahradit posouzení Komise vlastním posouzením, a proto uloženou pokutu zrušit, snížit nebo zvýšit.

403 V projednávané věci žádný z argumentů, které předložily společnosti Google a Alphabet ohledně údajného porušení zásady *ne ultra petita*, a které je třeba zkoumat v první řadě, neprokazuje, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení při uplatnění pravidel uvedených v předchozím bodě tohoto rozsudku. Je totiž nesporné, že společnosti Google a Alphabet ve své žalobě navrhovaly zrušení sporného rozhodnutí a podpůrně zrušení nebo snížení pokuty na základě pravomoci soudního přezkumu v plné jurisdikci, kterou má Tribunál. Částka určená Tribunálem, která je nižší než částka, o níž rozhodla Komise ve sporném rozhodnutí, byla stanovena v odpověď na tento návrh.

404 V druhé řadě zásada kontradiktornosti znamená, jak bylo připomenuto v bodě 401 tohoto rozsudku, že společnosti Google a Alphabet mohly účinně vyjádřit své stanovisko, pokud jde o stanovení výše pokuty, a Tribunál nezohlednil žádnou skutečnost, okolnost nebo kritérium, jejichž zohlednění tito účastníci řízení nemohli předvídat.

405 V projednávané věci Tribunál nejprve v bodě 1085 napadeného rozsudku konstatoval, že na rozdíl od Komise, která použila jediný a celkový násobící koeficient, aby zohlednila dobu trvání účasti společností Google a Alphabet na protiprávním jednání, bylo vhodnější vzít v úvahu jiné parametry, aby se lépe zohlednily některé zvláštnosti časového průběhu dotčeného jediného a trvajícího protiprávního jednání, zejména s ohledem na jeho měnící se intenzitu.

406 Na základě tohoto předpokladu Tribunál dále v bodě 1088 uvedeného rozsudku určil tři různá období od 1. ledna 2011 do data přijetí sporného rozhodnutí. Druhé z těchto období bylo v bodě 1093 uvedeného rozsudku kvalifikováno jako „klíčov[é] pro rozvoj internetových vyhledávacích služeb z chytrého mobilního zařízení“.

407 Konečně Tribunál v bodě 1094 téhož rozsudku potvrdil, že při stanovení výše pokuty zohlední jak příslušnou dobu trvání jednotlivých částí jediného a trvajícího protiprávního jednání, tak rozdíly mezi jednotlivými obdobími, aby posoudil měnící se intenzitu účinků tohoto protiprávního jednání.

408 Tribunál tak s odkazem na měnící se intenzitu účinků během doby trvání protiprávního jednání stanovil v bodě 1099 napadeného rozsudku výši pokuty na 4 125 000 000 eur.

409 Toto rozdělení doby trvání protiprávního jednání z důvodu potenciální měnící se závažnosti chování dotčeného podniku je, jak vyplývá z bodů 1086 a 1088 napadeného rozsudku, jedním ze základních parametrů metody, kterou použil Tribunál, ve srovnání s „arimetickou a lineární“ metodou, kterou definovala ve sporném rozhodnutí Komise.

410 Za okolností projednávané věci nelze tvrdit, že Tribunál tím, že v bodě 1088 napadeného rozsudku rozhodl, že při posouzení výše pokuty bylo nezbytné zvláště zohlednit intenzitu protisoutěžních jednání v průběhu času, což vedlo k vymezení tří odlišných období, z nichž druhé bylo v bodě 1093 tohoto rozsudku kvalifikováno jako rozhodující, porušil právo společností Google a Alphabet na obhajobu.

411 I když Tribunál při výkonu pravomocí stanovených v článcích 261 a 263 SFEU musí přezkoumat všechny právní nebo skutkové výhrady směřující k prokázání toho, že výše pokuty neodpovídá závažnosti a době trvání protiprávního jednání, nelze mu naproti tomu uložit povinnost vyzvat účastníky řízení, aby se vyjádřili ke změně pokuty, kterou konkrétně zamýšlí provést, a k přesným parametrům, které v tomto ohledu zamýšlí použít.

412 V každém případě je třeba zaprvé konstatovat, že z napadeného rozsudku, zejména z jeho bodů 1043, 1047 a 1099, vyplývá, že společnosti Google a Alphabet prováděly dotčené zneužívající praktiky úmyslně, tj. s plným vědomím účinků, které tyto praktiky vyvolávají na relevantních trzích, a se jednalo o celkovou strategii, jejíž kvalifikace jako jediného a trvajícího protiprávního jednání, jak vyplývá z bodu 385 tohoto rozsudku, není stižena pochybeními, kterých se Komise dopustila při kvalifikaci SRP v rámci portfolia.

413 Zadruhé, jak Tribunál konstatoval v bodě 1087 napadeného rozsudku, zneužívající praktiky společností Google a Alphabet v rámci jejich celkové strategie byly posíleny od okamžiku, kdy se na aplikaci Google Search i na prohlížeč Chrome vztahovaly podmínky pro předinstalaci stanovené v SDMA. Společnost Google si tím totiž zajistila významnou konkurenční výhodu na dvou hlavních vstupech k internetovému vyhledávání, kterou konkurenti společností Google a Alphabet jen velmi obtížně vyrovnávali.

414 Zatřetí z bodu 1028 napadeného rozsudku vyplývá, že zneužívající praktiky společností Google a Alphabet zasahovaly do zájmu spotřebitelů na tom, aby měli k dispozici více než jeden zdroj pro získávání informací na internetu tím, že konkrétně omezovaly rozvoj vyhledávacích služeb zaměřených na ty segmenty spotřebitelů, kteří měli zvláštní zájem mimo jiné na ochraně soukromí nebo na jazykových zvláštnostech v rámci EHP.

415 Z odůvodnění napadeného rozsudku uvedeného v předchozích bodech tohoto rozsudku vyplývá, že výše pokuty stanovená Tribunálem je založena na skutečnostech, které byly zaprvé předmětem kontradiktorní diskuze a zadruhé jsou, a to bez ohledu na případnou měnící se závažnost jednání společností Google a Alphabet během doby trvání protiprávního jednání, odůvodněny nutností uložit dostatečně odrazující pokutu s ohledem na závažnost sankcionovaných zneužití a kontext, v němž k nim došlo.

416 Pokud jde o přiměřenost této částky, společnosti Google a Alphabet tvrdí, že tato výše pokuty stanovená Tribunálem představuje ve skutečnosti zvýšení částky uvedené ve sporném rozhodnutí, ačkoli tato částka měla být snížena minimálně o třetinu.

417 V tomto ohledu stačí konstatovat, že společnosti Google a Alphabet požadují snížení této částky minimálně o jednu třetinu bez jakéhokoli odůvodnění nebo vysvětlení. Jak je přitom uvedeno v bodě 402 tohoto rozsudku, je na navrhovateli, aby předložil důkazy na podporu důvodů, které uvádí.

418 Kromě toho Tribunál důkladně uvedl, z jakých důvodů bylo třeba konstatovat jediné a trvající protiprávní jednání, ačkoli zneužití týkající se SRP bylo zrušeno, což samo o sobě představuje odůvodnění pro omezené snížení výše pokuty.

419 Vzhledem k výše uvedeným úvahám je třeba šestý důvod kasačního opravného prostředku zamítnout jako neopodstatněný.

420 Vzhledem k tomu, že žádnému z důvodů projednávaného kasačního opravného prostředku nebylo vyhověno, je třeba kasační opravný prostředek zamítnout v plném rozsahu.

VI. K nákladům řízení

421 Podle čl. 184 odst. 2 jednacího řádu rozhodne Soudní dvůr o nákladech řízení, není-li kasační opravný prostředek opodstatněný. Podle čl. 138 odst. 1 tohoto jednacího řádu, jenž se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě čl. 184 odst. 1 uvedeného jednacího řádu, se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.

422 Podle čl. 140 odst. 3 jednacího řádu, jenž se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě čl. 184 odst. 1 tohoto jednacího řádu, může Soudní dvůr rozhodnout, že vedlejší účastníci ponesou vlastní náklady řízení.

423 Podle čl. 184 odst. 4 uvedeného jednacího řádu, nepodal-li kasační opravný prostředek sám vedlejší účastník řízení v prvním stupni, může mu být uložena náhrada nákladů řízení o kasačním opravném prostředku jen tehdy, účastnil-li se písemné nebo ústní části řízení před Soudním dvorem. Pokud se řízení účastní, může Soudní dvůr rozhodnout, že tento účastník řízení nese vlastní náklady řízení.

424 Vzhledem k tomu, že Komise v projednávané věci požadovala náhradu nákladů řízení a společnosti Google a Alphabet neměly ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedeným uložit, že ponesou vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Komisí.

425 ADA, CCIA, Gigaset, HMD, Opera, BDZV – Bundesverband Digitalpublisher und Zeitungsverleger, BEUC, FairSearch, Seznam, a Verband Deutscher Zeitschriftenverleger ponesou vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

1) **Kasační opravný prostředek se zamítá.**

2) **Google LLC a Alphabet Inc. ponesou vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Evropskou komisí.**

3) **Application Developers Alliance, Computer & Communications Industry Association, Gigaset Communications GmbH, HMD global Oy, Opera Norway AS, BDZV – Bundesverband Digitalpublisher und Zeitungsverleger eV, Evropská organizace spotřebitelů (BEUC), FairSearch AISBL, Seznam.cz, a.s. a Verband Deutscher Zeitschriftenverleger eV ponesou vlastní náklady řízení.**

Podpisy